

2024/1252

2024.5.3.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2024/1252 RENDELETE

(2024. április 11.)

a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátást biztosító keret létrehozásáról és a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1724 és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A nyersanyagokhoz való hozzáférés alapvető fontosságú az uniós gazdaság és a belső piac működése szempontjából. Léteznek olyan nem energetikai, nem mezőgazdasági nyersanyagok, amelyek kiemelkedő gazdasági jelentőségük, valamint – az ellátás gyakran néhány harmadik országban erősen koncentrálódó jellege miatti – jelentős ellátási kockázatnak való kitétségük folytán kritikus fontosságúnak minősülnek. Tekintettel arra, hogy számos ilyen kritikus fontosságú nyersanyag kulcsszerepet játszik a zöld és digitális átállás megvalósításában, és tekintettel a védelmi és az űr- és repüléstechnikai alkalmazásokban való felhasználásukra, a kereslet valószínűleg exponenciálisan fog növekedni a következő évtizedekben. Ugyanakkor a növekvő geopolitikai feszültségek és az erőforrásokért folytatott verseny miatt növekszik az ellátási zavarok kockázata. Ráadásul a kritikus fontosságú nyersanyagok iránti megnövekedett kereslet – megfelelő kezelés hiányában – negatív környezeti és társadalmi hatásokhoz vezethet.
- (2) Tekintettel a kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncainak összetettségére és transznacionális jellegére, a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos és fenntartható ellátásának biztosítását célzó, összehangolatlan nemzeti intézkedések a belső piac működésének akadályozását kockáztatják. A kritikus fontosságú nyersanyagokat – a releváns készletek földrajzi eloszlásától függően – gyakran bizonyos országokban vagy régiókban termelik ki, további feldolgozásra elszállítják máshová, majd értékesítik a belső piacon az adott termékekben való felhasználás céljából. A feldolgozási szakaszban a kritikus fontosságú nyersanyagokat gyakran többször importálják és exportálják a belső piacon, mielőtt a végső alkalmazásban felhasználnák őket. Hasonlóképpen, előfordul, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagok hasznosítása céljából az érintett termékek életciklusuk végén történő újrafeldolgozására más országban vagy régióban kerül sor, mint ahol a hulladékot gyűjtik, és az így keletkező másodlagos nyersanyagokat valószínűleg újraexportálják további feldolgozás és felhasználás céljából. Ezenkívül számos ipari értéklánc elején szükség van a kritikus fontosságú nyersanyagokra, amelyek gyakran nélkülözhetetlen bemeneti anyagok sok stratégiai ágazat – többek között a megújulóenergia-ágazat, a digitális ipar, az űr- és repüléstechnikai és védelmi ágazat – számára. Ezért alapvető szerepet játszanak a belső piacon folytatott gazdasági tevékenységek támogatásában, és a tagállamok közötti ellátási zavarai jelentős, határokon átnyúló hatással járhatnak.
- (3) Mindezek alapján a tagállamok összehangolatlan intézkedései torzíthatják a versenyt és széttagolhatják a belső piacot, például azáltal, hogy eltérő szabályozást írnak elő a piaci szereplők számára, eltérő szintű hozzáférést biztosítanak az ellátási kockázatok nyomon követéséhez, eltérő szintű támogatást nyújtanak a nemzeti projektekhez, vagy akadályokat gördítenek a kritikus fontosságú nyersanyagok vagy kapcsolódó áruk tagállamok közötti, határokon átnyúló kereskedelme elé, így akadályozva a belső piac megfelelő működését. Emellett előfordulhat, hogy

⁽¹⁾ HL C 349., 2023.9.29., 142. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2023. december 12-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2024. március 18-i határozata.

a tagállamok egyéni intézkedései nem elegendők a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási zavarainak hatékony megelőzéséhez, vagy kevésbé hatékonyak a cél eléréséhez.

- (4) Ezért a belső piac működésének védelme érdekében a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos és fenntartható ellátásához való hozzáférés biztosítását célzó és az Unió gazdasági rezilienciáját és nyitott stratégiai autonómiáját megőrző közös uniós keretet kell létrehozni.
- (5) Először is az említett keretnek meg kell határoznia a stratégiai fontosságúnak és a kritikus fontosságúnak minősülő nyersanyagokat, és meg kell erősítenie az említett nyersanyagok uniós ellátási láncainak rezilienciáját, többek között egyes nyersanyag-projektek azonosítása és támogatása és stratégiai projektként (stratégiai projektek) történő elismerése, valamint a technológiai fejlődés és az erőforrás-hatékonyság ösztönzésére irányuló erőfeszítések révén, a kritikus fontosságú nyersanyagok uniós felhasználása várható növekedésének mérséklése érdekében. Másodszor intézkedéseket kell előírni annak érdekében, hogy az Unió jobban nyomon tudja követni és mérsékelni tudja a meglévő és jövőbeli ellátási kockázatokat. Harmadszor a keretnek tartalmaznia kell olyan intézkedéseket, amelyek fokozzák az Unióban felhasznált kritikus fontosságú nyersanyagok körforgásos jellegét és fenntarthatóságát.
- (6) Annak biztosítása érdekében, hogy az e rendeletben foglalt intézkedések a legrelevánsabb nyersanyagokra összpontosuljanak, létre kell hozni a stratégiai fontosságú nyersanyagok és a kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékét. Ezeknek a jegyzékeknek egyértelmű módszertanokon kell alapulniuk, amelyek alkalmazásáról a Bizottságnak nyílt és átlátható módon kell kommunikálnia. Ezeknek a jegyzékeknek továbbá arra is kell szolgálniuk, hogy eligazítást nyújtsanak az e rendelet céljainak megvalósításához való hozzájárulást célzó tagállami erőfeszítésekhez, illetve összehangolják azokat. A stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékének – a zöld és digitális átállást támogató stratégiai technológiákban, illetve a védelmi vagy új- és repülőtechnikai alkalmazásokban való felhasználásukra tekintettel – tartalmaznia kell azokat a belső piac működése szempontjából kiemelkedő stratégiai fontosságú nyersanyagokat, amelyeket a globális kínálat és az előre jelzett kereslet közötti, esetlegesen jelentős eltérés jellemez, és amelyek esetében a termelés viszonylag nehezen fokozható, például az ellátási kapacitást növelő új projektek hosszú átfutási ideje miatt. A lehetséges technológiai és gazdasági változások figyelembevételére érdekében a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékét rendszeres időközönként felül kell vizsgálni, és szükség esetén frissíteni kell. Annak biztosítása érdekében, hogy az értéklánc mentén az uniós kapacitások növelésére, az ellátási kockázatok nyomon követését és csökkentését célzó uniós kapacitás megerősítésére, valamint az ellátás diverzifikáltabbá tételére irányuló erőfeszítések azokra az anyagokra összpontosuljanak, amelyek esetében a leginkább szükségesek, bizonyos vonatkozó intézkedéseket csak a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékére kell alkalmazni. A tagállamokat nem helyénvaló megakadályozni abban, hogy a konkrét nemzeti igényeik alapján további jegyzékeket hozzanak létre, vagy nemzeti szinten megfelelő intézkedéseket hozzanak.
- (7) A kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékének tartalmaznia kell minden stratégiai fontosságú nyersanyagot, valamint bármely egyéb olyan nyersanyagot, amely az uniós gazdaság egésze szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír, és amelynek esetében magas a belső piacot valószínűleg torzító és széttagoló ellátási zavar kockázata. A stratégiai technológiák mellett a jövőben más ágazatok is magas ellátási kockázatoknak lehetnek kitéve. Az esetleges technológiai és gazdasági változások figyelembevételére érdekében a Bizottságnak a jelenlegi gyakorlat folytatásaként rendszeres időközönként értékelést kell végeznie számos nyersanyag kitermelésére, kereskedelmére, alkalmazásaira, újrafeldolgozására és helyettesítésére vonatkozó adatok alapján, hogy naprakésszé tegye a stratégiai és kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékét, tükrözve a szóban forgó nyersanyagokkal kapcsolatos gazdasági jelentőség és ellátási kockázat alakulását a belső piacon. A kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékének tartalmaznia kell azokat a nyersanyagokat, amelyek a gazdasági jelentőség és az ellátási kockázat tekintetében is eléri vagy meghaladják a küszöbértékeket, az érintett nyersanyagokat azonban nem kell rangsorolni a jegyzékben a kritikus fontosság szempontjából. Ennek az értékelésnek egy öt éves időszakra vonatkozóan rendelkezésre álló legfrissebb adatok átlagán kell alapulnia. Az engedélyezéshez, a tervezéshez, a feltáráshoz, a nyomon követéshez, a körforgásos jelleghez és a fenntarthatósághoz kapcsolódó egyablakos ügyintézési pontokra vonatkozóan e rendeletben meghatározott intézkedéseket minden kritikus fontosságú nyersanyagra alkalmazni kell.
- (8) A stratégiai fontosságú és kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékeinek a bennük szereplő nyersanyagokra vonatkozóan megállapított megnevezéseket kell használnia. A stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzéke tekintetében a megnevezéseknek adott esetben utalniuk kell arra a minőségi szintre, amelyre a stratégiai technológiák gyártásához való felhasználás érdekében a nyersanyagot finomítani kell. A stratégiai és kritikus fontosságú nyersanyagokra való hivatkozásokat úgy kell értelmezni, hogy azok a nyersanyagok teljes értékláncára vonatkoznak, beleértve azok feldolgozatlan formáját és a feldolgozás minden olyan szakaszát is, amely adott esetben a meghatározott minőséghez vezet. Kivételesen pontosítani kell az alumínium értékláncát, megemlítve az alumínium mellett a bauxitot, amely annak legfontosabb érce, és a timföldet, annak köztes feldolgozási formáját. A stratégiai és kritikus fontosságú nyersanyagokat sok esetben más fő kitermelési, feldolgozási és újrafeldolgozási folyamatok melléktermékeként termelik ki, dolgozzák fel vagy dolgozzák fel újra. Ezért a nyersanyagok melléktermék jellege nem befolyásolhatja a jegyzékbe való felvételüket vagy azt, hogy az e rendelet vonatkozó rendelkezéseinek hatálya alá tartozzanak.

- (9) A stratégiai projektek kidolgozásával és finanszírozásával, valamint azok feltérési programjaival, nyomonkövetési kapacitásaival, illetve stratégiai készleteivel kapcsolatos feladatok végrehajtásának támogatása, valamint a Bizottság számára biztosított megfelelő tanácsadás érdekében létre kell hozni a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testületet (a továbbiakban: a testület). A testületnek a tagállamok és a Bizottság képviselőiből kell állnia, ugyanakkor képesnek kell lennie arra, hogy biztosítsa más felek, nevezetesen az Európai Parlament megfigyelőként való részvételét. Az egyes feladatok végrehajtásához szükséges szakértelem kialakítása érdekében a testületnek létre kell hoznia a finanszírozással, a társadalmi elfogadottsággal, a feltárással, a nyomon követéssel és a stratégiai készletekkel, valamint a fenntarthatósággal, továbbá a körforgásos jelleggel, az erőforrás-hatékonysággal és a helyettesítéssel foglalkozó állandó csoportot, amelyeknek hálózatként kell eljárniuk azáltal, hogy összefogják az érintett nemzeti hatóságokat, és szükség esetén konzultálnak az iparral, a tudományos szférával, a civil társadalommal és bármely más megfelelő érdekelt féllel. A testület tanácsadásának és véleményeinek nem kötelező erejűnek kell lenniük, és a tanácsadás, illetve a vélemények hiánya nem akadályozhatja a Bizottságot az e rendelet szerinti feladatainak ellátásában.
- (10) Megfelelő intézkedéseket kell bevezetni a stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelésével, feldolgozásával vagy újrafeldolgozásával foglalkozó, illetve a megfelelő helyettesítő anyagok előállításához hozzájáruló, Unión belüli stratégiai projektekre vonatkozó közös megközelítés létrehozása érdekében. Ezeknek a stratégiai projekteknek a tagállami erőfeszítésekkel együtt hozzá kell járulniuk a stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos ellátás biztosításához szükséges kapacitások növeléséhez. Különösen a feltárással vagy a körforgásos jellegre vonatkozó egyéb intézkedéseknek is hozzá kell járulniuk az értéklánc különböző szakaszainak megerősítéséhez.
- (11) A valószínűleg a verseny torzulását és a belső piac széttöredezését okozó ellátási zavarok Uniót érintő növekvő kockázatának csökkentése érdekében a Bizottságnak és a tagállamoknak meg kell erősíteniük a képességeket a stratégiai fontosságú nyersanyagok értékláncának különböző szakaszainak érdekében, hogy hozzájáruljanak az uniós kapacitásokhoz és az ellátás diverzifikálásához kapcsolódó referenciaértékek eléréséhez. Ezeknek a referenciaértékeknek elő kell segíteniük az uniós kapacitások megerősítésére irányuló erőfeszítések irányítását a stratégiai fontosságú nyersanyagok értékláncának valamennyi szakaszában, beleértve a kitermelést, a feldolgozást és az újrafeldolgozást is, valamint fokozniuk kell a stratégiai fontosságú nyersanyagok külső kínálatának diverzifikálását. Az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz rendelt kapacitások növelését kell célul kitűzni az értéklánc minden szakaszában, ugyanakkor a stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelésére, feldolgozására és újrafeldolgozására vonatkozó általános kapacitási referenciaértékek uniós szintű elérésére is törekedni kell. Először is az Uniónak fokoznia kell a stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz rendelkezésre álló saját geológiai erőforrásaik felhasználását, és ki kell építenie azt a kapacitást, amely lehetővé teszi az általa felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok előállításához szükséges nyersanyagok legalább 10 %-ának kitermelését. Figyelembe véve a tény, hogy a kitermelési kapacitás jelentős mértékben függ az Unió geológiai erőforrásainak rendelkezésre állásától, e referenciaérték elérése azok rendelkezésre állástól függ. Másodsorban, a teljes értéklánc kiépítése és a közbenső szakaszokban jelentkező esetleges szűk keresztmetszetek megakadályozása érdekében növekednie kell az uniós feldolgozási kapacitásnak is, és az Uniónak képesnek kell lennie az általa évente felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok legalább 40 %-ának előállítására. Harmadsorban, a következő évtizedekben a stratégiai fontosságú nyersanyagok uniós felhasználásának egyre nagyobb része várhatóan lefedhető lesz másodlagos nyersanyagokkal, ami az uniós nyersanyagellátásának biztonságát és fenntarthatóságát egyaránt javítaná. Ezért lehetővé kell tenni, hogy az uniós újrafeldolgozási kapacitás elő tudja állítani a stratégiai fontosságú nyersanyagok éves uniós összesített felhasználásának legalább 25 %-át, és az Uniónak képesnek kell lennie a hulladékban lévő minden egyes stratégiai fontosságú nyersanyagból jelentős mértékben növekvő mennyiség újrafeldolgozására. Azon hulladékok és stratégiai fontosságú nyersanyagok esetében, amelyekre vonatkozóan elegendő információ áll rendelkezésre ahhoz, hogy megbecsüljék az uniós újrafeldolgozási kapacitást az említett hulladékokban található stratégiai fontosságú nyersanyagok arányában, további hulladékalapú referenciaértéket kell meghatározni. Az erőforrás-hatékonyság kutatás és innováció, helyettesítés, figyelemfelkeltés és egyéb releváns intézkedések révén történő javításra irányuló kísérő erőfeszítések is megkönnyítik e referenciaértékek elérését. Ezek a referenciaértékek a 2030-ig terjedő időhorizontra vonatkoznak, összhangban az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽³⁾ meghatározott uniós éghajlat- és energiapolitikai célokkal, valamint az ezek alapjául szolgáló (EU) 2022/2481 európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁴⁾ szerinti digitális célokkal. Ezen túlmenően a minőségi munkahelyek – többek között a készségfejlesztés és a munkahelyváltás révén – kezelni fogják az ágazati munkaerőpiac kockázatait, és hozzájárulnak az Unió versenyképességének biztosításához. A Bizottságnak és a tagállamoknak ösztönözniük kell a technológiai fejlődést és az erőforrás-hatékonyságot is annak érdekében, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagok uniós felhasználásának várható növekedését a megfelelő referencia-előrejelzések alá csökkentsék. A 2009/125/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ szerinti végrehajtási intézkedések előkészítésének keretében a Bizottságnak meg kell fontolnia a környezettudatos tervezésre vonatkozó követelmények lehetséges hozzájárulását az e rendeletben foglalt uniós prioritások megvalósításához.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2481 határozata (2022. december 14.) a Digitális évtized 2030 szakpolitikai program létrehozásáról (HL L 323., 2022.12.19., 4. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/125/EK irányelve (2009. október 21.) az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról (HL L 285., 2009.10.31., 10. o.).

- (12) Egyes nyersanyagok esetében az Unió ellátása szinte teljes mértékben egyetlen országtól függ. Az ilyen függőségek az ellátási zavarok magas kockázatát hordozzák magukban, amelyek torzíthatják a versenyt és széttöredezhetik a belső piacot. E potenciális kockázatok korlátozása és az Unió gazdasági rezilienciájának fokozása érdekében annak biztosítására kell törekedni, hogy 2030-ra az Unió a valamely – feldolgozatlan és a feldolgozás bármilyen szakaszában lévő – stratégiai fontosságú nyersanyaggal való ellátása 65 %-nál nagyobb mértékben ne függjön egyetlen harmadik országtól, ugyanakkor különös figyelmet kell fordítani azokra az országokra, amelyekkel az Unió nyersanyagokra vonatkozó stratégiai partnerséget (a továbbiakban: a stratégiai partnerség), szabadkereskedelmi megállapodást létesített vagy az együttműködés más formáját valósította meg, mivel ezek nagyobb biztosítékokat nyújtanak az ellátási kockázatok tekintetében.
- (13) Annak biztosítása érdekében, hogy a referenciaértékek időben teljesüljenek, a Bizottságnak a kritikus testület segítségével nyomon kell követnie a referenciaértékek teljesítése és a kereslet mérséklése terén elért előrehaladást, és arról jelentést kell készítenie. Amennyiben a referenciaértékek elérésével és a kereslet mérséklésével kapcsolatban jelentett előrehaladás általában véve nem kielégítő, a Bizottságnak értékelnie kell további intézkedések megvalósíthatóságát és arányosságát. Egyetlen stratégiai fontosságú nyersanyaggal vagy azok csekély hányadával kapcsolatos előrelépés hiánya elvileg nem válthatja ki további uniós erőfeszítések szükségességét.
- (14) A Bizottságnak a testület támogatásával a stratégiai projektként való elismerés céljából meg kell határoznia azokat az Unión belüli projekteket, amelyek a stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelésének, feldolgozásának vagy újrafeldolgozásának, illetve a stratégiai technológiákban felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagokat helyettesítő anyagok kitermelésének és elterjesztésének megkezdésére vagy bővítésére irányulnak. A stratégiai projektek hathatós támogatása javíthatja a downstream ágazatok stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférését, gazdasági lehetőségeket teremthet az értéklánc mentén, többek között a kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: a kkv-k) számára, és hozzájárulhat a munkahelyteremtéshez. Ezért a stratégiai projektek Unió-szerte történő kidolgozásának biztosítása érdekében az ilyen projektekhez észszerűsített és kiszámítható engedélyezési eljárásokat kell biztosítani, és támogatást kell nyújtani a finanszírozáshoz jutáshoz. Az ilyen intézkedések a kritikus fontosságú vagy egyéb nyersanyagokhoz kapcsolódó projektek esetében ösztönözhetik a fejlesztéseket az egyéb engedélyezési eljárások és a finanszírozáshoz jutás tekintetében. A támogatás célzottá tétele és a projektek hozzáadott értékének biztosítása érdekében a projekteket a támogatás megszerzése előtt egy kritériumrendszer alapján kell értékelni. Amennyiben megfelelnek az összes vonatkozó kritériumnak, az olyan nyersanyagprojekteknél is támogathatóknak kell lenniük, amelyek esetében a stratégiai fontosságú nyersanyagok – többek között vashulladékból származó – melléktermékeknek minősülnek. Ahhoz, hogy az Unión belüli stratégiai projektként ismerjék el őket, a projekteknél meg kell erősíteniük az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátásának biztonságát. A projekteknél megfelelő műszaki megvalósíthatóságról kell tanúbizonyságot tenniük, beleértve a stratégiai fontosságú nyersanyagok vagy helyettesítő anyagok várható mennyiségét, amellyel növelik az uniós kapacitást, kivéve a kutatási célokra előállított anyagokat; azokat környezeti és társadalmi szempontból fenntartható módon kell végrehajtani, és azoknak az érintett tagállamon kívüli határokon átnyúló előnyöket is kell biztosítaniuk, beleértve az értéklánc mentén továbbgyűrűző hatásokat is. Amennyiben a Bizottság megítélése szerint ezek a kritériumok teljesülnek, határozat révén közzé kell tennie a stratégiai projektként való elismerést. Mivel a gyors elismerés kulcsfontosságú az Unió ellátásbiztonságának hathatós támogatásához, az értékelési folyamatnak továbbra is könnyítettnek kell lennie, és nem lehet túlzottan megerhelő.
- (15) Annak értékelésekor, hogy egy harmadik országbeli vagy tengerentúli országbeli vagy területi (TOT) projekt hozzájárul-e az Unió ellátásbiztonságához, figyelembe kell venni különösen a TOT-ok uniós jog szerinti jogállását. A TOT-ok hozzájárulnak ahhoz, hogy az Unió biztonságosan hozzáférjen a kritikus és stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való fenntartható ellátáshoz, különösen a stratégiai partnerségek keretében.
- (16) A Bizottságnak a testület támogatásával meg kell határoznia azokat a harmadik országokban vagy TOT-okban megvalósuló stratégiai projekteket, amelyek a stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelésének, feldolgozásának vagy újrafeldolgozásának, illetve a stratégiai technológiákban felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagokat helyettesítő anyagok termelésének megkezdésére vagy bővítésére irányulnak. Eredményes végrehajtásuk biztosítása érdekében e stratégiai projektek számára biztosítani kell a finanszírozáshoz való könnyebb hozzáférést, például a beruházások kockázatcsökkentésére szolgáló mechanizmusokhoz való hozzáférés révén. A projektek hozzáadott értékének biztosítása érdekében azokat egy kritériumrendszer alapján kell értékelni. Az Unión belüli stratégiai projektekhez hasonlóan a harmadik országbeli stratégiai projekteknek meg kell erősíteniük az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátásának biztonságát, megfelelő műszaki megvalósíthatóságot kell jelezniük. Mind az Unióban, mind a harmadik országokban vagy a TOT-okban megvalósuló stratégiai projekteknek azonos szintű társadalmi és környezeti fenntarthatóságnak kell megfelelniük. A stratégiai projektté váláshoz a feltételek változó piacon vagy a fejlődő gazdaságban megvalósuló projekteknek kölcsönösen előnyösnek kell lennie az Unió és az érintett harmadik ország számára, és hozzáadott értéket kell képviselnie az adott országban, figyelembe véve az Unió közös kereskedelempolitikájával való összhangját is. Ez az érték származhat abból, hogy a projekt az értéklánc egynél több szakaszához hozzájárul, valamint abból, hogy a projekt keretében szélesebb körű gazdasági és társadalmi előnyök keletkeznek, beleértve a nemzetközi normákkal összhangban történő munkahelyteremtést is. Amennyiben a Bizottság megítélése szerint ezek a kritériumok teljesülnek, határozat révén kell közzétennie a stratégiai projektként való elismerést.

- (17) A kritikus fontosságú nyersanyagok fokozott előállításának fenntarthatóságának biztosítása érdekében fenntartható módon kell megtervezni és végrehajtani a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó új projekteket, amelyek kiterjednek a fenntarthatóságnak „A fenntartható nyersanyagokra vonatkozó uniós elvek” című, 2021. szeptember 11-i bizottsági kiadványban kiemelt valamennyi szempontjára, beleértve a környezetvédelem biztosítását, a társadalmilag káros hatások megelőzését és minimalizálását a társadalmilag fenntartható gyakorlatok, köztük az emberi jogok, például a nők jogainak tiszteletben tartása, valamint az átlátható üzleti gyakorlatok alkalmazása révén. A projekteknél biztosítaniuk kell továbbá a jóhiszemű szerepvállalást, valamint a megfelelő érdekelt felekkel, például a helyi közösségekkel és az őslakos népekkel folytatott, átfogó és méltányos konzultációkat. Különös figyelmet kell fordítani az emberi jogok tiszteletben tartására, amennyiben a projekt potenciális áttelepítéssel jár. Annak érdekében, hogy a projektgazdák egyértelműen és hatékonyan teljesíteni tudják ezt a kritériumot, adott esetben a vonatkozó uniós vagy nemzeti jogok, a nemzetközi normáknak, iránymutatásoknak és alapelveknek való megfelelést, illetve az e rendelet alapján elismert tanúsítási rendszerben való részvételt elegendőnek kell tekinteni.
- (18) Az elővigyázatosság elvével összhangban a Bizottság nem ismerhet el mélytengeri bányászati projekteket stratégiai projekteként, amíg a mélytengeri bányászatnak a tengeri környezetre, a biológiai sokféleségre és az emberi tevékenységekre gyakorolt hatásait nem vizsgálták megfelelően, a kockázatokkal nincsenek tisztában, és amíg a technológiák és az operatív gyakorlatok nem bizonyítják, hogy a környezetet nem károsítják súlyosan.
- (19) A stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek bármely projektgazdája számára lehetővé kell tenni, hogy projektje stratégiai projektként való elismerését kérelmezze a Bizottságtól. A kérelemnek a kritériumokkal kapcsolatos releváns dokumentumokat és bizonyítékokat kell tartalmaznia. A projekt társadalmi, környezeti és gazdasági életképességének, megvalósíthatóságának, valamint a becslések megbízhatóságának megfelelőbb értékelése érdekében a projektgazda köteles projektjének az ENSZ erőforrás-keretosztályozása szerinti osztályozását is rendelkezésre bocsátani. Az osztályozás objektív validálásának lehetővé tétele érdekében projektgazdának az osztályozást megfelelő bizonyítékokkal alá kell támasztania. A kérelemhez csatolni kell a projekt ütemtervét is annak megbecsüléséhez, hogy a projekt mikor tudna hozzájárulni a belföldi kapacitásra vagy a diverzifikációra vonatkozó referenciaértékekhez. Mivel a bányászati projektek társadalmi elfogadottsága alapvető fontosságú azok eredményes végrehajtása szempontjából, a projektgazdának a társadalmi elfogadottság elősegítését célzó intézkedéseket tartalmazó tervet is rendelkezésre kell bocsátania. Különös figyelmet kell fordítani a szociális partnerekre, a civil társadalomra és a felüyleti szervekre. A projektgazdának üzleti tervet is rendelkezésre kell bocsátania, amely tájékoztatást nyújt a projekt pénzügyi életképességéről, áttekintést nyújt a már biztosított finanszírozásról, a tulajdonosi szerkezetéről és a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodásokról, valamint becsléseket közöl a lehetséges munkahelyteremtésről és a projekt képzett munkaerő iránti igényeiről, többek között a továbbképzési és az átképzési igényekről. A kérelmezési eljárás harmonizálása érdekében a Bizottságnak egységes formanyomtatványt kell biztosítania a kérelmekhez.
- (20) Az olyan projektekre vonatkozó kérelmek esetében, amelyek potenciálisan hatással lehetnek az őslakos népekre, egy olyan tervnek is a kérelem részét kell képeznie, amely az érintett őslakos népekkel folytatott érdemi konzultációra, az őslakos népekre gyakorolt káros hatások megelőzésére és minimalizálására, valamint adott esetben a méltányos kártalanításra irányuló intézkedéseket tartalmaz. Ha a projektekre alkalmazandó nemzeti jog foglalkozik a fenti szempontokkal, a terv ehelyett ismertetheti az említett intézkedéseket. A 2006/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁶⁾ hatálya alá nem tartozó, harmadik országbeli kitermelési projektek esetében a projektgazdának be kell nyújtania az érintett területek környezeti állapotának a kitermelés befejezését követő javítására irányuló tervet is. Ha a projekt védett területen található, a projektgazdának értékelnie kell a műszakilag megfelelő alternatív helyszíneket, és azokat egy tervben le kell írnia, beleértve azt is, hogy miért nem tekinthetők a projekt helyszíne szempontjából megfelelőnek.
- (21) A folyamat strukturálása érdekében a Bizottságnak nyilvános felhívást kell közzétennie, amely a terület ülésnapjainak megfelelő, rendszeres határidőket tartalmaz a projektgazdák számára projektjeik stratégiai projektként való elismerésének kérelmezéséhez. Annak érdekében, hogy a projektgazdák a stratégiai projektekre vonatkozó kérelmeikkel kapcsolatban egyértelmű információkkal rendelkezzenek, a Bizottságnak be kell tartania az arra vonatkozó döntésének határidejét, hogy stratégiai projektként ismer-e el egy projektet. A különösen összetett ügyek vagy az adott határidőre beérkező kérelmek nagy számának figyelembevétele érdekében a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy ezt a határidőt egyszer meghosszabbítsa. A Bizottságnak az ülést megelőzően meg kell osztania értékelését a testülettel, és figyelembe kell vennie a testület véleményét annak eldöntésekor, hogy elismeri-e a stratégiai projektet.
- (22) mivel a projekt eredményes végrehajtásának biztosításához szükség van azon tagállam együttműködésére, amelynek területén a projekt végrehajtására sor kerül, e tagállamnak jogosultnak kell lennie arra, hogy kifogást emeljen, és ezáltal megakadályozza, hogy egy projekt az akarata ellenére stratégiai projektként legyen elismerve. Amennyiben ez megtörténik, az érintett tagállamnak az e rendeletben előírt kritériumokra hivatkozva kell megindokolnia az elutasítást. Hasonlóképpen, az Unió nem ismerhet el stratégiai projektként olyan projekteket, amelyeket valamely

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/21/EK irányelve (2006. március 15.) az ásványnyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről és a 2004/35/EK irányelv módosításáról (HL L 102., 2006.4.11., 15. o.).

harmadik ország kormánya akarata ellenére hajtana végre, és ezért tartózkodnia kell az elismeréstől, amennyiben valamely harmadik ország kormánya ellenzi azt.

- (23) A stratégiai projekt státusszal való visszaélések megelőzése érdekében lehetővé kell tenni, hogy a Bizottság a testülettel és a felelős projektgazdával folytatott konzultációt követően – indokolást nyújtva – visszavonhassa a stratégiai projektként való elismerést, amennyiben a stratégiai projekt már nem felel meg a feltételeknek, vagy ha az elismerés a kiválasztási kritériumok értékelése szempontjából releváns helytelen információkat tartalmazó kérelmen alapult. A hosszú távú beruházások bevonása és a jogi kiszámíthatóság biztosítása érdekében a stratégiai fontosságú nyersanyagok egy mellékletben szereplő jegyzékének aktualizálása esetén a stratégiai projekteknek a visszavonást követően észszerű ideig meg kell őrizniük státuszukat.
- (24) A stratégiai fontosságú nyersanyagok ellátása biztonságának garantálásában és a belső piac működésének védelmében betöltött fontos szerepük fényében a stratégiai projektek közérdekűnek tekintendők. A stratégiai fontosságú nyersanyagok ellátásbiztonságának garantálása döntő jelentőséggel bír a zöld és digitális átállás sikere, valamint a védelmi és az űr- és repüléstechnikai ágazat rezilienciája szempontjából. A tagállamok – a stratégiai fontosságú nyersanyagok Unión belüli ellátásbiztonságához való hozzájárulás érdekében – a nemzeti engedélyezési eljárások során támogatást nyújthatnak a stratégiai projektek uniós joggal összhangban történő megvalósításának felgyorsításához.
- (25) A nemzeti engedélyezési eljárás biztosítja, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek biztonságosak és védettek legyenek, és megfeleljenek a környezetvédelmi, társadalmi és biztonsági követelményeknek. Az uniós környezetvédelmi jog közös feltételeket határoz meg a nemzeti engedélyezési eljárás tartalmára vonatkozóan, ezáltal biztosítva a környezetvédelem magas szintjét, és lehetővé téve az uniós potenciál fenntartható kiaknázását a nyersanyagok értéklánca mentén. A stratégiai projektként való elismerés ezért nem sértheti az érintett projektekre alkalmazandó engedélyezési feltételeket, beleértve a 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽⁷⁾, a 92/43/EGK tanácsi irányelvben ⁽⁸⁾, a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽⁹⁾, a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹⁰⁾, a 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹¹⁾, a 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽¹²⁾ és a 2006/21/EK irányelvben meghatározott feltételeket.
- (26) Ugyanakkor a nemzeti engedélyezési eljárások kiszámíthatatlansága, összetettsége és – időnként – túlzott elhúzódása veszélyezteti a stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek eredményes kidolgozásához szükséges beruházási biztonságot. A megfelelő projektekre vonatkozó engedélyezési eljárás szerkezete és hossza is jelentősen eltérhet a tagállamok között. Ezért e projektek eredményes végrehajtásának biztosítása és felgyorsítása érdekében a tagállamoknak észszerűsített és kiszámítható engedélyezési eljárásokat kell alkalmazniuk a stratégiai projektekre. E célból a stratégiai projekteknek nemzeti szinten elsőbbségi státuszt kell adni, ezáltal gyors adminisztratív ügyintézés és sürgősségi ügyintézés biztosítva azok számára valamennyi kapcsolódó bírósági és vitarendezési eljárásban. Ez a rendelet nem akadályozhatja meg az illetékes hatóságokat a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca belüli, stratégiai projekteknek nem minősülő egyéb projektek engedélyezésének észszerűsítésében.
- (27) Az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokat érintő ellátásbiztonságának biztosításában betöltött szerepükre, továbbá az Unió nyitott stratégiai autonómiájához, valamint a zöld és digitális átálláshoz való hozzájárulásukra tekintettel a stratégiai projekteket a felelős engedélyező hatóságnak közérdekűnek kell tekintenie. A környezetre káros hatást gyakorló stratégiai projektek, amennyiben azok a 2000/60/EK, a 92/43/EGK vagy a 2009/147/EK irányelv vagy a szárazföldi, part menti és édesvízi ökoszisztémák helyreállításáról szóló uniós jogi aktusok hatálya alá tartoznak, akkor engedélyezhetők, ha a felelős engedélyező hatóság eseti értékelés alapján arra a következtetésre jut, hogy a projekt által szolgált közérdek felülírja ezeket a hatásokat, feltéve, hogy az említett jogi aktusokban meghatározott valamennyi vonatkozó feltétel teljesül. Az eseti értékelésnek megfelelően figyelembe kell venni a kitermelési helyek geológiai sajátosságait, ami korlátozza a helyszínre vonatkozó döntéseket a kitermelési hellyel kapcsolatos alternatív megoldások hiánya miatt.

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/92/EU irányelve (2011. december 13.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 26., 2012.1.28., 1. o.).

⁽⁸⁾ A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/35/EK irányelve (2004. április 21.) a környezeti károk megelőzése és helyreállítása tekintetében a környezeti felelősségről (HL L 143., 2004.4.30., 56. o.).

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

- (28) Az engedélyezési eljárás egyszerűsítése, valamint hatékonyságának és átláthatóságának növelése érdekében a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek projektgazdáinak számára lehetővé kell tenni, hogy egy egyablakos ügyintézési ponttal tartsanak kapcsolatot, amely az engedélyezési eljárás megkönnyítéséért és koordinálásáért felel. E célból a tagállamoknak egy vagy több egyablakos ügyintézési pontot kell létrehozniuk vagy kijelölniük, ugyanakkor biztosítaniuk kell, hogy a projektgazdáknak csak egy egyablakos ügyintézési ponttal kelljen együttműködniük. A tagállamoknak kell eldönteniük, hogy az egyablakos ügyintézési pont egyben engedélyezési határozatokat hozó hatóság-e vagy sem. Feladataik hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében a tagállamoknak elegendő személyzetet és erőforrást kell biztosítaniuk egyablakos ügyintézési pontjaik számára. Emellett az elérhető kapcsolat biztosítása érdekében a projektgazda számára lehetővé kell tenni, hogy az egyablakos ügyintézési ponton belül kapcsolatba léphessen az illetékes közigazgatási egységgel.
- (29) A tagállamok feladata, hogy belső szervezeti felépítésük alapján eldöntsék, hogy helyi, regionális vagy nemzeti szinten vagy bármely más releváns közigazgatási szinten hozzák-e létre vagy jelölik ki egyablakos ügyintézési pontjukat vagy pontjaikat. Emellett a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az általuk választott közigazgatási szinten különböző egyablakos ügyintézési pontokat hozzanak létre vagy jelöljenek ki, amelyek kizárólag az értéklánc egy adott szakaszához, nevezetesen a kitermeléshez, feldolgozáshoz vagy újrafeldolgozáshoz kapcsolódó kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektekre összpontosítanak. Ugyanakkor a projektgazdák számára lehetővé kell tenni, hogy könnyen azonosíthassák a projektjükért felelős egyablakos ügyintézési pontot. E célból a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy azon közigazgatási szintnek megfelelő földrajzi területen belül, amelyen az egyablakos ügyintézési pont vagy pontok létrehozása vagy kijelölése mellett döntöttek, az értéklánc releváns szakaszai tekintetében legfeljebb egy egyablakos ügyintézési pont legyen felelős. Mivel a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó számos projekt egynél több értékláncszakaszra terjed ki, a félreértések elkerülése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ilyen projektekhez kellő időben kijelöljenek egy egyablakos ügyintézési pontot.
- (30) A stratégiai projektek engedélyezési státuszával kapcsolatos egyértelműség biztosítása és az esetleges visszaélésszerű pereskedés eredményességének korlátozása érdekében a tagállamoknak – a hatékony bírósági felülvizsgálat veszélyeztetése nélkül – biztosítaniuk kell a stratégiai projektek engedélyezési eljárásával kapcsolatos viták időben történő rendezését. E célból a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a kérelmezők és a projektgazdák egyszerű vitarendezési eljárást vehessenek igénybe, és hogy a stratégiai projektek a velük kapcsolatos valamennyi bírósági és vitarendezési eljárás során sürgős ügyintézésben részesüljenek, ha és amennyiben a nemzeti jog rendelkezik ilyen sürgősségi eljárásokról.
- (31) Annak érdekében, hogy a polgárok és a vállalkozások szükségtelen további adminisztratív terhek nélkül, közvetlenül élvezhessék a belső piac előnyeit, az egységes digitális kaput létrehozó (EU) 2018/1724 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹³⁾ általános szabályokat állapít meg a belső piac működése szempontjából releváns információk, eljárások és segítségnyújtó szolgáltatások online nyújtására vonatkozóan. Az e rendelet hatálya alá tartozó tájékoztatási követelményeknek és eljárásoknak meg kell felelniük az (EU) 2018/1724 rendelet követelményeinek. Biztosítani kell különösen azt, hogy a stratégiai projektek projektgazdáinak az (EU) 2018/1724 rendelet 6. cikkének (1) bekezdésével és II. mellékletével összhangban teljes mértékben online hozzáférhessenek az engedélyezés folyamatához kapcsolódó bármely eljáráshoz, és online lefolytathassák azokat.
- (32) Annak érdekében, hogy a projektgazdák és más beruházók számára biztosítsák a stratégiai projektek továbbfejlesztéséhez szükséges biztonságot és egyértelműséget, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ilyen projektekhez kapcsolódó engedélyezési eljárás ne haladja meg az előzetesen meghatározott határidőket. A kizárólag feldolgozással vagy újrafeldolgozással járó stratégiai projektek esetében az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg a 15 hónapot. A kitermeléssel járó stratégiai projektek esetében az engedélyezési eljárás időtartama – figyelembe véve a lehetséges hatások összetettségét és mértékét – nem haladhatja meg a 27 hónapot. A 2011/92/EU irányelv szerinti környezeti hatásvizsgálati jelentés elkészítése azonban a projektgazda felelősségi körébe tartozik, és nem képezheti részét a tagállamokra vonatkozó határidőknek. E célból az egyablakos ügyintézési pontnak meg kell adnia azt az időpontot, ameddig a projektgazdának be kell nyújtania a környezeti hatásvizsgálati jelentést, és a megadott időpont és a jelentés tényleges benyújtása közötti időszak nem számít bele a tervezett ütemezésbe. Ugyanezt az elvet kell alkalmazni abban az esetben is, ha a szükséges konzultációkat követően az egyablakos ügyintézési pont értesíti a projektgazdát arról a lehetőségről, hogy a környezeti hatásvizsgálati jelentés kiegészítése érdekében további információkat nyújthat be. A javasolt projekt jellegével, összetettségével, helyszínével vagy léptékével összefüggő kivételes esetekben a tagállamoknak lehetőséget kell kapniuk a határidők meghosszabbítására. Kivételes esetnek számíthatnak többek között olyan előre nem látható körülmények, amelyek miatt a projekthez kapcsolódóan teljes környezeti vizsgálatot kell végezni, vagy a meglévő vizsgálatot ki kell egészíteni.

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1724 rendelete (2018. október 2.) az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról, továbbá az 1024/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 295., 2018.11.21., 1. o.).

- (33) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a felelős hatóságok elegendő erőforrással és személyzettel rendelkezzenek, amely lehetővé teszi a számukra előírt határidők eredményes betartását. A Bizottság az (EU) 2021/240 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁴⁾ által létrehozott Technikai Támogatási Eszközből támogatja a tagállamokat azok kérése alapján a reformok megtervezésében, kidolgozásában és végrehajtásában, beleértve a nemzeti engedélyezési eljárással, például az egyablakos ügyintézési ponttal kapcsolatos közigazgatási kapacitás megerősítését is.
- (34) Az uniós jog által – többek között a víz, a talaj, az élőhelyek és a madarak vonatkozásában – előírt környezetvédelmi vizsgálatok és engedélyek a nyersanyagprojektek engedélyezési eljárásának szerves részét képezik, és alapvető biztosítékot jelentenek a negatív környezeti hatások megelőzésére vagy minimalizálására. Annak biztosítása érdekében azonban, hogy a stratégiai projektekre vonatkozó engedélyezési eljárások kiszámíthatók legyenek és azokra időben sor kerüljön, ki kell használni a szükséges vizsgálatok és engedélyek észszerűsítésére adódó lehetőségeket, ugyanakkor nem szabad csökkenteni a környezetvédelem szintjét vagy az értékelések minőségét. E célból a szükséges értékeléseket a szükségtelen átfedések elkerülése érdekében egy közös vagy összehangolt eljárás keretében össze kell kapcsolni. Ezen túlmenően a projektgazdák és a felelős hatóságok a felelős nyomonkövetési tevékenység elkerülése érdekében az összekapcsolt értékelés végrehajtása előtt kifejezetten meg kell állapodjanak annak hatóköréről. Végetzetül lehetővé kell tenni, hogy ezen közös vagy összehangolt eljárások alkalmazásában a projektgazdák egyetlen hatósággal álljanak kapcsolatban.
- (35) A földhasználatot érintő konfliktusok akadályokat gördíthetnek a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek bevezetése elé. A közjavak és -érdekek kiegyensúlyozásában segítséget nyújthatnak azok a megfelelően kialakított – többek között területrendezési és övezetbe sorolási – tervek, amelyek figyelembe veszik a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek végrehajtásának lehetőségeit, és amelyek lehetséges környezeti hatásai értékelés tárgyát képezik, csökkentve a konfliktusok kockázatát és felgyorsítva a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek fenntartható bevezetését az Unión belül. A felelős nemzeti, regionális és helyi hatóságoknak ezért a megfelelő tervek kidolgozásakor a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektekre vonatkozó rendelkezések beillesztését kell mérlegelniük. Ez nem érinti az ilyen tervek lehetséges környezeti hatásainak értékelésére vonatkozó meglévő követelményeket és az ilyen értékelések előírt minőségét.
- (36) Az Unión belül gyakori, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek nehezen jutnak finanszírozáshoz. A kritikus fontosságú nyersanyagok piacait gyakran jelentős áringadozás, hosszú átfutási idők, nagyfokú koncentráció és az átláthatóság hiánya jellemzi. Ezenfelül az ágazat finanszírozásához magas szintű szakértői ismeretekre van szükség, ami gyakran hiányzik a pénzügyi intézmények körében. E tényezők kezelése, illetve a stratégiai fontosságú nyersanyagok stabil és megbízható ellátásának biztosításához való hozzájárulás érdekében a tagállamoknak és a Bizottságnak segíteniük kell a finanszírozáshoz jutást és az adminisztratív támogatáshoz való hozzáférést.
- (37) A belső piac működésének védelme érdekében erős európai értéklánra van szükség az ellátás biztonságának garantálásához, és a kapacitások növelése csak megfelelő pénzügyi eszközökkel érhető el, amelyek egy része a meglévő uniós alapokból származhat. A kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek, beleértve a stratégiai projekteket is, támogathatók lehetnek az ilyen alapokból, amennyiben teljesülnek az adott programok követelményei, például a földrajzi elhelyezkedéssel, a környezettel vagy az innovációhoz való hozzájárulásukkal kapcsolatban. A vonatkozó alapok olyan kohéziós politikai programokat foglalnak magukban, mint például az (EU) 2021/1058 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁵⁾ létrehozott Európai Regionális Fejlesztési Alap, amelynek keretében olyan, a regionális kohéziót előmozdító támogatás nyújtható, amely lehetővé teszi a kkv-k számára, hogy innovatív projekteket dolgozzanak ki, például a nyersanyagok feldolgozása során az energiafogyasztás csökkentéséhez kapcsolódóan. Az (EU) 2021/1056 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁶⁾ létrehozott Igazságos Átmenet Alap is felhasználható az ilyen típusú projektek támogatására, amennyiben azok hozzájárulnak a zöld átállásból eredő társadalmi és gazdasági költségek csökkentéséhez. Emellett az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁷⁾ létrehozott Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, különösen annak az energiabiztonságra és az energiaellátás diverzifikálására összpontosító REPowerEU fejezete mozgósítható például

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/240 rendelete (2021. február 10.) a Technikai Támogatási Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 1. o.).

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1058 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról (HL L 231., 2021.6.30., 60. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1056 rendelete (2021. június 24.) az Igazságos Átmenet Alap létrehozásáról (HL L 231., 2021.6.30., 1. o.).

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

a nyersanyagok újrafeldolgozásában vagy hasznosításában érintett projektek támogatására. A 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁽¹⁸⁾ létrehozott Innovációs Alap, amelynek célja elsősorban a tiszta és innovatív technológiák piaci bevezetése, támogatást nyújthat többek között az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiához kapcsolódó nyersanyagok újrafeldolgozási kapacitásának fejlesztéséhez. Továbbá az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁹⁾ létrehozott InvestEU – különösen a zöld és digitális átállás során – a beruházások finanszírozással és technikai segítségnyújtással történő fellendítésére irányuló kiemelt uniós program. A támogatás-össztvözési mechanizmusok alkalmazásával az InvestEU hozzájárul további köz- és magántőke bevonásához. A Bizottság együtt fog működni az InvestEU végrehajtó partnereivel annak érdekében, hogy az (EU) 2021/523 rendeletben és az e rendeletben meghatározott közös célkitűzésekkel összhangban fokozza a vonatkozó projektek támogatását és az említett projektekbe való beruházást. Végezetül az uniós ellátás diverzifikálásához hozzájáruló harmadik országbeli projektek a megfelelő alapokon, például az (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽²⁰⁾ létrehozott Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközön és az Európai Fenntartható Fejlődési Alap Pluszon keresztül támogathatók.

- (38) A jelenleg gyakran széttagolt köz- és magánberuházások korlátainak leküzdése, az integráció és a beruházások megtérülésének elősegítése érdekében a Bizottságnak, a tagállamoknak és a fejlesztési bankoknak jobban össze kell hangolniuk a meglévő, uniós és nemzeti szintű finanszírozási programokat, és szinergiákat kell kialakítaniuk azok között, valamint jobb koordinációt és együttműködést kell biztosítaniuk az iparral és a magánszektorbeli kulcsfontosságú érdekelt felekkel. E célból a tagállamok és a Bizottság szakértőit, valamint az érintett közszektorbeli pénzügyi intézményeket tömörítő, külön alcsoportot kell létrehozni a testületen belül. Ezen alcsoportnak meg kell vitatnia a stratégiai projektek egyedi finanszírozási igényeit és meglévő finanszírozási lehetőségeit annak érdekében, hogy a meglévő finanszírozási lehetőségekhez való hozzáférés optimális módjával kapcsolatos javaslatot tegyen a projektgazdáknak. A harmadik országbeli stratégiai projektek finanszírozására vonatkozó ajánlások megvitatásakor és megfogalmazásakor a testületnek figyelembe kell vennie különösen a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője „Global Gateway” című, 2021. december 1-jei közös közleményében meghatározott Global Gateway stratégiát.
- (39) A vállalatok, a pénzügyi befektetők és a beruházáshasznosítók magánbefektetése alapvető fontosságú. Amennyiben a magánbefektetés önmagában nem elegendő, a projekteknek a kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncán belüli eredményes bevezetéséhez köztámogatásra lehet szükség, például garanciák, kölcsönök vagy sajáttőke- és kvázisajátóke-befektetések formájában. Ez a köztámogatás állami támogatás is lehet. Az ilyen állami támogatásnak ösztönző hatásúnak, szükségesnek, megfelelőnek és arányosnak kell lennie. Az állami támogatásokra vonatkozó, a közelmúltban a kettős átállásra irányuló célkitűzésekkel összhangban alaposan felülvizsgált, hatályos iránymutatás – bizonyos feltételek mellett – számos lehetőséget biztosít a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca mentén megvalósuló beruházásokhoz.
- (40) A köztámogatás a feltárt konkrét piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek arányos mértékben történő kezelésére használatos; az intézkedések nem lehetnek párhuzamosak, nem szoríthatják ki a magánfinanszírozást, illetve nem torzíthatják a belső piaci versenyt. A tevékenységeknek egyértelmű értéktöbbletet kell biztosítaniuk az Unió számára.
- (41) Számos stratégiai fontosságú nyersanyag árának ingadozása, amelyet súlyosbít az, hogy a határidős piacokon korlátozott eszközökkel fedezhetők, akadályt teremt mind a projektgazdák számára a stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek finanszírozásának biztosításához, mind pedig a legfontosabb bemeneti anyagok stabil és kiszámítható árának biztosítására törekvő downstream fogyasztók számára. A stratégiai fontosságú nyersanyagok jövőbeli áraival kapcsolatos bizonytalanság csökkentése érdekében és azért, hogy a belső piac működésének védelme céljából csökkenjen ezáltal az ellátási kockázat, rendelkezni kell egy olyan rendszer létrehozásáról, amely a stratégiai projektek beruházáshasznosítói és a projektgazdák számára is lehetővé teszi vételi vagy eladási ajánlataik jelzését, valamint a kapcsolatfelvételt, ha az érintett ajánlatok esetlegesen összeegyeztethetők.

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 107., 2021.3.26., 30. o.).

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/947 rendelete (2021. június 9.) a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 1. o.).

- (42) Az Unió nyersanyag-lelőhelyeire vonatkozó, meglévő ismeretek kialakítására és feltérképezésére olyan időszakban került sor, amikor a stratégiai technológiák fejlesztéséhez szükséges kritikus fontosságú nyersanyagok ellátásának biztosítása nem volt prioritás. Az Unióban a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó naprakész geológiai információk hiánya alááshatja a kitermelési projektek fejlesztését, ezáltal gyengítve az ellátási kockázat csökkentésére és a belső piac működésének védelmére irányuló erőfeszítéseket. A kritikus fontosságú nyersanyagok lelőhelyeire vonatkozó információk megszerzése és aktualizálása érdekében a tagállamoknak – adott esetben a geológiai adottságokra tekintettel – nemzeti feltérképezési programokat kell kidolgozniuk a kritikus fontosságú nyersanyagok és a velük együtt kitermelt főbb ásványok általános feltárásához. Ennek olyan intézkedéseket kell magában foglalnia, mint a geológiai feltérképezés, a geokémiai kampányok, a geotudományos felmérések, valamint a meglévő geotudományos adatkészletek újrafeldolgozása. Ez növeli az új lelőhelyek azonosításának valószínűségét, ami viszont ösztönzi a feltérképezési beruházásokat. A feltérképezési programoknak fontolóra kell venniük olyan új feltérképezési technikák alkalmazását is, amelyek lehetővé teszik a lelőhelyeknek a hagyományos technikáknál nagyobb mélységben történő azonosítását. A kitermelési projektek kidolgozásának elősegítése érdekében a tagállamoknak nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenniük bizonyos, a nemzeti feltérképezési programjuk során szerzett alapvető információkat, adott esetben a 2007/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁽²¹⁾ létrehozott térinformációs infrastruktúra keretében felhasználásával, egyúttal kérésre részletesebb tájékoztatást kell nyújtaniuk. A Bizottság iránymutatásokat adhat ki a feltérképezési programok harmonizált formátumának előmozdítása érdekében.
- (43) A Föld-megfigyelésből származó űripari adatok és -szolgáltatások támogathatják a kritikus fontosságú nyersanyagok fenntartható értékláncra irányuló erőfeszítéseket azáltal, hogy folyamatos információáramlást biztosítanak, amely hasznos lehet olyan tevékenységekhez, mint a bányászati területek monitorozása és igazgatása, a környezeti és társadalmi-gazdasági hatásvizsgálat vagy az ásványkincsek feltárása. Mivel a Föld-megfigyelés távoli és megközelíthetetlen területekről is képes adatokat szolgáltatni, a tagállamoknak nemzeti feltérképezési programjaik kidolgozása és végrehajtása során a lehetséges mértékben figyelembe kell venniük azt.
- (44) Bár az ellátásbiztonság fokozása érdekében a kritikus fontosságú nyersanyagok uniós értékláncát meg kell erősíteni, a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncai továbbra is globálisak maradnak, és ki lesznek téve külső tényezőknek. A Covid19-válságtól az Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított és indokolatlan katonai agresszióig terjedő közelmúltbeli, illetve folyamatban lévő események rávilágítottak arra, hogy az Unió egyes ellátási láncai sérülékenyek a zavarokkal szemben. Annak biztosítása érdekében, hogy az uniós és a tagállami iparágak előre tudják jelezni az ellátási zavarokat és fel tudjanak készülni azok következményeinek kezelésére, a nyomonkövetési kapacitás erősítését, a stratégiai készletek összehangolását és a vállalatok felkészültségének javítását célzó intézkedéseket kell kidolgozni.
- (45) A kockázattudatosság és a kockázatok előrejelzése tekintetében a tagállamok eltérő kapacitással rendelkeznek, és nem minden tagállam alakított ki olyan célzott struktúrákat, amelyek nyomon követik a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncait és tájékoztathatják a vállalatokat az ellátási zavarok lehetséges kockázatairól. Hasonlóképpen, bár egyes vállalatok investálnak ellátási láncuk nyomon követésébe, más vállalatoknak nincs kapacitása erre. Ezért a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncainak globális dimenziójára és összetettségére tekintettel a Bizottságnak célzott nyomonkövetési eredménytáblát kell kidolgoznia, amely értékeli a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási kockázatait, és biztosítja az összegyűjtött információk rendelkezésre állását a hatóságok és a magánszektorbeli szereplők számára, ezáltal növelve a tagállamok közötti szinergiákat. Annak biztosítása érdekében, hogy az uniós értékláncok kellően felkészültek legyenek a valószínűleg a verseny torzulásához és a belső piac szétagulódásához vezető – például a geopolitikai konfliktusok által okozott – esetleges ellátási zavarokra, a Bizottságnak stresszteszteteket kell végeznie, amelyek során értékeli a stratégiai fontosságú nyersanyagok ellátási láncainak sebezhetőségét és ellátási kockázatoknak való kitettséget. A tagállamoknak oly módon kell hozzájárulniuk ehhez, hogy lehetőség szerint ilyen stresszteszteteket végeznek a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátására és az azokkal kapcsolatos tájékoztatásra szakosodott nemzeti szerveik közreműködésével. A testületnek biztosítania kell a stresszteszt Bizottság és tagállamok általi végrehajtásának koordinációját. Abban az esetben, ha egyetlen tagállamnak sincs kapacitása arra, hogy egy adott stratégiai fontosságú nyersanyagra vonatkozóan elvégezze a szükséges stressztesztet, a Bizottságnak magának kell elvégeznie azt. A Bizottságnak a hatóságok és a magánszektorbeli szereplők által ellátási kockázat-csökkentési céllal alkalmazható lehetséges stratégiákat is javasolnia kell; ilyen például a stratégiai készletezés vagy az ellátásuk további diverzifikálása. A nyomon követésre és a stressztesztetekre vonatkozó intézkedések végrehajtásához szükséges információk összegyűjtése céljából a Bizottságnak egyeztetnie kell a testület megfelelő állandó al csoportjával, a tagállamoknak pedig azonosítaniuk kell és nyomon kell követniük a kulcsfontosságú piaci szereplőket.
- (46) A stratégiai készletek az ellátási zavarok enyhítésének fontos eszközei, különösen a nyersanyagok esetében. Bár a Bizottság által javasolt egységes piaci szükséghelyzeti eszköz lehetővé tenné az ilyen stratégiai készletek lehetséges kialakítását az egységes piaci éberségi üzemmód aktiválása esetén, a tagállamok és a vállalkozások nem kötelesek stratégiai készleteiket az ellátási zavar bekövetkezése előtt felhalmozni vagy koordinálni. Az Unióban ráadásul nem létezik olyan koordinációs mechanizmus, amely lehetővé tenné a lehetséges átfedések és szinergiák közös

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2007/2/EK irányelve (2007. március 14.) az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról (HL L 108., 2007.4.25., 1. o.).

értékelésének és elemzésének kidolgozását. Ezért első lépésként, illetve a vonatkozó információk jelenlegi hiányára tekintettel, a tagállamoknak információt kell szolgáltatniuk a Bizottság számára a potenciális stratégiai készletekről, és ha rendelkezésre állnak, arról, hogy azokat hatóságok vagy a tagállamok nevében eljáró gazdasági szereplők kezelik-e. Az információknak ki kell terjedniük az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok esetében rendelkezésre álló stratégiai készletek összesített szintjére, a stratégiai készletek várható szintjére, valamint az e stratégiai készletekre alkalmazandó szabályokra és eljárásokra. Minden információkérésnek arányosnak kell lennie, figyelembe kell vennie az adatok rendelkezésre bocsátásához szükséges költséget és erőfeszítést, valamint a nemzetbiztonságra gyakorolt hatását, és megfelelő határidőket kell megállapítania a kért információk szolgáltatására. A tagállamok az elemzést kiegészíthetik a gazdasági szereplők stratégiai készleteire vonatkozó információkkal, bár azok nem tárgyai az információkérésnek. A Bizottságnak biztonságos módon kell kezelnie az adatokat, és kizárólag összesített információkat tehet közzé. Második lépésként a Bizottságnak a megszerzett információk alapján tervezett referenciaértéket kell kidolgoznia arra vonatkozóan, hogy – az érintett stratégiai fontosságú nyersanyagok teljes éves uniós felhasználását figyelembe véve – mi tekintendő az uniós stratégiai készletek biztonságos szintjének. A stratégiai fontosságú nyersanyagok esetében a meglévő stratégiai készleteknek és az Unión belüli stratégiai készletek általános szintjének az összehasonlítása alapján a testületnek – a Bizottsággal egyetértésben eljárva – képesnek kell lennie arra, hogy nem kötelező erejű véleményeket adjon ki a tagállamoknak arról, hogy miként fokozhatják a konvergenciát, és miként ösztönözhetőek stratégiai készleteik felhalmozására. Ennek során a testületnek mérlegelnie kell, hogy fenn kell-e tartani a stratégiai fontosságú nyersanyagokat felhasználó magán- vagy közszektorbeli szereplők stratégiai készleteinek kialakítására szánt ösztönzőket.

- (47) A további koordináció elősegítése érdekében a Bizottságnak biztosítania kell a szükséges konzultációt a tagállamokkal azok olyan nemzetközi fórumokon való részvétele előtt, ahol az említett stratégiai készletek megvitatására sor kerülhet, különösen a testület erre a célra létrehozott állandó al csoportján keresztül. Hasonlóképpen, e rendelet és más horizontális vagy témaspecifikus eszközök egymást kiegészítő jellegének növelése érdekében a Bizottságnak gondoskodnia kell arról, hogy az összegyűjtött és összesített információk éberségi mechanizmushoz vagy válságirányítási mechanizmushoz – például a javasolt egységes piaci szükséghelyzeti eszköz tanácsadó csoportjához, az (EU) 2023/1781 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²²⁾ létrehozott, félévezetővel foglalkozó európai testülethez, a 2021/C 393 I/02 bizottsági határozattal ⁽²³⁾ létrehozott HERA-tanácschoz vagy az (EU) 2022/2372 tanácsi rendelettel ⁽²⁴⁾ létrehozott egészségügyi válságtanácschoz – kerüljenek.
- (48) Annak biztosítása érdekében, hogy az Unióban stratégiai fontosságú nyersanyagokat felhasználó stratégiai technológiákat gyártó nagyvállalatok kellően felkészültek legyenek az ellátási zavarok kezelésére, ellátási láncokra vonatkozó kockázatértékelést kell végezniük. Ez biztosítani fogja, hogy figyelembe vegyék a stratégiai fontosságú nyersanyagok ellátási kockázatait és amennyiben szükséges, megfelelő kockázatsökkentési stratégiákat dolgozzanak ki annak érdekében, hogy ellátási zavarok esetén felkészültebbek legyenek. Az ilyen nagyvállalatoknak e kockázatértékelés részeként fel kell térképezniük stratégiai fontosságú nyersanyagaik eredetét, elemezniük kell az ellátásukat esetlegesen befolyásoló tényezőket, és értékelniük kell az ellátási zavarokkal szembeni sebezhetőségüket. Sebezhetőségek észlelése esetén az azonosított nagyvállalatoknak erőfeszítéseket kell tenniük azok enyhítésére. Ennek az értékelésnek a vállalatok által a beszállítóiktól beszerzett adatokon, és amennyiben ilyen adatok nem állnak rendelkezésre, a lehető legnagyobb mértékben a nyilvánosan elérhető vagy a Bizottság által közzétett adatokon kell alapulnia. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy előírják, hogy a kockázatértékelésről szóló jelentést továbbítsák a vállalatok igazgatótanácsának. A kereskedelmi és üzleti titkok védelme szükségességének tiszteletben tartása és a vállalatok sebezhetőségekre való kitettségének korlátozása érdekében ez a jelentés nem hozható nyilvánosságra. Ezen intézkedések következtében a potenciális ellátási zavarok költségeinek további megfontolás tárgyát kell képezniük meghatározott kockázatsökkentési stratégiák előírása nélkül.
- (49) A stratégiai fontosságú nyersanyagok számos piaca nem teljesen átlátható, és a kínálati oldalra koncentrálódik, ami erősíti az eladók tárgyalási pozícióját és növeli a vevőknek felszámított árakat. Az Unióban letelepedett vállalkozásoknak felszámított árak csökkentésének elősegítése érdekében a Bizottságnak létre kell hoznia egy olyan rendszert, amely képes összesíteni az érdekelt vevők keresletét. A Bizottság – a testülettel konzultálva – minden egyes, a rendszerhez adott stratégiai fontosságú nyersanyag esetében elvégzi a rendszer piaca gyakorolt várható hatásának értékelését a belső piaci versenyre gyakorolt aránytalan hatás elkerülése érdekében. E rendszer kialakítása

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1781 rendelete (2023. szeptember 13.) az Európa félévezető-ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról és az (EU) 2021/694 rendelet módosításáról (csiprendelet) (HL L 229., 2023.9.18., 1. o.).

⁽²³⁾ A Bizottság 2021/C 393 I/02 határozata (2021. szeptember 16) az Egészségügyi Szükséghelyzet-felkészültségi és -reagálási Hatóság (HERA) létrehozásáról (HL C 393. I., 2021.9.29., 3. o.).

⁽²⁴⁾ A Tanács (EU) 2022/2372 rendelete (2022. október 24.) az uniós szintű közegészségügyi szükséghelyzet esetén a válság szempontjából releváns egészségügyi ellenintézkedésekkel való ellátás biztosítását célzó intézkedési keretről (HL L 314., 2022.12.6., 64. o.).

során a Bizottságnak figyelembe kell vennie a hasonló – különösen az (EU) 2022/2576 tanácsi rendelet⁽²⁵⁾ szerint létrehozott közös gázbeszerzésre vonatkozó – törekvések keretében szerzett tapasztalatokat. Az e mechanizmus szerinti összes intézkedésnek összeegyeztethetőnek kell lennie az uniós versenyjoggal.

- (50) Az e rendeletben foglalt, a nyomon követésre és a stratégiai készletekre vonatkozó rendelkezések nem vonják maguk után a nemzeti törvények és rendeletek harmonizációját, és nem váltják fel a meglévő mechanizmusokat. A nyomon követésre és a kockázati felkészültségre irányuló ösztönzőknek összhangban kell lenniük az uniós joggal. A jogalkotási aktusok, mint például a tervezett egységes piaci szükséghelyzeti eszköz, amely a belső piac működését érintő válságok előrejelzését, enyhítését és az azokra való reagálást célozza, vagy az (EU) 2022/2372 rendelet válság vagy fenyegetés esetén alkalmazhatók a stratégiai és kritikus nyersanyagokra, amennyiben ezek a nyersanyagok ilyen jogalkotási aktusok hatálya alá tartoznak. Az e rendelet és az uniós válságkezelési eszközök egymást kiegészítő jellegét és koherenciáját a Bizottságnak az e jogalkotási aktusok által létrehozott adott tanácsadó és irányító szervek közötti információcsere útján kell biztosítania.
- (51) A kritikus fontosságú nyersanyagok többsége fém, amelyek elvileg végtelen sokszor újrafeldolgozhatók, bár néha romlik a minőségük. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy a zöld átállás összefüggésében át lehessen térni egy valóban körforgásos gazdaságra, miközben növeli a kritikus fontosságú nyersanyagok rendelkezésre állását, és ezáltal hozzájárul az ellátás biztonságának garantálásához. Az új technológiák szempontjából kritikus fontosságú nyersanyagok iránti kereslet gyors növekedésének kezdeti szakaszát követően, amennyiben továbbra is az elsődleges kitermelés és feldolgozás lesz a legmeghatározóbb forrás, az újrafeldolgozásnak egyre inkább csökkentenie kell az elsődleges kitermelés iránti igényt és annak járulékos hatásait. Ezt úgy kell megvalósítani, hogy a másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagok erős piaca révén magas szintű uniós újrafeldolgozási kapacitást kell fenntartani. Napjainkban azonban a kritikus fontosságú nyersanyagok többségének alacsony az újrafeldolgozási aránya, mivel az olyan hulladékaromákat, mint az akkumulátorokat, az elektromos és elektronikus berendezéseket, valamint a járműveket újrafeldolgozás céljából harmadik országokba szállítják. Az újrafeldolgozási rendszerek és technológiák gyakran nem igazodnak e nyersanyagok sajátosságaihoz. Az innováció fontos szerepet játszik a kritikus fontosságú nyersanyagok iránti igény csökkentésében, az ellátási hiány kockázatának csökkentésében, valamint a kritikus fontosságú nyersanyagok hulladékból történő megfelelő és biztonságos kitermelését lehetővé tevő újrafeldolgozási technológiák kifejlesztésében. Ezért szükség van olyan azonnali intézkedésekre, amelyek kezelik a körforgásos jellegben rejlő potenciált hátráltató különböző tényezőket.
- (52) A tagállamok továbbra is fontos hatáskörökkel rendelkeznek a körforgásos jelleg területén, például a hulladékgyűjtési és -kezelési rendszerek területén. E hatásköröket fel kell használni a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében jelentős hasznosítási potenciállal rendelkező hulladékaromák, például az elektronikus hulladék gyűjtési és újrafeldolgozási arányának növeléséhez, például díjkedvezményekhez, pénzjutalmakhoz vagy betétdíjas rendszerekhez hasonló pénzügyi ösztönzők igénybevételeivel, megőrizve a belső piac integritását. A másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagok felhasználásának növelése céljából ez magában foglalhatja a differenciált gyártói felelősségi díjakat is – feltéve, hogy a nemzeti jogban léteznek ilyen díjak –, amelyek előnyeit az uniós jogban megállapított környezetvédelmi normákkal összhangban újrafeldolgozott hulladékból hasznosított másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagok nagyobb arányát tartalmazó termékek élvezik. A hulladékból hasznosított másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagoknak magukban kell foglalniuk az uniós szabványokkal egyenértékű védelmet nyújtó harmadik országbeli szabványok szerint végzett hasznosítást is. A tagállami hatóságoknak – a kritikus fontosságú nyersanyagok és az azokat tartalmazó termékek vásárlóiként – szintén változást kell előidézniük, a nemzeti kutatási és innovációs programoknak pedig jelentős erőforrásokat kell biztosítaniuk a kritikus fontosságú nyersanyagok körforgásos jellegével és az anyaghatékonysággal kapcsolatos ismeretek és technológiák fejlettségi szintjének javításához. Végezetül a tagállamoknak – az információk rendelkezésre állásának javításával, valamint a jogi, gazdasági és műszaki akadályok felszámolásával – elő kell mozdítaniuk a kritikus fontosságú nyersanyagoknak az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékból történő hasznosítását. A tagállamok által tanulmányozandó egyik lehetséges megoldást a gazdasági szereplők és a tagállamok közötti kockázatmegosztási mechanizmusok jelentik a bezárt hulladékkezelő létesítményekből történő hasznosítás előmozdításához. A területnek elő kell segítenie továbbá a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét a nemzeti programjaik kialakításával és végrehajtásával kapcsolatban.
- (53) Az Unió számos régiójának vannak nyersanyag-kitermelésből fennmaradt készletei, és így jelentős mennyiségű, ásványi nyersanyag-kitermelésből származó, bezárt létesítményekben tárolt hulladékaik, amelyek esetében – a csak a közelmúltban megnövekedett gazdasági jelentőségük miatt – általában nem készül elemzés arról, hogy rejtenek-e lehetőségeket a kritikus fontosságú nyersanyagok szempontjából. A kritikus fontosságú nyersanyagoknak az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékokat kezelő létesítményekből történő hasznosítása révén nőhet az uniós kapacitás, miközben gazdasági érték és munkahelyek teremthetők a gyakran az ipar leépítésével és hanyatlással érintett történelmi bányászati régiókban. A – különösen a bezárt hulladékkezelő létesítményekben található – kritikus fontosságú nyersanyagok tartalmára irányuló figyelem és tájékoztatás hiánya az egyik legnagyobb akadálya az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó és a kritikus fontosságú nyersanyagok szempontjából lehetőséget rejtő hulladékok fokozottabb felhasználásának.

⁽²⁵⁾ A Tanács (EU) 2022/2576 rendelete (2022. december 19.) a szolidaritásnak a gázbeszerzések jobb koordinálása, megbízható ár-referenciaértékek és a határokon átnyúló gázkereskedelem révén történő fokozásáról (HL L 335., 2022.12.29., 1. o.).

- (54) A kritikus fontosságú nyersanyagok ásványi nyersanyag-kitermelést végző hulladékkezelő létesítményekből történő hasznosításának az érintett hulladékkezelő létesítmények értékelésének részét kell képeznie. A 2006/21/EK irányelv a környezet és az emberi egészség védelme tekintetében szigorú követelményeket állapít meg az ásványi nyersanyag-kitermelő ipar hulladékgazdálkodására vonatkozóan. Bár ezeket a szigorú követelményeket fenn kell tartani, helyénvaló további intézkedéseket megállapítani a kritikus fontosságú nyersanyagok ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékból történő hasznosításának maximalizálása érdekében.
- (55) Az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladék kezelésére szakosodott, meglévő és új létesítmények üzemeltetőinek előzetes gazdasági értékelő tanulmányt kell készíteniük a kritikus fontosságú nyersanyagoknak a kitermelési helyen előforduló, ásványi nyersanyag-kitermelésből származó és keletkező hulladékból történő hasznosításáról. A 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²⁶⁾ meghatározott hulladékhierarchiával összhangban prioritásként kell kezelni a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó hulladék keletkezésének oly módon történő megelőzését, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokat a kitermelt mennyiség hulladékká válása előtt kell kinyerni. E tanulmány kidolgozása során a gazdasági szereplőknek össze kell gyűjteniük a szükséges információkat, beleértve az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékban lévő kritikus fontosságú nyersanyagok koncentrációját és mennyiségét, és el kell végezniük a kritikus fontosságú nyersanyagok gazdaságilag életképes hasznosítását lehetővé tevő folyamatok, műveletek vagy üzleti megállapodások többféle alternatívájának értékelését. Ez a kötelezettség a 2006/21/EK irányelvben és az azt átültető nemzeti rendelkezésekben meghatározott kötelezettségeket egészíti ki, és közvetlenül alkalmazandó. A végrehajtás során a gazdasági szereplőknek és az illetékes hatóságoknak az adminisztratív terhek minimalizálására kell törekedniük, és a lehetséges mértékben integrálniuk kell az eljárásokat.
- (56) Az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladék kezelésére szakosodott, bezárt létesítmények kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében kiaknázható potenciáljára vonatkozó információk jelenlegi hiányának kezelése érdekében a tagállamoknak létre kell hozniuk egy olyan adatbázist, amely – az uniós versenyszabályokkal összhangban – tartalmazza a hasznosítás előmozdítása szempontjából releváns összes információt, különösen az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítményben található kritikus fontosságú nyersanyagok mennyiségét és koncentrációját. Az információkat felhasználóbarát és digitális formában nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, lehetővé téve a részletesebb, technikai jellegű információkhoz való hozzáférést. Az információkhoz való felhasználóbarát hozzáférés megkönnyítése érdekében a tagállamoknak például ügyintézési pontot kell biztosítaniuk ahhoz, hogy részletesebb információcserét tegyenek lehetővé a kritikus fontosságú nyersanyagok hasznosítására irányuló projektek lehetséges fejlesztőivel. Az adatbázist úgy kell kialakítani, hogy a lehetséges projektgazdák könnyen azonosíthassák azokat a létesítményeket, amelyek a gazdaságilag életképes hasznosítás szempontjából jelentős potenciállal rendelkeznek. A korlátozott mennyiségű erőforrás összpontosítása érdekében a tagállamoknak szakaszos megközelítést kell alkalmazniuk az információgyűjtés során, és csak a legígéretesebb létesítmények esetében kell végrehajtaniuk a több erőfeszítést igénylő információgyűjtési lépéseket. Az információgyűjtési tevékenységeknek arra kell irányulniuk, hogy pontos és reprezentatív információkat szolgáltatassanak az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítményekről, és a lehető legjobban jelezzék a kritikus fontosságú nyersanyagok hasznosítási potenciálját.
- (57) Állandó mágneseket számos termékbe beépítenek, ezek közül a szélérőművek és az elektromos járművek jelentik a legfontosabb és a leggyorsabban növekvő alkalmazásokat, de más termékekben – többek között mágneses rezonanciás képalkotó eszközökben, ipari robotokban, könnyű szállítóeszközökben, hűtőgenerátorokban, hőszivattyúkban, villanymotorokban, ipari elektromos szivattyúkban, automata mosógépekben, szárítógépekben, mikrohullámú készülékekben, porszívókban és mosogatógépekben is – jelentős mennyiségű, hasznosításra érdemes állandó mágnes található. A jogszabálynak a villanymotorokra is ki kell terjednie, ha azokat más termékekbe beépítik. Az állandó mágnesek többsége – különösen a jobban teljesítő típusok – tartalmaznak kritikus fontosságú nyersanyagokat, például neodímiumot, praeodímiumot, diszpróziiumot és terbiumot, bórt, szamáriumot, nikkelt vagy kobaltot. Ezek újrafeldolgozhatók, de napjainkban csak kis léptékben vagy kutatási projektek keretében kerül sor az újrafeldolgozásukra az Unióban. Az állandó mágneseknek ezért kiemelt terméknek kell lenniük a körforgásos jelleg növelése szempontjából, ezáltal előmozdítva az állandó mágnesek másodlagos piacát, és biztosítva a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való ellátás biztonságát.
- (58) Az állandó mágnesek eredményes újrafeldolgozásának előfeltétele, hogy az újrafeldolgozók hozzáférjenek a termékben lévő állandó mágnesek mennyiségére, típusára és kémiai összetételére, helyére, illetve az alkalmazott bevonatra, ragasztókra és adalékanyagokra vonatkozó szükséges információkhoz, valamint az állandó mágneseknek a termékből való biztonságos eltávolításának módjára vonatkozó információkhoz. Ezenfelül az állandó mágnesek újrafeldolgozására vonatkozó döntés-előkészítő tanulmány biztosítása érdekében az uniós piacon forgalomba hozott termékekbe beépített állandó mágneseknek idővel egyre több újrafeldolgozott nyersanyagot kell tartalmazniuk. Bár eleinte biztosítani kell az újrafeldolgozott tartalom átláthatóságát, a megfelelő szint és a várható hatások célzott értékelését követően meg kell határozni a minimális újrafeldolgozott tartalmat.
- (59) Az uniós piacon értékesített kritikus fontosságú nyersanyagokat gyakran tanúsítják termelési és ellátási láncuk fenntarthatósága tekintetében. A tanúsítás a különböző alkalmazási körű és szigorúságú állami és magántanúsítási rendszerek széles köre keretében szerezhető meg, ami megtévesztő lehet az ilyen tanúsítás alapján az uniós piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok relatív fenntarthatóságára vonatkozó állítások jellegét és

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

valóságtartalmát illetően. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a megbízhatónak tekintendő tanúsítási rendszerek elismeréséről, amelyek közös alapot biztosítanak az adott hatóságok és a piaci szereplők számára a kritikus fontosságú nyersanyagok fenntarthatóságának értékeléséhez. Csak olyan tanúsítási rendszerek ismerhetők el, amelyek a megfelelés független harmadik fél általi ellenőrzésére és nyomon követésére vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak. Ami a környezetvédelmet illeti, a tanúsítási rendszereknek ki kell terjedniük például a levegővel, a vízzel, a talajjal, a biológiai sokféleséggel és a hulladékgazdálkodással kapcsolatos kockázatokra. A fenntarthatóság valamennyi dimenziójára vonatkozó követelményeknek biztosítaniuk kell a szociális és környezetvédelem magas szintjét, és összhangban kell lenniük az uniós joggal vagy egy mellékletben felsorolt nemzetközi eszközökkel. A hatékony eljárások biztosítása érdekében a stratégiai projektként való elismerést kérelmező projektgazdák számára lehetővé kell tenni, hogy projektjük fenntartható módon történő végrehajtásának igazolásához releváns bizonyítékként egy elismert tanúsítási rendszerben való részvételre hagyatkozhatnak, ezáltal hozzájárulva a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátáshoz. E lehetőség igénybevételekor az elismert tanúsítási rendszereknek valamennyi fenntarthatósági dimenzióra ki kell terjedniük. Az ilyen tanúsítási rendszerek elismerése során a Bizottságnak figyelembe kell vennie a tanúsítási rendszerek más uniós jogalkotási aktusokkal összefüggésben történő értékelése során szerzett tapasztalatokat, különös tekintettel a hasonló rendszereknek az (EU) 2017/821⁽²⁷⁾ és az (EU) 2023/1542⁽²⁸⁾ európai parlamenti és tanácsi rendelettel összefüggésben történő értékelésére.

- (60) A kritikus fontosságú nyersanyagok előállítása az értéklánc különböző szakaszaiban – az éghajlatra, a vízre, a talajra, az állat- vagy növényvilágra kifejtett – környezeti hatásokat vált ki. Az ilyen károk korlátozása és a fenntarthatóbb kritikus fontosságú nyersanyagok előállításának ösztönzése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására szolgáló – ellenőrzési folyamatot is tartalmazó – rendszert dolgozzon ki annak biztosítása érdekében, hogy az uniós piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagokon nyilvánosan feltüntessék a környezeti lábnyomra vonatkozó információkat és elősegítsék a kritikus fontosságú nyersanyagok körforgásos jellegét. A rendszernek az életciklus-értékelés területén tudományosan megalapozott értékelési módszerek és a vonatkozó nemzetközi szabványok figyelembevételén kell alapulnia. A kritikus fontosságú nyersanyag környezeti lábnyomának bejelentésére vonatkozó követelmény kizárólag akkor alkalmazandó, ha célzott értékelés alapján megállapítást nyert, hogy az anyag hozzájárulna az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseéhez azáltal, hogy elősegíti az alacsonyabb környezeti lábnyomú kritikus fontosságú nyersanyagok beszerzését, és nem érintené aránytalanul a kereskedelmi forgalmat és a gazdasági költségeket. A megfelelő számítási szabályok elfogadását követően a Bizottságnak a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó teljesítményosztályokat kell kidolgoznia, ezáltal lehetővé téve, hogy a potenciális vevők könnyen összehasonlíthassák a rendelkezésre álló kritikus fontosságú nyersanyagok relatív környezeti lábnyomát, a piac pedig fenntarthatóbb anyagok felé mozduljon el. A kritikus fontosságú nyersanyagok értékesítőinek biztosítaniuk kell, hogy a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozat hozzáférhető legyen vevőik számára. Az uniós piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok relatív lábnyomának átláthatósága más uniós és nemzeti szintű szakpolitikákat – például ösztönzőket vagy zöld közbeszerzési kritériumokat – is lehetővé tehet, elősegítve az alacsonyabb környezeti hatásokkal járó kritikus fontosságú nyersanyagok előállítását.
- (61) Az (EU) 2021/2279 bizottsági ajánlásban⁽²⁹⁾ meghatározott környezeti lábnyom meghatározására szolgáló módszerek a számítási szabályok kidolgozásának mérvadó alapját képezik. E módszerek tudományosan megalapozott értékelési módszerekre hagyatkoznak, amelyek figyelembe veszik a nemzetközi szintű fejleményeket, és kiterjednek a környezeti hatásokra, többek között az éghajlatváltozásra, valamint a vízzel, a levegővel, a talajjal, az erőforrásokkal, a földhasználattal és a toxicitással kapcsolatos hatásokra.
- (62) A felelős gyártónak a forgalomba hozatal előtt értékelnie kell, hogy a termékek vagy kritikus fontosságú nyersanyagok megfelelnek-e az állandó mágneses körforgásos jellegének javítását célzó követelményeknek és a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó nyilatkozattal kapcsolatos követelményeknek, és ezeket a követelményeket az illetékes nemzeti hatóságoknak eredményesen be kell tartatnia. Az (EU) 2019/1020 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³⁰⁾ és a 2009/125/EK irányelv szerint létrehozott megfeleléségi és piacfelügyeleti rendelkezések célja e kihívás kezelése, ezért ezeket a rendeleteket az említett követelményekre is alkalmazni kell. A Bizottságot ezért fel kell hatalmazni arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el

⁽²⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/821 rendelete (2017. május 17.) a konfliktusok által érintett és nagy kockázatot jelentő térségekből származó ón, tantál, volfrám, ezek ércei és arany uniós importőrei körében a kellő gondosság elvének megfelelő ellátási láncra vonatkozó kötelezettségek megállapításáról (HL L 130., 2017.5.19., 1. o.).

⁽²⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1542 rendelete (2023. július 12.) az elemekről, illetve akkumulátorokról és a hulladékelemekről, illetve -akkumulátorokról, a 2008/98/EK irányelv és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról, valamint a 2006/66/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 191., 2023.7.28., 1. o.).

⁽²⁹⁾ A Bizottság (EU) 2021/2279 ajánlása (2021. december 15.) a környezeti lábnyom meghatározására szolgáló módszereknek a termékek és a szervezetek életciklus-alapú környezeti teljesítményének mérésére és ismertetésére szolgáló alkalmazásáról (HL L 471., 2021.12.30., 1. o.).

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1020 rendelete (2019. június 20.) a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről, valamint a 2004/42/EK irányelv, továbbá a 765/2008/EK és a 305/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 169., 2019.6.25., 1. o.).

e rendelet kiegészítése céljából annak biztosítása érdekében, hogy az említett rendelkezések adott esetben alkalmazandók legyenek e rendelettel összefüggésben. A meglévő szabályozási keretek optimális alkalmazásának további biztosítása érdekében az (EU) 2018/858 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³¹⁾ vagy a 168/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³²⁾ szerinti típusjóváhagyás hatálya alá tartozó termékek esetében a megfelelést a meglévő típusjóváhagyási rendszeren keresztül kell biztosítani.

- (63) A Bizottságnak az 1025/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽³³⁾ 10. cikkének (1) bekezdésével összhangban fel kell kérnie egy vagy több európai szabványügyi szervezetet az e rendelet célkitűzéseit támogató európai szabványok kidolgozására.
- (64) Az Unió nyersanyagokra szakosodott stratégiai partnerségeket létesített harmadik országokkal a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó 2020. évi cselekvési terv végrehajtása érdekében. Az ellátás diverzifikálása érdekében ezeket az erőfeszítéseket folytatni kell. A jövőbeli stratégiai partnerségek létesítésére vonatkozó következetes keret kialakítása és biztosítása érdekében a tagállamoknak és a Bizottságnak – a testületben folytatott együttműködésük részeként – meg kell vitatniuk többek között a következőket: a meglévő partnerségek elérik-e a kitűzött célokat, a harmadik országok új partnerségek létrehozása szempontjából történő rangsorolása, az ilyen partnerségek tartalma, valamint azok következetessége és a tagállamok érintett harmadik országokkal folytatott kétoldalú együttműködésével fennálló lehetséges szinergiái. Mindezt a Tanács Szerződések szerinti előjogainak sérelme nélkül kell végrehajtani. Az Uniónak a „Global Gateway” stratégiával összhangban kölcsönösen előnyös partnerségekre kell törekednie a feltörekvő piacokkal és a fejlődő gazdaságokkal, amelyek hozzájárulnak nyersanyagellátási láncának diverzifikálásához, valamint hozzáadott értéket képviselnek az ezen országokon belüli termelésben.
- (65) A harmadik országokban megvalósuló stratégiai projektek – különösen ott, ahol nincs stratégiai partnerség – különösen kockázatosak lehetnek a befektetők számára, és gyakran nagymértékben függhetnek a harmadik országban nyújtott politikai támogatástól. Ezt a problémát enyhítheti az Unió stratégiai érdekében eljáró érdekelt vállalkozások közötti fokozott kockázatmegosztás. Ezért támogatást kell nyújtani annak érdekében is, hogy a vállalkozások – beleértve a konzorciumként eljáró vállalkozásokat is – az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 101. cikke alkalmazásának sérelme nélkül beléphessenek olyan harmadik országok piacaira, amelyek nem tartoznak stratégiai partnerség vagy szabadkereskedelmi megállapodás hatálya alá. Az ilyen támogatás magában foglalhatja egy olyan támogatási hálózat biztosítását, amely segíti őket abban, hogy kapcsolatba lépjenek az érintett harmadik országban, valamint információkat gyűjtsenek a helyi és regionális körülményekről.
- (66) Az e rendeletben meghatározott célkitűzések és a kapacitásra és a diverzifikációra vonatkozó referenciaértékek teljesítése terén tett előrelépés hiánya további intézkedések elfogadásának szükségességét jelezheti. A Bizottságnak ezért nyomon kell követnie az e célkitűzések és referenciaértékek teljesítése terén elért előrehaladást.
- (67) A tagállamok adminisztratív terheinek minimálisra csökkentése érdekében egyszerűsíteni kell a különböző adatszolgáltatási kötelezettségeket, és a Bizottságnak ki kell dolgoznia egy olyan sablont, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy rendszeresen közzétett, bizalmas vagy korlátozott terjesztésű egységes dokumentumban teljesítsék a projektekre, a feltárára, a nyomon követésre, illetve a stratégiai készletekre vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségeiket.
- (68) Az illetékes hatóságok uniós és nemzeti szintű megbízható és konstruktív együttműködésének biztosítása érdekében az e rendelet alkalmazásában részt vevő valamennyi félnek tiszteletben kell tartania a feladatai ellátása során megszerzett információk és adatok bizalmas jellegét. A Bizottság és az illetékes nemzeti hatóságok, azok tisztviselői, alkalmazottai és az e hatóságok felügyelete alatt dolgozó egyéb személyek, valamint a tagállamok egyéb hatóságainak tisztviselői és alkalmazottai nem közölhetik az e rendelet alapján általuk megszerzett vagy velük megosztott olyan információkat, amelyekre üzleti titoktartási kötelezettség vonatkozik. Ennek a testületre is alkalmazandónak kell lennie. Az e rendelet szerint gyűjtött adatokat biztonságos környezetben kell kezelni és tárolni.

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/858 rendelete (2018. május 30.) a gépjárművek és pótkocsijaik, valamint az ilyen járművek rendszereinek, alkotóelemeinek és önálló műszaki egységeinek jóváhagyásáról és piacfelügyeletéről, a 715/2007/EK és az 595/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 2007/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 151., 2018.6.14., 1. o.).

⁽³²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 168/2013/EU rendelete (2013. január 15.) a két- vagy háromkerékű járművek, valamint a négykerékű motorkerékpárok jóváhagyásáról és piacfelügyeletéről (HL L 60., 2013.3.2., 52. o.).

⁽³³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1025/2012/EU rendelete (2012. október 25.) az európai szabványosításról, a 89/686/EGK és a 93/15/EGK tanácsi irányelv, a 94/9/EK, a 94/25/EK, a 95/16/EK, a 97/23/EK, a 98/34/EK, a 2004/22/EK, a 2007/23/EK, a 2009/23/EK és a 2009/105/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 87/95/EGK tanácsi határozat és az 1673/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 316., 2012.11.14., 12. o.).

- (69) A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a stratégiai és kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékének naprakésszé tételére, a hulladékban rendelkezésre álló stratégiai fontosságú nyersanyagokon alapuló, újrafeldolgozási kapacitásra vonatkozó referenciamutatók előírására, a stratégiai projektekre vonatkozó elismerési követelmények teljesítésének értékelésekor figyelembe veendő tényezők és bizonyítékok kiigazítására, az egyes termékekbe beépített állandó mágnesben található, fogyasztói hulladékból hasznosított neodímium, diszpróziium, praezodímium, terbium, bór, samárium, nikkel és kobalt minimum részarányának megállapítására, a különböző kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására és ellenőrzésére, valamint a különböző kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó teljesítményosztályok létrehozására vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽³⁴⁾ megállapított elveknek megfelelően kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (70) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a következők tekintetében: a) a stratégiai projektek elismerése iránti kérelmekhez, a stratégiai projektekkel kapcsolatos eredményjelentésekhez, a nemzeti feltérési programokhoz, valamint a feltérítéshez, a nyomon követéshez, a stratégiai készletekhez és a körforgásos jelleghez kapcsolódó tagállami adatszolgáltatáshoz használandó sablonok meghatározása; b) annak meghatározása, hogy mely termékek, alkotóelemek és hulladékáramok tekintendők a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében releváns hasznosítási potenciállal rendelkezőnek; valamint c) a kritikus fontosságú nyersanyagok fenntarthatóságával kapcsolatos rendszerek elismerésére vonatkozó kritériumok és azok alkalmazásának meghatározása. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽³⁵⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (71) Az e rendeletben meghatározott kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében a tagállamoknak az azon vállalkozásokra kivetendő szankciókat kell előírniuk, amelyek nem tesznek eleget kötelezettségeiknek, többek között a kockázati felkészültségre, a projektekre vonatkozó adatszolgáltatásra és az újrafeldolgozhatóságra vonatkozó tájékoztatás tekintetében. Ezért szükséges, hogy a tagállamok nemzeti jogukban hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat állapítsanak meg e rendelet be nem tartása esetére. A tagállamoknak azt is biztosítaniuk kell, hogy a projektgazdák a nemzeti joggal összhangban adott esetben közigazgatási vagy bírósági felülvizsgálathoz férhessenek hozzá.
- (72) A Bizottságnak el kell végeznie e rendelet értékelését. A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás 22. pontja értelmében az értékelésnek a hatékonyság, eredményesség, relevancia, koherencia és hozzáadott érték öt kritériumán kell alapulnia, és alapot kell nyújtania a lehetséges további intézkedések hatásvizsgálatához. A Bizottságnak jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak e rendelet végrehajtásáról, valamint a célkitűzései – többek között a kapacitásra és a diverzifikációra vonatkozó referenciaértékek – teljesítése terén elért előrehaladásról. A jelentésnek a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának átláthatóságával kapcsolatos intézkedések végrehajtása alapján értékelnie kell azt is, hogy helyénvaló-e a környezeti lábnyomhoz kapcsolódó maximális küszöbértékeket megállapítani. A Bizottságnak értékelnie kell továbbá a 2040-re és 2050-re, valamint az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó referenciaértékek szükségességét, az e rendelet és az uniós környezetvédelmi jog közötti összhangot, különösen a stratégiai projektek kiemelt státusza kapcsán, az e rendelet szerint létrehozott közös beszerzési rendszernek a belső piaci versenyre gyakorolt hatását, valamint azt, hogy helyénvaló-e további intézkedéseket hozni a hulladékok gyűjtésének, válogatásának és feldolgozásának növelésére, különösen a fémhulladékok tekintetében.
- (73) Amennyiben az e rendeletben előírányzott intézkedések bármelyike állami támogatásnak minősül, az ilyen intézkedésekre vonatkozó rendelkezések nem sértik az EUMSZ 107. és 108. cikkének alkalmazását.
- (74) mivel e rendelet céljait, nevezetesen a belső piac működésének a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos, reziliens és fenntartható ellátáshoz való uniós hozzáférés biztosítását célzó keret létrehozásával történő javítását – beleértve a hatékonyság és a körforgásos jelleg előmozdítását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban léptékük és hatásaik miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvvel összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvvel összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

⁽³⁴⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

⁽³⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és célkitűzések

- (1) E rendelet általános célkitűzése a belső piac működésének a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos, reziliens és fenntartható ellátásához való uniós hozzáférés biztosítását célzó keret létrehozásával történő javítása, többek között azáltal, hogy az egész értékláncban előmozdítja a hatékonyságot és a körforgásos jelleget.
- (2) Az (1) bekezdésben említett általános célkitűzés elérése érdekében e rendelet olyan intézkedéseket határoz meg, amelyek célja:
- a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos, valószínűleg a verseny torzulásához és a belső piac széttagozódásához vezető ellátási zavarok kockázatának csökkentése, különösen a függőségek csökkentéséhez és az import diverzifikálásához hozzájáruló stratégiai projektek azonosítása és támogatása, valamint a technológiai fejlődés és az erőforrás-hatékonyság ösztönzésére irányuló erőfeszítések révén a kritikus fontosságú nyersanyagok uniós szintű felhasználásában várható növekedés mérséklése érdekében;
 - az Unió azon képességének javítása, hogy nyomon kövesse és csökkentse a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos ellátási kockázatot;
 - az uniós piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok és kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó termékek szabad mozgásának biztosítása a környezet magas szintű védelme és a fenntarthatóság biztosítása mellett, többek között azok körforgásos jellegének javítása révén.

2. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- „nyersanyag”: feldolgozott vagy feldolgozatlan állapotban lévő, közbenső vagy késztermékek előállításához bemeneti anyagként felhasznált anyag, a túlnyomórészt élelmiszerként, takarmányként vagy tüzelőanyagként használt anyagok kivételével;
- „nyersanyag-értéklánc”: a nyersanyagok feltárásában, kitermelésében, feldolgozásában és újrafeldolgozásában érintett valamennyi tevékenység és folyamat;
- „feltárás”: minden olyan tevékenység, amelynek célja az ásványianyag-lelőhelyek tulajdonságainak azonosítása és megállapítása;
- „kitermelés”: érceknek, ásványoknak és növényi termékeknek az eredeti forrásból – többek között föld alatti ásványianyag-lelőhelyről, víz alatti és vízi ásványianyag-lelőhelyről, valamint tengervízből és fákból – fő termékként vagy melléktermékként történő kitermelése;
- „uniós kitermelési kapacitás”: a stratégiai fontosságú nyersanyagokat tartalmazó ércek, ásványok, növényi termékek és koncentrátumok Unióban végzett kitermelési műveleteinek maximális összesített éves termelési volumene, beleértve a jellemzően a kitermelési helyen vagy annak közelében végzett feldolgozási műveleteket is;
- „ásványianyag-lelőhely”: bármely olyan ásványi anyag vagy ásványi anyagok kombinációja, amely potenciális gazdasági érdeket képviselő tömegben vagy ásványtelepként fordul elő;
- „tartalék”: minden olyan ásványianyag-lelőhely, amelynek kitermelése egy adott piaci környezetben gazdaságilag életképes;
- „feldolgozás”: minden olyan fizikai, kémiai és biológiai folyamat, amely az ércekből, ásványi anyagokból, növényi termékekből vagy hulladékból tiszta fémekké, ötvözetekké vagy más, gazdaságilag felhasználható formákká történő átalakítás során felmerül, beleértve többek között a dúsítást, az elkülönítést, az olvasztást és a finomítást, és ide nem értve a fémmegmunkálást és a közbenső vagy késztermékké történő további átalakítást;
- „uniós feldolgozási kapacitás”: a stratégiai fontosságú nyersanyagok Unióban végzett kitermelési műveleteinek maximális összesített éves termelési volumene, kivéve a jellemzően a kitermelési helyen vagy annak közelében végzett műveleteket;

10. „újrafeldolgozás”: a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 17. pontjában meghatározott újrafeldolgozás;
11. „uniós újrafeldolgozási kapacitás”: a stratégiai fontosságú nyersanyagok Unióban végzett újrafeldolgozási műveleteinek maximális összesített éves termelési volumene az újrafeldolgozást követően, beleértve a hulladék Unión belüli válogatását és előkezelését, valamint másodlagos nyersanyaggá történő feldolgozását is;
12. „stratégiai fontosságú nyersanyagok éves felhasználása”: az Unióban letelepedett vállalkozások által feldolgozott formában felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok összesített mennyisége, kivéve az uniós piacon forgalomba hozott közbenső vagy késztermékekben felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagokat;
13. „ellátási kockázat”: a II. melléklet 2. szakaszával összhangban kiszámított ellátási kockázat;
14. „kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projekt”: a kritikus fontosságú nyersanyagok kitermelésével, feldolgozásával vagy újrafeldolgozásával foglalkozó bármely tervezett létesítmény, vagy egy meglévő létesítmény tervezett jelentős bővítése vagy rendeltetésének módosítása;
15. „beruházáshasznosító”: olyan vállalkozás, amely a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodást kötött egy projektgazdával;
16. „a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodás (ofttake megállapodás)”: valamely vállalkozás és egy projektgazda között létrejött olyan szerződéses megállapodás, amely a vállalkozás részéről arra vonatkozóan tett kötelezettségvállalást tartalmaz, hogy egy adott nyersanyagprojekt által előállított nyersanyagok egy részét egy bizonyos időszakban szerzi be, vagy a projektgazda részéről arra vonatkozóan tett kötelezettségvállalást tartalmaz, hogy a vállalkozás számára lehetőséget biztosít erre;
17. „projektgazda”: nyersanyagprojektet kidolgozó bármely vállalkozás vagy vállalkozások konzorciuma;
18. „engedélyezési eljárás”: a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek kivitelezéséhez és működtetéséhez szükséges összes releváns engedélyre kiterjedő eljárás, beleértve az építési, a vegyipari és a hálózati csatlakozási engedélyeket, valamint a környezetvédelmi vizsgálatokat és engedélyeket, amennyiben ezek szükségesek, és amely magában foglalja az összes kérelmet és eljárást a kérelem hiánytalanságának elismerésétől az eljárás kimeneteléről szóló, az érintett egyablakos ügyintézési pont által hozott átfogó határozatról szóló értesítésig;
19. „átfogó határozat”: a tagállami hatóságok által hozott határozat vagy határozatcsomag, amely meghatározza, hogy a projektgazda jogosult-e valamely, kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projekt végrehajtására, a fellebbezési eljárás keretében hozott bármely határozat sérelme nélkül;
20. „nemzeti program”: az adott nemzeti vagy regionális hatóságok által készített és elfogadott, a teljes területre kiterjedő nemzeti program vagy több program együttese;
21. „általános feltárás”: nemzeti vagy regionális szintű feltárás, a célzott feltárás kivételével;
22. „célzott feltárás”: egy-egy ásványianyag-lelőhely részletes vizsgálata;
23. „prediktív térkép”: egy adott nyersanyag ásványianyag-lelőhelyeit valószínűsíthetően tartalmazó területeket feltüntető térkép;
24. „ellátási zavar”: valamely nyersanyag rendelkezésre állásának váratlan jelentős visszaesése vagy valamely nyersanyag árának jelentős, a szokásos piaci áringadozást meghaladó emelkedése;
25. „nyersanyag-ellátási lánc”: a nyersanyag-értéklánc valamennyi tevékenysége és folyamata addig a pontig bezárólag, ahol a nyersanyagot közbenső vagy késztermékek előállításához bemeneti anyagként használják fel;
26. „kockázatsökkentési stratégiák”: a gazdasági szereplő által a nyersanyagellátási láncában bekövetkező ellátási zavar valószínűségének csökkentése vagy a gazdasági tevékenységében ilyen ellátási zavarok által okozott károk enyhítése céljából kidolgozott irányelvek;
27. „kulcsfontosságú piaci szereplők”: a kritikus fontosságú nyersanyagok Unión belüli ellátási láncában részt vevő vállalkozások és kritikus fontosságú nyersanyagokat felhasználó downstream vállalkozások, amelyek megbízható működése alapvető fontosságú a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való ellátás szempontjából;
28. „stratégiai készlet”: egy adott nyersanyagnak az a mennyisége, amelyet egy köz- vagy magánszektorbeli szereplő bármilyen formában tárol ellátási zavar esetén történő rendelkezésre bocsátás céljából;
29. „nagyvállalat”: olyan vállalat, amely átlagosan több mint 500 munkavállalót foglalkoztat, nettó világpiaci árbevétele pedig meghaladta a 150 millió EUR-t a legutóbbi olyan pénzügyi évben, amelyre vonatkozóan éves beszámoló készült;

30. „stratégiai technológiák”: a zöld és digitális átállásban, valamint a védelmi, űr- és repüléstechnikai alkalmazásokban jelentős szerepet játszó kulcsfontosságú technológiák;
31. „igazgatótanács”: a vállalat ügyvezetésének felügyeletéért felelős igazgatási vagy felügyeleti szerv, ha pedig nincs ilyen szerv, az ezzel egyenértékű feladatokat ellátó személy vagy személyek;
32. „hulladék”: a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 1. pontjában meghatározott hulladék;
33. „gyűjtés”: a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 10. pontjában meghatározott gyűjtés;
34. „kezelés”: a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 14. pontjában meghatározott kezelés;
35. „hasznosítás”: a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 15. pontjában meghatározott hasznosítás;
36. „újrahasználat”: a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 13. pontjában meghatározott újrahasználat;
37. „ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladék”: a 2006/21/EK irányelv 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott, ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladék;
38. „ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítmény”: a 2006/21/EK irányelv 3. cikkének 15. pontjában meghatározott hulladékkezelő létesítmény;
39. „előzetes gazdasági értékelés”: a kritikus fontosságú nyersanyagoknak az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékból történő hasznosítását célzó projekt potenciális gazdasági életképességének korai szakaszban végzett konceptuális értékelése;
40. „mágneses rezonanciás képalkotó eszköz”: olyan nem invazív orvostechonikai eszköz, amely mágneses mezőket használ anatómiai képek készítéséhez, vagy bármely más olyan eszköz, amely mágneses mezőket használ tárgyak belsejét ábrázoló képek készítéséhez;
41. „szélerenergia-generátor”: szárazföldi vagy tengeri szélerőmű azon része, amely a forgólapát mechanikai energiáját villamos energiává alakítja át;
42. „ipari robot”: automatikusan vezérelt, újraprogramozható, többfunkciós manipulátor, amely három vagy több tengely mentén programozható, lehet rögzített vagy mozgó, és amelyet ipari automatizálási alkalmazásokban való felhasználásra szántak;
43. „gépjármű”: bármely, az (EU) 2018/858 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott M vagy N kategóriájú, típusjóváhagyással rendelkező jármű;
44. „könnyű szállítóeszköz”: bármely olyan könnyű kerekes jármű, amely önmagában a villanymotorral vagy motor és emberi erő kombinációjával hajtható, beleértve az elektromos robogókat, az elektromos kerékpárokat és a 168/2013/EU rendelet 4. cikkében meghatározott L kategóriájú, típusjóváhagyással rendelkező járműveket;
45. „hűtőgenerátor”: a hűtőrendszer azon része, amely hőmérséklet-különbséget generál, lehetővé téve a hűtendő helyiségből vagy folyamatból elektromos gőzkompressziós ciklus alkalmazásával történő hőelvonást;
46. „hőszivattyú”: a fűtőrendszer azon része, amely hőmérséklet-különbséget generál, lehetővé téve a fűtendő helyiség vagy folyamat elektromos gőzkompressziós ciklus alkalmazásával történő hőellátását;
47. „villanymotor”: olyan berendezés, amely a bemeneti elektromos teljesítményt forgási sebességgel és forgatónyomatékkal rendelkező forgó mozgás formájában jelentkező mechanikai kimenő teljesítménnyé alakítja át, olyan tényezőktől függően, mint a tápfeszültség frekvenciája és a motor pólusainak száma, és amelynek névleges teljesítménye legalább 0,12 kW;
48. „automata mosógép”: olyan mosógép, amely a töltését a program teljes ideje alatt felhasználói beavatkozás nélkül kezeli;
49. „szárítógép”: olyan készülék, amelyben a textiltermékek szárítása felmelegített levegővel átjárt forgódobban történő centrifugálással történik;
50. „mikrohullámú készülék”: bármely olyan készülék, amelyet élelmiszerek elektromágneses energia felhasználásával történő felmelegítésére szántak;
51. „porszívó”: a készülékben létrehozott alacsony nyomás által keltett légáram segítségével a tisztítandó felületről szennyeződések eltávolító készülék;
52. „mosogatógép”: edények és evőeszközök tisztítását és öblítését végző gép;

53. „állandó mágnes”: olyan mágnes, amely a külső mágneses mezőből való eltávolítását követően megőrzi mágnesességét;
54. „adathordozó”: egy eszközzel leolvasható lineáris vonalkód-szimbólum, kétdimenziós szimbólum vagy egyéb automatikus azonosítóadat-rögzítő adathordozó;
55. „egyedi termékazonosító”: termékek azonosítására szolgáló egyedi karaktorsor;
56. „mágnesbevonat”: a mágnesek korrózió elleni védelmére általánosan használt anyagréteg;
57. „eltávolítás”: kézzel vagy géppel végzett kezelés, vegyi kezelés, hőkezelés vagy kohászati kezelés, amelynek eredményeként a célzott alkotóelemek vagy anyagok külön kimeneti anyagáramként vagy kimeneti anyagáram részeként azonosíthatók;
58. „újrafeldolgozó”: bármely olyan természetes vagy jogi személy, aki/amely engedélyezett létesítményben újrafeldolgozást végez;
59. „forgalmazás”: az uniós piacon valamely termék kereskedelmi tevékenység keretében történő rendelkezésre bocsátása értékesítés, fogyasztás vagy használat céljára, akár ellenérték fejében, akár díjmentesen;
60. „kritikus fontosságú nyersanyagtípus”: a feldolgozási szakasza, a kémiai összetétele, a földrajzi eredete vagy az alkalmazott előállítási módszerek szerint differenciált, forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyag;
61. „forgalomba hozatal”: a termék első alkalommal történő forgalmazása az uniós piacon;
62. „megfelelőségértékelés”: a 28., 29. vagy 31. cikkben meghatározott követelmények teljesülését igazoló folyamat;
63. „stratégiai partnerség”: az Unió és valamely harmadik ország vagy tengerentúli ország vagy terület közötti, a nyersanyag-értéklánccal kapcsolatos együttműködés fokozására irányuló kötelezettségvállalás, amelynek létrehozására kölcsönös érdeket képviselő, az Unió és az adott harmadik ország vagy tengerentúli ország vagy terület számára egyaránt előnyös eredmények elérését elősegítő fellépéseket meghatározó, nem kötelező erejű eszköz keretében kerül sor;
64. „többszereplős irányítás”: az érdekelt felek különböző típusainak – köztük legalább a civil társadalomnak – a tanúsítási rendszerrel kapcsolatos döntéshozatalban való formális, jelentős és érdemi szerepvállalása, amelyet megbízatás, feladatmeghatározás vagy egyéb bizonyíték útján dokumentálnak, és amely megerősíti vagy támogatja több érdekelt félnek a tanúsítási rendszerben történő képviseletét.

2. FEJEZET

STRATÉGIAI ÉS KRITIKUS FONTOSSÁGÚ NYERSANYAGOK

3. cikk

A stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzéke

(1) Az I. melléklet 1. szakaszában felsorolt nyersanyagok, beleértve a feldolgozatlan formában található, a feldolgozás bármely szakaszában lévő, valamint más kitermelési, feldolgozási vagy újrafeldolgozási folyamatok melléktermékeként előforduló anyagokat is, stratégiai fontosságú nyersanyagoknak minősülnek.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 38. cikknek megfelelően az I. melléklet 1. szakaszát módosító, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékének aktualizálása érdekében.

A stratégiai fontosságú nyersanyagok aktualizált jegyzéke az értékelt nyersanyagok közül azokat a nyersanyagokat tartalmazza, amelyek a stratégiai fontosság, az előre jelzett keresletnövekedés és a termelés növelésének nehézsége szempontjából a legmeghatározóbbak közé tartoznak. A stratégiai fontosságot, a kereslet várható növekedését és a termelés növelésének nehézségét az I. melléklet 2. szakaszával összhangban kell meghatározni.

(3) A Bizottság 2027. május 24-ig és azt követően háromévente felülvizsgálja és szükség esetén aktualizálja a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékét.

A 35. cikkben létrehozott, kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testület (a továbbiakban: a testület) kérésére a Bizottság az e rendelettel összhangban végzett nyomon követés és stressztesztelés alapján a kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékét a rendszeres felülvizsgálatokon kívül is bármikor felülvizsgálhatja és adott esetben aktualizálhatja.

A kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzéke első albekezdés szerinti első aktualizálásának részeként a Bizottság különösen azt értékeli, hogy az e cikk (2) bekezdése és az I. melléklet 2. szakasza szerinti értékelése alapján a szintetikus grafit továbbra is szerepeljen-e a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékében.

4. cikk

A kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzéke

(1) A II. melléklet 1. szakaszában felsorolt nyersanyagok, beleértve a feldolgozatlan formában található, a feldolgozás bármely szakaszában lévő, valamint más kitermelési, feldolgozási vagy újrafeldolgozási folyamatok melléktermékeként előforduló anyagokat is, kritikus fontosságú nyersanyagok minősülnek.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 38. cikknek megfelelően a II. melléklet 1. szakaszát módosító, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékének aktualizálása érdekében.

A kritikus fontosságú nyersanyagok aktualizált jegyzékének tartalmaznia kell az I. melléklet 1. szakaszában felsorolt stratégiai fontosságú nyersanyagokat, valamint minden olyan egyéb nyersanyagot, amely az ellátási kockázat tekintetében eléri vagy meghaladja az 1, a gazdasági jelentőség tekintetében pedig a 2,8 küszöbértéket. A gazdasági jelentőség és az ellátási kockázat kiszámítása a II. melléklet 2. szakaszával összhangban történik.

(3) A Bizottság 2027. május 24-ig és azt követően legalább háromévente, a (2) bekezdéssel összhangban felülvizsgálja és szükség esetén aktualizálja a kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékét.

3. FEJEZET

AZ UNIÓS NYERSANYAG-ÉRTÉKLÁNC MEGERŐSÍTÉSE

1. SZAKASZ

Referenciaértékek

5. cikk

Referenciaértékek

(1) A Bizottság és a tagállamok az e fejezetben előírt intézkedések révén megerősítik a stratégiai fontosságú nyersanyagok nyersanyag-értékláncának különböző szakaszait a következő célok érdekében:

a) annak biztosítása, hogy 2030-ra az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz rendelt uniós kapacitások jelentősen növekedjenek, és ezáltal az uniós kapacitás összességében megközelítse vagy elérje a következő referenciaértékeket:

i. az uniós kitermelési kapacitás képes legyen az Unió által éves szinten felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok legalább 10 %-ának előállításához szükséges érceket, ásványokat vagy koncentrátumokat kitermelni, az Unió tartalékai által lehetővé tett mértékben;

ii. az uniós feldolgozási kapacitás – valamennyi közbenső feldolgozási szakasz esetében – képes legyen a stratégiai fontosságú nyersanyagok éves uniós felhasználásának legalább 40 %-át előállítani;

iii. az uniós újrafeldolgozási kapacitás – valamennyi közbenső újrafeldolgozási szakasz esetében – képes legyen a stratégiai fontosságú nyersanyagok éves uniós felhasználásának legalább 25 %-át előállítani, valamint a hulladékból származó egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok jelentősen növekvő mennyiségét újrafeldolgozni;

b) a stratégiai fontosságú nyersanyagok uniós behozatalának diverzifikálása annak biztosítása érdekében, hogy 2030-ra az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok éves uniós felhasználása a feldolgozás bármely releváns szakaszában több harmadik országból vagy tengerentúli országból, illetve területről (TOT) származó behozatalra támaszkodhasson, és hogy egyik harmadik országból se származzon az adott stratégiai fontosságú nyersanyag éves uniós felhasználásának 65 %-át meghaladó mennyiség.

(2) A Bizottság és a tagállamok erőfeszítéseket tesznek a technológiai fejlődés és az erőforrás-hatékonyság ösztönzésére annak érdekében, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagok uniós felhasználásának várható növekedését az e szakaszban és az 5. fejezet 1. szakaszában meghatározott releváns intézkedések révén a 44. cikk (1) bekezdésében említett referencia-előrejelzés alá csökkentsék.

(3) A Bizottság 2027. január 1-jéig a 38. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el e rendelet kiegészítése céljából, amelyben meghatározza az uniós újrafeldolgozási kapacításra vonatkozó referenciaértékeket, az érintett hulladékáramokban rendelkezésre álló stratégiai fontosságú nyersanyagok arányában kifejezve.

Az első albekezdés szerint elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus meghatározza azokat a hulladékáramokat, valamint az ezeken belül található azon stratégiai fontosságú nyersanyagokat, amelyek esetében az (EU) 2023/1542 rendelet, a 2000/53/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁶⁾, a 2008/98/EK irányelv és a 2012/19/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁷⁾ jelentéstételi követelményei alapján elegendő információ áll rendelkezésre az érintett hulladékmennyiségekről és az azokban található stratégiai fontosságú nyersanyagok mennyiségéről, hogy ezáltal meg lehessen becsülni az uniós újrafeldolgozási kapacitást az érintett hulladékáramokban található stratégiai fontosságú nyersanyagok arányában.

Az első albekezdés szerint elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok az uniós újrafeldolgozási kapacitásra vonatkozó referenciaértéket is meghatároznak a második albekezdés szerint azonosított érintett hulladékáramokban található egyes stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz tartozó újrafeldolgozási kapacitás alapján.

A Bizottság a következő elemek alapján határozza meg a harmadik albekezdésben említett újrafeldolgozási kapacitásreferenciaértékét:

- a) a jelenlegi uniós újrafeldolgozási kapacitás az érintett hulladékáramokban rendelkezésre álló stratégiai fontosságú nyersanyagok arányában kifejezve;
- b) a stratégiai fontosságú nyersanyagok e hulladékáramokból történő hasznosításának mértéke, figyelembe véve a technológiai és gazdasági megvalósíthatóságot;
- c) a stratégiai fontosságú nyersanyagok hulladékból történő hasznosítására vonatkozó egyéb uniós jogi aktusokban meghatározott célok.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 38. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el e rendeletnek az e bekezdés első albekezdése szerint elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok aktualizálása révén történő módosítása érdekében, ha a 48. cikk (2) bekezdésében említett értékelés eredményeként információk válnak elérhetővé az érintett hulladékmennyiségekről, valamint a stratégiai fontosságú nyersanyagok további hulladékáramokban található mennyiségéről.

2. SZAKASZ

Stratégiai projektek

6. cikk

A stratégiai projektek elismerésének kritériumai

(1) A projektgazda kérelmét követően és a 7. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően a Bizottság stratégiai projektként ismeri el az alábbi kritériumoknak megfelelő nyersanyagprojekteket:

- a) a projekt érdemben hozzájárulna az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátásának biztonságához;
- b) a projekt műszakilag megvalósítható vagy észszerű időn belül műszakilag megvalósíthatóvá fog válni, és a projekt várható termelési volumene kellő megbízhatósággal megbecsülhető;
- c) a projekt végrehajtása fenntartható módon történne, különös tekintettel a környezeti hatások nyomon követésére, megelőzésére és minimalizálására, a társadalmi szempontból káros hatások megelőzésére és minimalizálására a társadalmi felelősség szemléletének megfelelő gyakorlatok alkalmazása révén – beleértve az emberi jogok, az őslakos népek jogai és a munkavállalói jogok tiszteletben tartását, különösen a nem önkéntes áttelepítés esetében –, a minőségi munkahelyek teremtésének lehetőségeire, valamint a helyi közösségekkel és az érintett szociális partnerekkel való érdemi együttműködésre, továbbá a közigazgatás megfelelő működésére gyakorolt káros hatások – többek között a korrupció és a vesztegetés – megelőzését és minimálisra csökkentését célzó, megfelelő megfelelési politikák mellett végzett átlátható üzleti gyakorlatok alkalmazására;
- d) az Unión belüli projektek esetében a projekt létrehozása, működtetése vagy kivitelezése az érintett tagállamon kívül – a downstream ágazatok számára is – határokon átnyúló előnyökkel járna;
- e) a feltörekvő piacoknak vagy fejlődő gazdaságoknak minősülő harmadik országokban megvalósuló projektek esetében a projekt kölcsönösen előnyös lenne az Unió és az érintett harmadik ország számára, mivel hozzáadott értéket teremtene az adott harmadik országban.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében meghatározott elismerési kritériumok teljesülését a Bizottság a III. mellékletben foglalt tényezőkkel és bizonyítékokkal összhangban értékeli.

⁽³⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/53/EK irányelve (2000. szeptember 18.) az elhasználandó járművekről (HL L 269., 2000.10.21., 34. o.).

⁽³⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/19/EU irányelve (2012. július 4.) az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól (HL L 197., 2012.7.24., 38. o.).

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 38. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a III. melléklet azzal a céllal történő módosítása érdekében, hogy az e cikk (1) bekezdésében meghatározott elismerési kritériumok teljesítésének értékelésekor figyelembe veendő tényezőket és bizonyítékokat hozzáigazítsa a műszaki és tudományos fejlődéshez, vagy figyelembe vegye a III. melléklet 5. pontjában felsorolt nemzetközi jogi eszközökben bekövetkezett változásokat, vagy az e cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett kritérium teljesülése szempontjából releváns új nemzetközi jogi eszközök elfogadását.

(3) Valamely projekt e cikk szerinti, stratégiai projektként való elismerése nem érinti az adott projektre vagy projektgazdára az uniós, a nemzeti vagy a nemzetközi jog szerint alkalmazandó követelményeket.

7. cikk

Kérelmezés és elismerés

(1) A kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projekt stratégiai projektként való elismerése iránti kérelmet a projektgazdának kell benyújtania a Bizottsághoz. A kérelemnek a következőket kell tartalmaznia:

- a) a 6. cikk (1) bekezdésében megállapított kritériumok teljesülésével kapcsolatos releváns bizonyítékok;
- b) a projektnek az ENSZ erőforrás-keretosztályozása szerinti osztályozása, megfelelő bizonyítékokkal alátámasztva;
- c) a projekt végrehajtásának ütemterve, beleértve a projekthez szükséges engedélyek áttekintését és a megfelelő engedélyezési eljárás állását;
- d) a társadalmi elfogadottságot elősegítő intézkedéseket tartalmazó terv, amely adott esetben tartalmazza az érintett közösségek érdemi bevonását és aktív részvételét megkönnyítő intézkedéseket, a helyi közösségekkel és szervezetekkel – köztük a szociális partnerekkel –, valamint az adott hatóságokkal való rendszeres kommunikációt szolgáló csatornák létrehozását, figyelemfelkeltő és tájékoztató kampányok megvalósítását, valamint a potenciális kockázatcsökkentésre irányuló és kompenzációs mechanizmusok létrehozását;
- e) a projektben részt vevő vállalkozásoknak a 139/2004/EK tanácsi rendelet⁽³⁸⁾ 3. cikkének (2) és (3) bekezdésében meghatározott irányítására vonatkozó információk, és amennyiben több résztvevő vállalkozás van, az egyes vállalkozásoknak a projektben való egyedi részvételét ismertető információk;
- f) a projekt pénzügyi életképességét értékelő üzleti terv;
- g) a projekt minőségi munkahelyek teremtésére kínált lehetőségeinek, valamint a projekt képzett munkaerővel kapcsolatos igényeinek becslése, továbbá egy munkaterv a továbbképzés és az átképzés támogatása, valamint a munkaerő inkluzív képviselésének előmozdítása érdekében;
- h) a harmadik országokban vagy TOT-okban található, kitermeléssel járó projektek esetében a kitermelés befejezése után az érintett területek környezeti állapotának javítására irányuló terv, amelynek célja a korábbi környezeti állapot helyreállítása, figyelembe véve a műszaki és gazdasági megvalósíthatóságot;
- i) a kizárólag a 92/43/EGK irányelv vagy a 2009/147/EK irányelv szerint védett területeken található feldolgozáshoz vagy újrafeldolgozáshoz kapcsolódó projektek esetében a projektgazda által értékelt, műszakilag megfelelő alternatív helyszínnek leírása, valamint annak indoklása, hogy ezen alternatív helyszínnek miért nem tekinthetők megfelelő helyszínek a projekt számára;
- j) az olyan projektek esetében, amelyek potenciálisan hatással lehetnek az őslakos népekre, egy olyan terv, amely az érintett őslakos népekkel a jogaikra gyakorolt káros hatások megelőzéséről és minimalizálásáról, valamint adott esetben e népek méltányos kártalanításáról folytatott érdemi konzultációra és a konzultáció eredményeinek kezelésére irányuló intézkedéseket tartalmaz.

Ha annak az országnak a nemzeti joga, amelynek területét a projekt érinti, a konzultációra vonatkozó, az első albekezdés j) pontjában említettek szerinti rendelkezéseket tartalmaz, és feltéve, hogy a konzultáció valamennyi, az említett pontban meghatározott célra kiterjed, a terv ennek megfelelően kiigazítható.

(2) A Bizottság 2024. november 24-ig végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben meghatározza a projektgazdák által az e cikk (1) bekezdésében említett kérelmekhez használendő egységes sablont. Az egységes sablonban feltüntethető az e cikk (1) bekezdésében említett információk közlésének módja. Az említett végrehajtási jogi aktust a 39. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Az első albekezdésben említett egységes sablon kitöltéséhez észszerű mértékű dokumentációt kell megkövetelni.

⁽³⁸⁾ A Tanács 139/2004/EK rendelete (2004. január 20.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete) (HL L 24., 2004.1.29., 1. o.).

(3) A Bizottság az (1) bekezdésben említett kérelmeket nyílt felhívás keretében, rendszeres időközönként megállapított határidők mellett értékeli.

Az első ilyen határidő legkésőbb 2024. augusztus 24. A Bizottság évente legalább négyszer állapít meg ilyen határidőket.

(4) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a kérelemben megadott információk hiánytalanok, arról a vonatkozó határidőtől számított 30 napon belül tájékoztatja a kérelmezőket. Ha a kérelem hiányos, a Bizottság felkérheti a kérelmezőt, hogy indokolatlan késedelem nélkül nyújtsa be a kérelem kiegészítéséhez szükséges további információkat, meghatározva, hogy milyen további információkra van szükség.

(5) A Bizottság tájékoztatja testületet minden olyan kérelemről, amely a (4) bekezdéssel összhangban hiánytalanak minősül.

(6) A testület a 36. cikk (5) bekezdésével összhangban rendszeres időközönként összeül, hogy méltányos és átlátható eljárás alapján megvitassa és véleményt adjon ki arról, hogy a javasolt projektek megfelelnek-e a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak.

A Bizottság az e bekezdés első albekezdésében említett ülések előtt átadja a testületnek azzal kapcsolatos értékelését, hogy a javasolt projektek megfelelnek-e a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak.

(7) A Bizottság a teljes kérelmet annak a tagállamnak, harmadik országnak vagy TOT-nak továbbítja, amelynek területét a javasolt projekt érinti.

(8) Az azon tagállam általi kifogás alapján, amelynek területét a javasolt projekt érinti, a projekt nem vizsgálható meg a stratégiai projektként való elismerés érdekében. Az érintett tagállam a (6) bekezdésben említett viták során megindokolja kifogását.

Harmadik országokban vagy TOT-okban található stratégiai projektek esetében a Bizottság megosztja a beérkezett kérelmet azzal a harmadik országgal vagy TOT-tal, amelynek területét a javasolt projekt érinti. A Bizottság az érintett harmadik ország kifejezett jóváhagyásának megszerzése előtt nem hagyja jóvá a kérelmet.

(9) A Bizottság – a testület (6) bekezdésben említett véleményének figyelembevételével – a kérelem hiánytalanságának a (4) bekezdés szerinti elismerésétől számított 90 napon belül határozatot hoz a projekt stratégiai projektként való elismeréséről, és erről értesíti a kérelmezőt.

A Bizottság határozatát meg kell indokolni. A Bizottság megküldi határozatát a testületnek és annak a tagállamnak vagy harmadik országnak, amelynek területét a projekt érinti.

(10) Kivételes esetekben, amennyiben egy kérelem jellege, összetettsége vagy mérete úgy kívánja, vagy ha egy adott határidőig beérkezett kérelmek száma túl magas ahhoz, hogy a kérelmet a (9) bekezdésben említett határidőn belül fel lehessen dolgozni, a Bizottság eseti alapon, de legkésőbb 20 nappal a (9) bekezdésben említett határidő lejárta előtt legfeljebb 90 nappal meghosszabbíthatja ezt a határidőt. Ebben az esetben a Bizottság írásban tájékoztatja a projektgazdát a meghosszabbítást alátámasztó indokokról és a határozat határidejéről.

(11) Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy egy stratégiai projekt már nem felel meg a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak, vagy ha az elismerés téves információkat tartalmazó kérelmen alapult – amennyiben ez a projektnak a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak való megfelelését érinti –, a testület véleményét figyelembe véve visszavonhatja az adott projekt stratégiai projektként való elismerésére vonatkozó határozatot.

Mielőtt határozatot hozna az elismerés visszavonásáról, a Bizottság a projektgazda rendelkezésére bocsátja határozata indoklását, a projektgazda lehetőséget kap arra, hogy válaszoljon, a Bizottság pedig figyelembe veszi a projektgazda válaszát.

(12) Azok a projektek, amelyeket már nem ismernek el stratégiai projektként, elveszítik az e rendelet szerinti státuszhoz kapcsolódó összes jogot.

(13) Azok a stratégiai projektek, amelyek kizárólag az I. melléklet aktualizálása miatt nem felelnek már meg a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak, az említett aktualizálás napjától számított három évig megtarthatják stratégiai projekt státuszukat.

8. cikk

A stratégiai projektekre vonatkozó jelentéstételi és tájékoztatási kötelezettségek

(1) A projektgazda a stratégiai projektként való elismerés időpontját követően két évente legalább a következőkre vonatkozó információkat tartalmazó jelentést nyújt be a Bizottságnak:

a) a stratégiai projekt végrehajtásának előrehaladása, különösen az engedélyezési eljárás tekintetében;

- b) adott esetben a 7. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett ütemtervhez képest bekövetkezett késedelmek okai, valamint a késedelmek megszüntetésére vonatkozó terv;
- c) a stratégiai projekt finanszírozásának előrehaladása, beleértve a közforrásokból származó támogatásra vonatkozó információkat is.

A Bizottság a 36. cikk (7) bekezdésének c) pontjában említett vita megkönnyítése érdekében az e bekezdés első albekezdésében említett jelentés egy példányát benyújtja a testületnek.

(2) A Bizottság szükség esetén további, a stratégiai projekt végrehajtása szempontjából releváns információkat kérhet a projektgazdától annak megállapítása érdekében, hogy továbbra is teljesülnek-e a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumok.

(3) A projektgazda értesíti a Bizottságot a következőkről:

- a) a stratégiai projektnek a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak való megfelelést befolyásoló változások;
- b) a stratégiai projektben részt vevő vállalkozások tartós irányításában – a 7. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett információkhoz képest – bekövetkezett változások.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, amelyekben meghatározza a projektgazdák által – az e cikk (1) bekezdésében említett jelentésekhez előírt információk megadásához – használandó egységes sablont. Az egységes sablonban feltüntethető az e cikk (1) bekezdésében említett információk közzétételének módja. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 39. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Az első albekezdésben említett egységes sablon kitöltéséhez szükséges dokumentáció mértékének észszerűnek kell lennie.

(5) A projektgazda létrehozza és rendszeresen frissíti a vállalkozás weboldalát vagy a kifejezetten a projekt számára létrehozott weboldalt a helyi lakosság számára releváns és a stratégiai projekt nyilvánosság általi elfogadottságát elősegítő információkkal, beleértve legalább a stratégiai projekthez kapcsolódó környezeti, társadalmi és gazdasági hatásokra és előnyökre vonatkozó információkat. A vállalkozás weboldala releváns részének vagy a projekt weboldalának a nyilvánosság számára ingyenesen hozzáférhetőnek kell lennie, és nem követelheti meg a személyes adatok megadását (szabadon hozzáférhető weboldal). A helyi lakosság számára könnyen érthető nyelven vagy nyelveken kell rendelkezésre állnia.

3. SZAKASZ

Engedélyezési eljárás

9. cikk

Egyablakos ügyintézési pont

(1) A tagállamok 2025. február 24-ig létrehozhatnak vagy kijelölhetnek egy vagy több hatóságot egyablakos ügyintézési pontként. Amennyiben egy tagállam egynél több ügyintézési pontot hoz létre vagy jelöl ki, biztosítani kell, hogy minden releváns közigazgatási szinthez és a kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncának minden szakaszához csak egy ilyen ügyintézési pont tartozzon.

(2) Ha egy tagállam e cikk (1) bekezdése szerint egynél több ügyintézési pontot hoz létre vagy jelöl ki, egyszerű, akadálymentes weboldalt biztosít, amelyen valamennyi ügyintézési pontot – címükkel és elektronikus elérhetőségeikkel együtt – egyértelműen felsorol és kategorizál a releváns közigazgatási szintek és a kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncának szakaszai szerint. A weboldalon a 18. cikk szerint biztosított tartalom is szerepelhet.

(3) Az e cikk (1) bekezdése szerint létrehozott vagy kijelölt egyablakos ügyintézési pontok (a továbbiakban: egyablakos ügyintézési pontok) felelősek a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek engedélyezési eljárásának megkönnyítéséért és koordinálásáért, valamint a 18. cikkben említett elemekre vonatkozó információk megadásáért, beleértve az arra vonatkozó információkat is, hogy egy kérelem mikor minősül hiánytalannak a 11. cikk (6) bekezdése szerint. Ők koordinálják és segítik elő bármilyen vonatkozó dokumentum és információ benyújtását.

(4) Az érintett egyablakos ügyintézési pontok a projektgazda számára az egyablakos ügyintézési pontot jelentik, és segítik a projektgazdát az engedélyezési eljárással kapcsolatos bármely adminisztratív kérdés megértésében.

(5) A kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek projektgazdái számára lehetővé kell tenni, hogy kapcsolatba lépjenek az egyablakos ügyintézési ponton belül az e cikkben előírt feladatokért felelős illetékes közigazgatási egységgel. Ha az érintett közigazgatási egység megváltozik, mindaddig teljesíti az e bekezdésben meghatározott feladatait, amíg a projektgazda értesítést nem kap a változásról.

- (6) A projektgazdák számára lehetővé kell tenni, hogy az engedélyezési eljárás szempontjából releváns valamennyi dokumentumot benyújthassák elektronikus formában.
- (7) A tagállamok biztosítják, hogy az adott, kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projekttel kapcsolatban végzett valamennyi érvényes tanulmány és kiadott engedély figyelembevételre kerüljön, és amennyiben az uniós vagy a nemzeti jog másként nem rendelkezik, ne legyenek előírva párhuzamos tanulmányok vagy engedélyek.
- (8) A tagállamok biztosítják, hogy a kérelmezők könnyen hozzáférjenek a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek engedélyezési eljárását érintő viták rendezésére vonatkozó információkhoz és eljárásokhoz, adott esetben alternatív vitarendezési mechanizmusokhoz is.
- (9) A tagállamok biztosítják, hogy az egyablakos ügyintézési pontok rendelkezzenek elegendő létszámú szakképzett személyzettel és az e rendelet szerinti feladataik eredményes ellátásához szükséges pénzügyi, műszaki és technológiai erőforrásokkal.

10. cikk

A stratégiai projektek kiemelt státusza

- (1) A stratégiai projekteket úgy kell tekinteni, hogy azok hozzájárulnak a stratégiai fontosságú nyersanyagok Unión belüli ellátásbiztonságához.
- (2) A 92/43/EGK irányelv 6. cikkének (4) bekezdésében és 16. cikke (1) bekezdésének c) pontjában, a 2000/60/EK irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében és a 2009/147/EK irányelv 9. cikke (1) bekezdésének a) pontjában vagy a szárazföldi, part menti és édesvízi ökoszisztémák helyreállításáról szóló uniós jogszabályi rendelkezésekben említett környezeti hatások vagy kötelezettségek tekintetében az Unióban a stratégiai projektek közérdekűnek vagy a közegészséget és a közbiztonságot szolgálónak minősülnek, és az említett uniós jogalkotási aktusokban meghatározott valamennyi feltétel teljesülése esetén kiemelten fontos közérdekkel rendelkezőnek tekinthetők.
- (3) Az Unión belüli stratégiai projektekhez kapcsolódó engedélyezési eljárás hatékony intézésének biztosítása céljából a projektgazdák és valamennyi érintett hatóság biztosítja, hogy az eljárás lebonyolítására az uniós és a nemzeti jognak megfelelően a lehető leggyorsabban sor kerüljön.
- (4) Az uniós jogban előírt kötelezettségek sérelme nélkül az Unión belüli stratégiai projekteknek a lehető legnagyobb nemzeti jelentőségű státuszt kell biztosítani, amennyiben a nemzeti jogban létezik ilyen státusz, és azokat az engedélyezési eljárások során ennek megfelelően kell kezelni.
- (5) Az engedélyezési eljárással és az Unión belüli stratégiai projektekre vonatkozó engedélyek kiadásával kapcsolatban a nemzeti bíróságok, törvényszékek vagy testületek előtti vitarendezési eljárások, jogviták, fellebbezések és bírósági jogorvoslatok – ideértve a közvetítést vagy a választott bírósági eljárást is, amennyiben léteznek a nemzeti jogban – sürgősként kezelendők, ha és amennyiben a nemzeti jog ilyen sürgősségi eljárásokról rendelkezik, és feltéve, hogy az egyének vagy a helyi közösségek szokásosan alkalmazandó, védelemhez való jogának tiszteletben tartása érvényesül. A stratégiai projektek projektgazdáit adott esetben részt vesznek ilyen sürgősségi eljárásban.

11. cikk

Az engedélyezési eljárás időtartama

- (1) Az Unión belüli stratégiai projektek esetében az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg:
- a) a kitermeléssel járó stratégiai projektek esetében a 27 hónapot;
 - b) a kizárólag feldolgozással vagy újrafeldolgozással járó stratégiai projektek esetében a 15 hónapot.
- (2) Az (1) bekezdéstől eltérve az Unión belül megvalósuló azon stratégiai projektek esetében, amelyek a stratégiai projektként való elismerésük előtt engedélyezési eljárás tárgyát képezték, valamint a már engedélyezett, meglévő stratégiai projektek bővítései esetében az engedélyezési eljárás időtartama a projekt stratégiai projektként való elismerését követően nem haladhatja meg:
- a) a kitermeléssel járó stratégiai projektek esetében a 24 hónapot;
 - b) a kizárólag feldolgozással vagy újrafeldolgozással járó stratégiai projektek esetében a 12 hónapot.
- (3) Amennyiben a 2011/92/EU irányelv értelmében környezeti hatásvizsgálatra van szükség, az említett irányelv 1. cikke (2) bekezdése g) pontjának i. alpontjában említett vizsgálat szakasza nem számít be az engedélyezési eljárás e cikk (1) és (2) bekezdésében említett időtartamába.

(4) Kivételes esetekben, amennyiben a stratégiai projekt jellege, összetettsége, helyszíne vagy mérete úgy kívánja, a tagállamok meghosszabbíthatják:

- a) az (1) bekezdés a) pontjában és a (2) bekezdés a) pontjában említett határidőket azok lejáratára előtti eseti alapon legfeljebb 6 hónappal;
- b) az (1) bekezdés b) pontjában és a (2) bekezdés b) pontjában említett határidőket azok lejáratára előtti eseti alapon legfeljebb 3 hónappal.

Ilyen meghosszabbítás esetén az érintett egyablakos ügyintézési pont írásban tájékoztatja a projektgazdát a meghosszabbítást alátámasztó indokokról és az átfogó határozatra vonatkozó határidőről.

(5) A 2011/92/EU irányelv 4. cikkének (6) bekezdésétől eltérve, annak megállapítását, hogy a stratégiai projektet alá kell-e vetni az említett irányelv 5–10. cikke szerinti vizsgálatnak, 30 napon belül el kell végezni attól a naptól számítva, amikor a projektgazda benyújtotta az említett irányelv 4. cikkének (4) bekezdésében előírt összes információt.

(6) A stratégiai projektre vonatkozó engedély iránti kérelem kézhezvételétől számított 45 napon belül az érintett egyablakos ügyintézési pont elismeri a kérelem hiánytalanságát, vagy amennyiben a projektgazda nem küldte meg a kérelem feldolgozásához szükséges összes információt, felkéri a projektgazdát, hogy indokolatlan késedelem nélkül nyújtsa be a hiánytalan kérelmet, meghatározva, hogy mely információk hiányoznak. Amennyiben a benyújtott kérelmet másodszor is hiányosnak minősítik, az érintett egyablakos ügyintézési pont nem kérhet olyan területekre vonatkozó információt, amelyek nem szerepeltek a kiegészítő információk benyújtására való első felhívásban, hanem csak az azonosított hiányzó információk pótlására irányuló további bizonyítékokat jogosult kérni.

Az engedélyezési eljárás kezdete az elismerésnek az első albekezdésben említett napja.

(7) Legkésőbb az e cikk (6) bekezdésében említett elismerés napjától számított egy hónapon belül az érintett egyablakos ügyintézési pont a projektgazdával és más érintett illetékes hatóságokkal szoros együttműködésben kidolgozza az engedélyezési eljárás részletes ütemtervét. Az ütemtervet a projektgazda teszi közzé a 8. cikk (5) bekezdésében említett weboldalon. Az érintett egyablakos ügyintézési pont aktualizálja az ütemtervet, amennyiben olyan jelentős változások következnek be, amelyek hatással lehetnek az átfogó határozat időzítésére.

(8) Az érintett 9 egyablakos ügyintézési pont értesíti a projektgazdát a 2011/92/EU irányelv 5. cikkének (1) bekezdésében említett környezeti hatásvizsgálati jelentés esedékességéről, figyelembe véve az engedélyezési eljárás érintett tagállamban való megszervezését, valamint annak szükségességét, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a jelentés értékeléséhez. A környezeti hatásvizsgálati jelentés benyújtási határidejétől a jelentés tényleges benyújtásáig tartó időszak nem számít be az engedélyezési eljárás e cikk (1) és (2) bekezdésében említett időtartamába.

(9) Amennyiben a 2011/92/EU irányelv 1. cikke (2) bekezdése g) pontjának ii. alpontja szerinti konzultáció azt eredményezi, hogy a környezeti hatásvizsgálati jelentést további információkkal kell kiegészíteni, az érintett egyablakos ügyintézési pont lehetőséget biztosíthat a projektgazdának arra, hogy további információkat nyújtson be. Ebben az esetben az említett egyablakos ügyintézési pont értesíti a projektgazdát a kiegészítő információk benyújtásának határidejéről, amely nem lehet rövidebb, mint az értesítés napjától számított 30 nap. A kiegészítő információk benyújtásának határidejétől az információk benyújtásáig tartó időszak nem számít be az engedélyezési eljárás e cikk (1) és (2) bekezdésében említett időtartamába.

(10) Az e cikkben meghatározott határidők nem érintik az uniós és a nemzetközi jogból fakadó kötelezettségeket, sem a közigazgatási fellebbezési eljárásokat és a bírósági jogorvoslati lehetőségeket.

Az e cikkben az engedélyezési eljárások bármelyike esetében meghatározott határidők nem érintik a tagállamok által meghatározott rövidebb határidőket.

12. cikk

Környezetvédelmi vizsgálatok és engedélyek

(1) Amennyiben egy stratégiai projektre vonatkozóan a 2011/92/EU irányelv 5–9. cikkével összhangban környezeti hatásvizsgálatot kell végezni, az érintett projektgazda legkésőbb a stratégiai projektként való elismerésről szóló értesítés napjától számított 30 napon belül és a kérelem benyújtása előtt kikéri az érintett egyablakos ügyintézési pont véleményét az említett irányelv 5. cikkének (1) bekezdése szerinti környezeti hatásvizsgálati jelentésben feltüntetendő információk köréről és részletességéről.

Az érintett egyablakos ügyintézési pont biztosítja, hogy az első albekezdésben említett vélemény kiadására a lehető leghamarabb, de a projektgazda vélemény iránti kérelmének benyújtásától számított legfeljebb 45 napon belül sor kerüljön.

(2) Azon stratégiai projektek esetében, amelyeknél a környezeti hatások vizsgálatának elvégzésére vonatkozó kötelezettség a 92/43/EGK, a 2000/60/EK, a 2008/98/EK, a 2009/147/EK, a 2010/75/EU és a 2011/92/EU irányelvből vagy a 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvből⁽³⁹⁾ egyidejűleg fakad, a tagállamok biztosítják az említett uniós jogalkotási aktusok valamennyi követelményének megfelelő, összehangolt vagy közös eljárás alkalmazását.

Az első albekezdésben említett összehangolt eljárás keretében az illetékes hatóság összehangolja az adott projekt környezeti hatásának a vonatkozó uniós jogalkotási aktusokban előírt különböző egyedi vizsgálatait.

Az első albekezdésben említett közös eljárás keretében az illetékes hatóság előírja egy-egy konkrét projekt környezeti hatásának a vonatkozó uniós jogalkotási aktusokban előírt egységes vizsgálatát.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok a 2011/92/EU irányelv 5., 6. és 7. cikke szerint összegyűjtött valamennyi szükséges információ beérkezésétől számított 90 napon belül és az említett irányelv 6. és 7. cikkében említett konzultációk befejezése után kiadják az említett irányelv 1. cikke (2) bekezdése g) pontjának iv. alpontjában említett, a stratégiai projekt környezeti hatásvizsgálatáról szóló, indokolt döntést.

(4) Kivételes esetekben, amennyiben a javasolt projekt jellege, összetettsége, helyszíne vagy mérete úgy kívánja, a tagállamok a (3) bekezdésben említett határidőt annak lejárta előtt, eseti alapon legfeljebb 20 nappal meghosszabbíthatják. Ebben az esetben az érintett egyablakos ügyintézési pont írásban tájékoztatja a projektgazdát a meghosszabbítást alátámasztó indokokról és indokolt döntésének határidejéről.

(5) A stratégiai projektek esetében a 2011/92/EU irányelv 5. cikkének (1) bekezdésében említett környezeti hatásvizsgálati jelentéssel kapcsolatban az említett irányelv 1. cikke (2) bekezdésének e) pontjában említett érintett nyilvánossággal és 6. cikkének (1) bekezdésében említett hatóságokkal folytatott konzultáció időtartama nem haladhatja meg a 85 napot, és az említett irányelv 6. cikkének (7) bekezdésével összhangban nem lehet rövidebb 30 napnál. Kivételes esetekben, amennyiben a javasolt projekt jellege, összetettsége, helyszíne vagy mérete úgy kívánja, az érintett tagállam az időtartamot legfeljebb 40 nappal meghosszabbíthatja. Az érintett egyablakos ügyintézési pont tájékoztatja a projektgazdát a meghosszabbítást alátámasztó indokokról.

(6) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó azon stratégiai projektek engedélyezési eljárására, amelyek a stratégiai projektként való elismerés előtt bekerültek az engedélyezési eljárásba.

A (2)–(5) bekezdés csak annyiban alkalmazandó a stratégiai projektként való elismerés előtt az engedélyezési eljárásba bekerült stratégiai projektek engedélyezési eljárására, amennyiben az említett bekezdésekben említett lépések még nem zárultak le.

13. cikk

Tervezés

(1) A tervek – többek között az övezetbe sorolási, területrendezési és földhasználati tervek – elkészítéséért felelős nemzeti, regionális és helyi hatóságok adott esetben mérlegelhetik, hogy e tervekbe a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek kidolgozásával kapcsolatos rendelkezéseket foglaljanak bele. Az ilyen rendelkezések befoglalásának mérlegelése során elsőbbséget élveznek a mesterséges és épített felületek, az ipari területek, a barnamezős területek és a működő vagy felhagyott bányák, beleértve adott esetben az azonosított ásványanyag-lelőhelyeket is.

(2) Amennyiben a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek kidolgozásával kapcsolatos rendelkezéseket tartalmazó terveket a 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁴⁰⁾ és a 92/43/EGK irányelv 6. cikke szerinti értékelésnek vetik alá, az értékeléseket össze kell vonni. Adott esetben az összevont értékelésnek ki kell térnie a 2000/60/EK irányelvben említett, esetlegesen érintett víztestekre kifejtett hatásra is. Amennyiben az érintett tagállamoknak a 2014/89/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁴¹⁾ 4. cikkében említettek szerint értékelniük kell az aktuális és jövőbeli tevékenységek tengeri környezetre gyakorolt hatásait, beleértve a szárazföld-tenger kölcsönhatásokat is, az összevont értékelésnek ezekre a hatásokra is ki kell terjednie.

⁽³⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/18/EU irányelve (2012. július 4.) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről (HL L 197., 2012.7.24., 1. o.).

⁽⁴⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/42/EK irányelve (2001. június 27.) bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 197., 2001.7.21., 30. o.).

⁽⁴¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/89/EU irányelve (2014. július 23.) a tengeri területrendezés keretének létrehozásáról (HL L 257., 2014.8.28., 135. o.).

14. cikk

Az ENSZ–EGB-egyezmények alkalmazhatósága

(1) E rendelet nem érinti az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ–EGB) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, 1998. június 25-én Aarhusban aláírt egyezményéből, valamint az országhatáron áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, 1991. február 25-én Espoo-ban aláírt ENSZ–EGB-egyezményből és annak a stratégiai környezeti vizsgálatról szóló, 2003. május 21-én Kijevben aláírt jegyzőkönyvéből fakadó kötelezettségeket.

(2) Az e szakasz alapján elfogadott valamennyi határozatot könnyen érthető módon megfogalmazva, nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, és az egy projektre vonatkozó valamennyi határozatot ugyanazon a weboldalon elérhetővé kell tenni.

4. SZAKASZ

Támogató feltételek

15. cikk

A stratégiai projektek végrehajtásának felgyorsítása

(1) A Bizottság – adott esetben a tagállamokkal együttműködve – a stratégiai projektekre irányuló magánberuházások felgyorsítását és bevonását célzó tevékenységeket végez. Ezek a tevékenységek – az EUMSZ 107. és 108. cikkének sérelme nélkül – magukban foglalhatják a finanszírozáshoz jutási nehézségekkel szembesülő stratégiai projektek támogatásának biztosítását és koordinálását.

(2) Az a tagállam, amelynek területét egy stratégiai projekt érinti, intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy elősegítse a projekt időben történő és eredményes végrehajtását. Ezen intézkedések közé tartozhat:

- a) az alkalmazandó adminisztratív és adatszolgáltatási kötelezettségeknek való megfelelés biztosítását célzó segítségnyújtás;
- b) a projektgazdák azon képességének további növelésére irányuló segítségnyújtás, hogy biztosítsák a stratégiai projekt által érintett közösségek érdemi bevonását és aktív részvételét.

16. cikk

A finanszírozás koordinálása

(1) A 36. cikk (8) bekezdése szerint létrehozott állandó alcsoport a stratégiai projekt projektgazdájának kérésére megvitatja azt és tanácsot ad azzal kapcsolatban, hogy projektjének finanszírozása miként egészíthető ki, figyelembe véve a már biztosított finanszírozást és legalább a következő tényezőket:

- a) további magánfinanszírozási források;
- b) az Európai Beruházási Bank Csoporttól vagy más nemzetközi pénzügyi intézményektől, többek között az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Banktól származó forrásokból nyújtott támogatás;
- c) meglévő tagállami eszközök és programok, ideértve az exporthitel-ügynökségek, valamint a nemzeti fejlesztési bankok és intézmények eszközeit és programjait;
- d) a vonatkozó uniós finanszírozás és finanszírozási programok, különös tekintettel a harmadik országbeli vagy TOT-beli stratégiai projektekre vonatkozó Global Gateway kezdeményezésre.

(2) A Bizottság 2026. május 24-ig a 36. cikk (8) bekezdése a) pontjában említett állandó alcsoport tanácsa alapján jelentést nyújt be a testületnek, amelyben ismerteti a stratégiai projektek finanszírozáshoz való hozzájárulásának akadályait, és ajánlásokat tesz a hozzájárulás megkönnyítésére.

17. cikk

A beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodások elősegítése

(1) A Bizottság létrehoz egy rendszert azzal a céllal, hogy a versenyszabályokkal összhangban elősegítse a stratégiai projektekhez kapcsolódó, a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodások megkötését.

(2) Az (1) bekezdésben említett rendszernek lehetővé kell tennie a potenciális beruházáshasznosítók számára, hogy ajánlatokat tegyenek, amelyekben fel kell tüntetniük a következőket:

- a) az általuk beszerezni tervezett stratégiai fontosságú nyersanyagok mennyisége és minősége;
 - b) a tervezett ár vagy ártartomány;
 - c) a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodás tervezett időtartama.
- (3) Az (1) bekezdésben említett rendszernek lehetővé kell tennie a stratégiai projektek projektgazdáinak számára, hogy ajánlatokat tegyenek, amelyekben fel kell tüntetniük a következőket:
- a) azon stratégiai fontosságú nyersanyagok mennyisége és minősége, amelyekre a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodásokat kívánnak kötni;
 - b) az a tervezett ár vagy ártartomány, amelyen vagy amelyen belül hajlandóak azokat értékesíteni;
 - c) a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodás tervezett időtartama.
- (4) A (2) és (3) bekezdés alapján beérkezett vételi és eladási ajánlatok alapján a Bizottság kapcsolatot létesít a stratégiai projektek projektgazdáinak és a projektjük szempontjából releváns potenciális beruházáshasznosítók között.

18. cikk

Az adminisztratív információk online hozzáférhetősége

- (1) A tagállamok online, központosított és könnyen hozzáférhető módon rendelkezésre bocsátják a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek szempontjából releváns adminisztratív folyamatokkal kapcsolatos alábbi információkat:
- a) a 9. cikk (2) bekezdésében említett információk;
 - b) az engedélyezési eljárás és az ahhoz kapcsolódó, az adott engedély megszerzéséhez szükséges adminisztratív eljárások;
 - c) finanszírozási és befektetési szolgáltatások;
 - d) uniós vagy tagállami szintű finanszírozási lehetőségek;
 - e) vállalkozástámogatási szolgáltatások, többek között, de nem kizárólag a társaságiadó-bevallás, a helyi adójogszabályok vagy a munkajog területén.
- (2) A Bizottság központosított és könnyen hozzáférhető módon online tájékoztatást nyújt a stratégiai projektként való elismerés szempontjából releváns adminisztratív folyamatokról és az elismerés előnyeiről.

5. SZAKASZ

Feltárás

19. cikk

Nemzeti feltárási programok

- (1) 2025. május 24-ig minden tagállam kidolgoz egy, a kritikus fontosságú nyersanyagok és azok hordozó ásványai általános feltárására vonatkozó nemzeti programot. E nemzeti programokat legalább ötévente felül kell vizsgálni és szükség esetén aktualizálni kell.
- (2) Az (1) bekezdésben említett nemzeti programoknak tartalmazniuk kell az Unió kritikus fontosságú nyersanyagainak lelőhelyeire vonatkozó, rendelkezésre álló információk gyarapítását célzó intézkedéseket. E programoknak adott esetben a következő intézkedéseket kell tartalmazniuk:
- a) az ásványok megfelelő léptékű feltérképezése;
 - b) többek között a talajok, az üledékek vagy a kőzetek kémiai összetételének meghatározása céljából folytatott geokémiai kampányok;
 - c) földtudományi felmérések, például geofizikai felmérések;
 - d) az általános feltárás, többek között prediktív térképek kidolgozása keretében gyűjtött adatok feldolgozása;
 - e) a földtudományi felmérések meglévő adatainak újrafeldolgozása a kritikus fontosságú nyersanyagokat és azok hordozó ásványait tartalmazó, azonosítatlan ásványianyag-lelőhelyek keresése céljából;

(3) Amennyiben egy tagállam geológiai adottságaiból eredően a kritikus fontosságú nyersanyagoknak vagy azok hordozó ásványainak a lelőhelyei nem kerülnek nagyfokú bizonyossággal azonosításra a (2) bekezdésben felsorolt intézkedések révén, az (1) bekezdésben említett nemzeti program ezzel kapcsolatos tudományos bizonyítékokból állhat. Ezeket a bizonyítékokat a nemzeti program rendszeres felülvizsgálata keretében aktualizálni kell annak érdekében, hogy azok tükrözzék a kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékében bekövetkezett változásokat.

(4) A tagállamok közlik a Bizottsággal az (1) bekezdésben említett nemzeti programjaikat.

(5) A tagállamok a 45. cikk szerint benyújtott jelentéseikben tájékoztatást nyújtanak az e cikk (1) bekezdésében említett nemzeti programjaikban szereplő intézkedések végrehajtásának előrehaladásáról.

(6) A tagállamok egy nyilvános, szabadon hozzáférhető weboldalon térképeket tesznek nyilvánosan hozzáférhetővé a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó ásványianyag-lelőhelyekre vonatkozó alapinformációkkal, amelyeket az (1) bekezdésben említett nemzeti programokban meghatározott intézkedések keretében gyűjtöttek össze. Ezen információknak adott esetben tartalmazniuk kell az azonosított lelőhelyeknek az ENSZ erőforrás-keretosztályozása szerinti osztályozását. Kérésre részletesebb információkat is rendelkezésre kell bocsátani, beleértve a megfelelő felbontású, feldolgozott geofizikai és geokémiai adatokat és a nagyléptékű geológiai feltérképezést.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, amelyekben meghatározza az e bekezdés első albekezdésében említett információk rendelkezésre bocsátására szolgáló sablont. A sablonban feltüntethető az e bekezdés első albekezdésében említett információk közzétételének módja. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 39. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(7) A 36. cikk (8) bekezdésének c) pontjában említett állandó alcsoport – az általános feltárás területén meglévő együttműködés figyelembevételével – megvitatja az e cikk (1) bekezdésében említett nemzeti programokat és azok végrehajtását, beleértve legalább a következőket:

- a) az együttműködési lehetőségek, többek között a határokon átnyúló ásványlelőhelyek és a közös geológiai képződmények feltárása területén;
- b) a (2) bekezdésben felsorolt intézkedésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok;
- c) az (1) bekezdésben említett nemzeti programok eredményeinek tárolására szolgáló integrált adatbázis létrehozásának lehetősége.

4. FEJEZET

A KOCKÁZATOK NYOMON KÖVETÉSE ÉS CSÖKKENTÉSE

20. cikk

Nyomon követés és stressztesztok végzése

(1) A Bizottság nyomon követi a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos ellátási kockázatokat, különösen azokat, amelyek a verseny torzulásához vagy a belső piac széttagolódásához vezethetnek.

A nyomon követésnek ki kell terjednie legalább a következő paraméterek alakulására:

- a) az Unió és harmadik országok közötti, valamint a belső piacon belüli kereskedelmi forgalom;
- b) kereslet és kínálat;
- c) a kínálati oldal koncentrációja;
- d) uniós és globális termelés és termelési kapacitások a nyersanyag-értéklánc különböző szakaszaiban;
- e) áringadozás;
- f) szűk keresztmetszetek az uniós termelés bármely szakaszában és az Unión belüli stratégiai projektek engedélyezése terén;
- g) a belső piacon található kritikus fontosságú nyersanyagok vagy kritikus fontosságú nyersanyagokat bemeneti anyagként felhasználó áruk kereskedelmének lehetséges akadályai.

(2) A 36. cikk (8) bekezdésének e) pontjában említett állandó alcsoportban részt vevő nemzeti hatóságok a következők révén támogatják a Bizottságot az e cikk (1) bekezdésében említett nyomon követésben:

- a) megosztják az e cikk (1) bekezdésében felsorolt paraméterek alakulásával kapcsolatban rendelkezésükre álló releváns információkat – az említett bekezdés e) pontjában foglaltak kivételével –, beleértve a 21. cikkben említett információkat is;

- b) a Bizottsággal és a többi részt vevő hatósággal együttműködve információkat gyűjtenek az e cikk (1) bekezdésében felsorolt paraméterek alakulásáról, beleértve a 21. cikkben említett információkat is;
- c) az (1) bekezdésben felsorolt paraméterek alakulásának fényében elemzik a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási kockázatait;
- d) haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot, ha a tagállam a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való ellátás súlyos zavarának kockázatáról szerez tudomást.

(3) A Bizottság a 36. cikk (8) bekezdésének e) pontjában említett állandó alcsoportban részt vevő nemzeti hatóságokkal együttműködve gondoskodik arról, hogy minden egyes stratégiai fontosságú nyersanyag ellátási láncán stressztesztet végezzenek legalább háromévente, vagy ha az e cikk (1) bekezdésében említett nyomon követés eredményeként az ellátási kockázatok jelentős növekedését észlelik. E célból a 36. cikk (8) bekezdésének e) pontjában említett állandó alcsoport összehangolja és felosztja a különböző stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó stresszteszteknek a különböző részt vevő hatóságok általi végrehajtását.

Az első albekezdésben említett stressztesztek az érintett stratégiai fontosságú nyersanyag uniós nyersanyagellátási láncának ellátási zavarokkal szembeni sebezhetőségének értékeléséből állnak, melynek során felbecsülik az esetlegesen ilyen zavarokat okozó különböző forgatókönyvek hatását és a zavarok lehetséges hatásait, figyelembe véve legalább a következő tényezőket:

- a) hol történik az érintett stratégiai fontosságú nyersanyag kitermelése, feldolgozása vagy újrafeldolgozása;
- b) a nyersanyag-értéklánc mentén működő gazdasági szereplők kapacitása, valamint a piac szerkezete;
- c) az ellátást esetlegesen befolyásoló tényezők, ideértve többek között, de nem kizárólag a geopolitikai helyzetet, a logisztikát, az energiaellátást, a munkaerőt vagy a természeti katasztrófákat;
- d) az ellátási források rendelkezésre állása, valamint a gyors diverzifikálásukra, az anyagok helyettesítésére vagy a kereslet csökkentésére való képesség;
- e) az érintett stratégiai fontosságú nyersanyag felhasználói az értéklánc mentén, valamint a keresletből való részesedésük, különös figyelmet fordítva a zöld és digitális átállás, valamint a védelmi, űr- és repüléstechnikai alkalmazások szempontjából releváns technológiák gyártására;
- f) a belső piacon található releváns stratégiai fontosságú nyersanyagok vagy stratégiai fontosságú nyersanyagokat bemeneti anyagként felhasználó áruk határokon átnyúló kereskedelmének lehetséges akadályai.

(4) A Bizottság egy szabadon hozzáférhető internetes oldalon nyilvánosan hozzáférhetővé teszi és rendszeresen frissíti az alábbiakat tartalmazó nyomonkövetési jelzőrendszert:

- a) az (1) bekezdésben említett paraméterek alakulására vonatkozó összesített információk;
- b) a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási kockázatának az e bekezdés a) pontjában említett információk ismeretében történő kiszámítására vonatkozó összesített leírás;
- c) adott esetben az ellátási kockázat csökkentését célzó, megfelelő kockázatcsökkentési stratégiákra irányuló általános javaslatok, kivéve, ha ezen általános javaslatok nyilvánosan hozzáférhetővé tétele veszélyezteti a kereskedelmi vagy üzleti titkok, vagy más érzékeny, bizalmas vagy minősített információk védelmét.

(5) A Bizottság elemzi az e cikk (1), (2) és (3) bekezdésének értelmében összegyűjtött információkat. Amennyiben a Bizottság az elemzés alapján úgy ítéli meg, hogy egyértelmű jel utal az ellátási zavar kockázatára, amely valószínűleg a verseny torzulásához vagy a belső piac széttagolódásához vezet, figyelmezteti a tagállamokat, a testületet, valamint a releváns stratégiai vagy kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó válsághelyzeti éberségi vagy válságkezelési mechanizmusokért felelős uniós irányító szerveket. Adott esetben a Bizottság azt is értékeli, hogy ez a kockázat szükségessé teszi-e a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékének a 3. cikk (3) bekezdése szerinti aktualizálását.

21. cikk

A nyomon követésre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségek

(1) A tagállamok a 45. cikk szerint benyújtott jelentéseikben tájékoztatják a Bizottságot a területükön megvalósuló olyan új vagy meglévő, kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektekről, amely a 20. cikk (1) bekezdésének d) pontja szempontjából releváns, beleértve az új projekteknek az ENSZ erőforrás-keretosztályozása szerinti osztályozását is.

(2) A tagállamok meghatározzák a területükön letelepedett kulcsfontosságú piaci szereplőket a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca mentén, és:

- a) a 20. cikk szerinti, Bizottság általi nyomkövetéshez és stresszteszteléshez szükséges információk összegyűjtése céljából nyomon követik azok tevékenységeit a nyilvánosan hozzáférhető adatok vizsgálata és szükség esetén rendszeres és arányos felmérések révén;
- b) a 45. cikk szerint benyújtott jelentéseikben tájékoztatást nyújtanak az ezen albekezdés a) pontja alapján végzett információgyűjtés eredményeiről;
- c) haladéktalanul értesítik a Bizottságot azokról a jelentős eseményekről, amelyek akadályozhatják a kulcsfontosságú piaci szereplők tevékenységeinek rendes működését.

A kulcsfontosságú piaci szereplők megtagadhatják az első albekezdés a) pontja szerint kért adatok benyújtását, ha ezen adatok megosztása kereskedelmi és üzleti titkok feltárásához vezetne. Az ilyen adatokat csak olyan mértékben nyújtják be, amilyen mértékben azok már rendelkezésükre állnak. Ha egy kulcsfontosságú piaci szereplő megtagadja a kért adatok benyújtását vagy azt állítja, hogy azok nem állnak rendelkezésére, azt megindokolja a megkereső tagállamnak.

(3) A tagállamok az e cikk (2) bekezdésének a) és b) pontja alapján gyűjtött adatokat a 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁴²⁾ összhangban statisztikák összeállítása céljából továbbítják a nemzeti statisztikai hivataloknak és az Eurostatnak. A tagállamok kijelölik a nemzeti statisztikai hatóságok és az Eurostat részére történő adattovábbításért felelős nemzeti szervet.

22. cikk

A stratégiai készletekre vonatkozó jelentéstétel

(1) A tagállamok a 45. cikk szerint benyújtott jelentéseikben információkat nyújtanak be a Bizottságnak a stratégiai fontosságú nyersanyagokból képzett stratégiai készleteik állapotáról. A tagállamok nem kötelesek információkat szolgáltatni bizonyos stratégiai készletekről, amennyiben az ilyen tájékoztatás veszélyeztetheti a tagállamok védelmét vagy nemzetbiztonságát. Ha egy tagállam megtagadja az ilyen információ szolgáltatását, arról indokolással ellátott értesítést nyújt be.

(2) Az (1) bekezdésben említett információknak ki kell terjedniük a tagállamok nevében történő stratégiai készletfelhalmozással a tagállamok által megbízott összes hatóság, köztulajdonban lévő vállalat vagy gazdasági szereplő birtokában lévő stratégiai készletekre, és tartalmazniuk kell legalább a következők leírását:

- a) az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok tekintetében rendelkezésre álló stratégiai készletek összesített mennyisége tonnában mért és az érintett stratégiai nyersanyagok éves nemzeti felhasználásának százalékos arányában kifejezett mennyisége, valamint a készletezett nyersanyagok kémiai formája és tisztasága;
- b) az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok esetében rendelkezésre álló stratégiai készletek összesített szintjének alakulása az előző öt évben;
- c) a stratégiai készletek felszabadítására, felosztására és elosztására vonatkozó szabályok vagy eljárások, kivéve, ha az ilyen információk megosztása veszélyezteti a kereskedelmi vagy üzleti titkok, vagy más érzékeny, bizalmas vagy minősített információk védelmét.

(3) Az (1) bekezdésben említett jelentések a kritikus fontosságú és az egyéb nyersanyagok stratégiai készleteire vonatkozó információkat tartalmazhatnak.

23. cikk

A stratégiai készletek összehangolása

(1) A Bizottság 2026. május 24-ig és azt követően két évente a 22. cikk (1) bekezdése értelmében kapott információk alapján megosztja a testülettel a következőket:

- a) minden egyes stratégiai fontosságú nyersanyag esetében az uniós stratégiai készletek biztonságos szintjét jelző, az e cikk (2) bekezdésében említett, tervezett referenciaérték;
- b) minden egyes stratégiai fontosságú nyersanyag esetében az uniós stratégiai készletek általános szintjének összehasonlítása az e bekezdés a) pontjában említett, tervezett referenciaértékkel;

⁽⁴²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 223/2009/EK rendelete (2009. március 11.) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EKG, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2009.3.31., 164. o.).

- c) a stratégiai készletek határokon átnyúló potenciális hozzáférhetőségére vonatkozó információk, a készletek felszabadítására, felosztására és elosztására vonatkozó szabályok és eljárások fényében.
- (2) A Bizottság a testület véleményének figyelembevételével a stratégiai fontosságú nyersanyagok uniós stratégiai készleteinek biztonságos szintjét jelző referenciaértéket fogad el:
- a) amelyet a stratégiai fontosságú nyersanyagoknak az ahhoz szükséges mennyiségeként kell kifejezni, hogy fedezzék az ellátási zavar esetén az előző naptári év behozatali mennyisége alapján kiszámított átlagos napi nettó behozatal meghatározott számú napra vonatkozó mennyiségét;
- b) amelynek figyelembe kell vennie a magánszektorbeli szereplők birtokában lévő stratégiai készletekre vonatkozó, nyilvánosan hozzáférhető információkat;
- c) amelynek arányosnak kell lennie az adott stratégiai fontosságú nyersanyaghoz kapcsolódó ellátási kockázattal és gazdasági jelentőséggel.
- (3) A Bizottság a testület véleményének figyelembevételével a tagállamoknak címzett véleményeket adhat ki a következők érdekében:
- a) növekedjen a stratégiai készletek szintje és adott esetben a termelési képesség, figyelembe véve az (1) bekezdés b) pontjában említett összehasonlítást, a meglévő stratégiai készletek tagállamok közötti relatív megoszlását, valamint a stratégiai fontosságú nyersanyagoknak a tagállamok területén működő gazdasági szereplők általi felhasználását;
- b) módosítsa vagy összehangolja a stratégiai készletek felszabadítására, felosztására és elosztására vonatkozó szabályokat vagy eljárásokat a határokon átnyúló potenciális hozzáférhetőség javítása érdekében, különösen abban az esetben, ha ez a stratégiai technológiák gyártásához szükséges.
- (4) A (3) bekezdésben említett vélemények kidolgozása során a Bizottság és a testület különös hangsúlyt fektet arra, hogy fenn kell tartani és elő kell mozdítani a bemeneti anyagként stratégiai fontosságú nyersanyagokat felhasználó magánszektorbeli szereplőknek szóló, arra irányuló ösztönzőket, hogy saját stratégiai készleteket képezzenek vagy egyéb intézkedéseket hozzanak az ellátási kockázatoknak való kitettségük kezelésére.
- (5) A tagállamok a 45. cikk szerint benyújtott jelentéseikben tájékoztatást nyújtanak arról, hogy végrehajtották-e vagy szándékozzák-e végrehajtani az e cikk (3) bekezdésében említett véleményeket, és ha igen, milyen módon.
- (6) Legalább két tagállamnak a stratégiai fontosságú nyersanyagok stratégiai készleteivel foglalkozó nemzetközi vagy többoldalú fórumokon való részvételét megelőzően a Bizottság gondoskodik vagy az érintett tagállamok és a Bizottság közötti, vagy a testület külön ülése keretében történő előzetes koordinációról.
- (7) A rendelkezésre álló uniós stratégiai készletekről gyűjtött adatokat a Bizottság a releváns stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó válsághelyzeti éberségi vagy válságkezelési mechanizmusokért felelős uniós irányító szervek rendelkezésére bocsátja.
- (8) Sem e cikk, sem a 22. cikk nem kötelezi a tagállamokat stratégiai készletek tartására vagy felszabadítására.

24. cikk

A vállalatok kockázati felkészültsége

- (1) 2025. május 24-ig és a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékének 3. cikk (3) bekezdése szerinti minden egyes aktualizálásától számított 12 hónapon belül a tagállamok azonosítják a területükön működő azon nagyvállalatokat, amelyek stratégiai fontosságú nyersanyagokat használnak fel energiatárolásra és e-mobilitásra szolgáló akkumulátorok, hidrogéntermeléshez és -felhasználáshoz kapcsolódó berendezések, megújulóenergia-termeléshez kapcsolódó berendezések, légi járművek, vontatómotorok, hőszivattyúk, adatátvitelhez és -tároláshoz kapcsolódó berendezések, mobil elektronikus eszközök, additív gyártáshoz kapcsolódó berendezések, robotikához kapcsolódó berendezések, drónok, rakéta-sorozatvetők, műholdak vagy fejlett csipek gyártásához.
- (2) Az (1) bekezdésben említett nagyvállalatok legalább háromévente – amennyiben a szükséges információk a rendelkezésükre állnak – elvégzik a stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz kapcsolódó nyersanyagellátási láncuk kockázatértékelését, beleértve a következőket:
- a) annak feltérképezése, hogy hol történik az általuk felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelése, feldolgozása vagy újrafeldolgozása;
- b) azon tényezők elemzése, amelyek befolyásolhatják stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátásukat;
- c) az ellátási zavarokkal szembeni sebezhetőségük értékelése.

(3) Amennyiben az e cikk (2) bekezdésében említett információkat a beszállítók kérésre nem bocsátják az e cikk (1) bekezdésében említett nagyvállalatok rendelkezésére, azok a Bizottság által a 20. cikk (4) bekezdése szerint közzétett információk vagy – a lehetőségekhez mérten – más módon nyilvánosan hozzáférhető információk alapján is elvégezhetik kockázatértékelésüket.

(4) Amennyiben a (2) bekezdésben említett kockázatértékelés eredményeként az ellátási zavarokkal szembeni jelentős sebezhetőséget észlelnek, az (1) bekezdésben említett nagyvállalatoknak erőfeszítéseket kell tenniük e sebezhetőségek enyhítésére, többek között azáltal, hogy értékeli nyersanyagellátási láncok diverzifikálásának vagy a stratégiai fontosságú nyersanyagok helyettesítésének lehetőségét.

(5) Az (1) bekezdésben említett nagyvállalatok jelentést nyújthatnak be igazgatótanácsuknak, amely tartalmazza a (2) bekezdésben említett kockázatértékelés eredményeit, beleértve az értékelés alapjául szolgáló információk forrását, a feltárt jelentős kockázatokat, valamint a tervezett vagy végrehajtott kockázatcsökkentési intézkedéseket.

(6) A tagállamok előírhatják az (1) bekezdésben említett nagyvállalatok számára, hogy nyújtsák be igazgatótanácsuknak az (5) bekezdésben említett jelentést és a (3) bekezdésben említett információkéréseket.

25. cikk

Közös beszerzés

(1) A Bizottság létrehoz és működtet egy olyan rendszert, amely az Unióban letelepedett, stratégiai fontosságú nyersanyagokat felhasználó érdekelt vállalkozások részéről mutatózó keresletet összesíti, és ezen összesített keresletnek megfelelő ajánlatokat kér a beszállítóktól. Ennek a feldolgozatlan és a feldolgozott stratégiai fontosságú nyersanyagokra egyaránt ki kell terjednie.

(2) Az (1) bekezdésben említett rendszer létrehozását megelőzően a Bizottság – a testülettel való konzultációt követően – minden egyes stratégiai fontosságú nyersanyag esetében elvégzi a rendszer piaca gyakorolt várható hatásának értékelését a belső piaci versenyre gyakorolt aránytalan hatás elkerülése érdekében.

(3) A (2) bekezdésben említett értékelés alapján a Bizottság az (1) bekezdésben említett rendszer létrehozása és működtetése során:

- a) a különböző stratégiai fontosságú nyersanyagok relatív ellátási kockázatának figyelembevételével kiválasztja, hogy mely stratégiai fontosságú nyersanyagok esetében és melyik feldolgozási szakaszban használható a rendszer;
- b) a rendszerben való részvételhez meghatározza az igényelt stratégiai nyersanyagok minimális mennyiségét, figyelembe véve az érdeklődő résztvevők várható számát és azt, hogy a résztvevők számának kezelhetőnek kell lennie, továbbá figyelembe véve a kkv-k szükségleteit.

(4) A (3) bekezdés b) pontjában említett rendszerben való részvételnek nyitottnak és átláthatónak kell lennie az Unióban letelepedett valamennyi érdekelt vállalkozás számára.

(5) Az (1) bekezdésben említett rendszerben részt vevő uniós vállalkozások átlátható módon közösen tárgyalhatnak a beszerzésről, többek között a beszerzési megállapodás áraitól vagy egyéb feltételeiről, vagy közös beszerzéshez folyamodhatnak annak érdekében, hogy jobb feltételeket érjenek el beszállítóiknál, illetve megelőzzék a hiányokat. A részt vevő uniós vállalkozásoknak meg kell felelniük az uniós jognak, azon belül az uniós versenyjognak.

(6) A szervezeteket ki kell zárni a keresletösszevonásban és a közös beszerzésben való részvételből, valamint a beszállítóként vagy szolgáltatóként való részvételből, ha azok:

- a) az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott uniós korlátozó intézkedések tárgyát képezik;
- b) közvetlenül vagy közvetve ilyen uniós korlátozó intézkedések által érintett természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, vagy azok nevében vagy irányítása szerint járnak el.

(7) Az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁴³⁾ 176. cikkétől eltérve, a Bizottság az e cikk (1) bekezdésében említett rendszer létrehozása és működtetése érdekében az említett rendelet szerinti közbeszerzési eljárás keretében szerződést köt egy, az Unióban letelepedett, szolgáltatóként eljáró szervezettel a szükséges szolgáltatásokról. A kiválasztott szolgáltató esetében nem állhat fenn összeférhetetlenség.

⁽⁴³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

(8) A Bizottság a szolgáltatási szerződésben meghatározza a szolgáltató által ellátandó feladatokat, beleértve a kereslet felosztását, a kínálat esetében a hozzáférési jogok elosztását, valamennyi résztvevő nyilvántartásba vételét és ellenőrzését, a tevékenységek közzétételét és jelentését, valamint az (1) bekezdésben említett rendszer létrehozásához és működtetéséhez szükséges egyéb feladatokat. A szolgáltatási szerződésnek ki kell térnie a szolgáltató működésének gyakorlati szabályaira is, többek között az IT-eszköz használatára, a biztonsági intézkedésekre, a pénznem(ek)re, a fizetési rendszerre és a kötelezettségekre.

(9) A szolgáltatóval kötött szolgáltatási szerződés a Bizottság számára fenntartja a szerződés nyomon követésének és ellenőrzésének jogát. E célból a Bizottság teljeskörű hozzáféréssel rendelkezik a szerződéssel kapcsolatban a szolgáltató birtokában lévő információkhoz. Valamennyi szervert és információt fizikailag az Unió területén kell elhelyezni és tárolni.

(10) A szolgáltatóval kötött szolgáltatási szerződés meghatározza a szolgáltató által megszerzett információk tulajdonjogát, és rendelkezik az említett információknak a szolgáltatási szerződés megszűnésekor vagy lejártakor a Bizottság részére történő esetleges átadásáról.

5. FEJEZET

FENNTARTHATÓSÁG

1. SZAKASZ

Körforgásos jelleg

26. cikk

A körforgásos jellegre vonatkozó nemzeti intézkedések

(1) A (7) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus hatálybalépésének napjától számított két évvel minden tagállam nemzeti programokat fogad el és hajt végre az alábbiakat célzó intézkedésekkel, vagy ilyen intézkedéseket foglal bele nemzeti programjaiba:

- a) a technológiai fejlődés és az erőforrás-hatékonyság ösztönzése a kritikus fontosságú nyersanyagok uniós felhasználásában várható növekedés csökkentése érdekében;
- b) a hulladékketkezés megelőzésének elősegítése és a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében releváns hasznosítási potenciállal rendelkező termékek és alkotóelemek újrahasználatának és javításának fokozása;
- c) a releváns kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében jelentős hasznosítási potenciállal rendelkező hulladékok fokozottabb gyűjtése, válogatása és feldolgozása, a fémhulladékokat is beleértve, valamint ezeknek a megfelelő újrafeldolgozási rendszerbe való bevezetése annak érdekében, hogy a lehető legtöbb és legjobb minőségű újrafeldolgozható anyag álljon rendelkezésre bemeneti anyagként a kritikus fontosságú nyersanyagok újrafeldolgozásával foglalkozó létesítmények számára;
- d) a másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagok fokozottabb felhasználása, többek között olyan intézkedések révén, mint az újrafeldolgozott tartalom figyelembevétele a közbeszerzéssel kapcsolatos odaítélési kritériumok között, vagy a másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagok használatát támogató pénzügyi ösztönzők;
- e) a kritikus fontosságú nyersanyagok esetében az újrafeldolgozási technológiák technológiai érettségének fokozása, valamint a körforgásos tervezésnek, az anyaghatékonyságnak és a kritikus fontosságú nyersanyagok helyettesítésének előmozdítása a termékekben és az alkalmazásokban, legalább azáltal, hogy a nemzeti kutatási és innovációs programokba e célból támogató intézkedéseket foglalnak;
- f) intézkedések biztosítása annak érdekében, hogy munkavállalóikat ellássák a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca körforgásos jellegének támogatásához szükséges készségekkel, beleértve a továbbképzésre és átképzésre irányuló intézkedéseket is;
- g) ha a gyártónak a 2008/98/EK irányelv 8. cikkének (1) bekezdésével összhangban említett, nemzeti jog szerinti kiterjesztett gyártói felelősséggel kapcsolatos kötelezettségeknek megfelelően pénzügyi hozzájárulást kell fizetnie, e pénzügyi hozzájárulások módosításának előmozdítása annak ösztönzése érdekében, hogy a termékek nagyobb arányban tartalmazzanak hulladékból hasznosított, az uniós vonatkozó környezetvédelmi normákkal összhangban újrafeldolgozott másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagokat;
- h) a szükséges intézkedések meghozatala annak érdekében, hogy az azon kritikus fontosságú nyersanyagok, amelyeket azt követően exportálnak, hogy már nem minősülnek hulladéknak, megfeleljenek a vonatkozó feltételeknek a 2008/98/EK irányelvvel és más vonatkozó uniós jogszabályokkal összhangban;
- i) adott esetben a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó hulladékáramok újrafeldolgozási folyamataira vonatkozó uniós minőségi standardok alkalmazásának támogatása.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett programok integrálhatók a 2008/98/EK irányelv 28. és 29. cikke alapján elfogadott új vagy meglévő hulladékgazdálkodási tervekbe és hulladékmegelőzési programokba.

Az első albekezdésben említett nemzeti programokat legkésőbb az elfogadásukat követő 5 éven belül felül kell vizsgálni, és szükség esetén aktualizálni kell.

(3) Az (1) bekezdésben említett programok különösen azokra a termékekre és hulladékokra terjednek ki, amelyek az uniós jog értelmében nem tartoznak a gyűjtésre, kezelésre, újrafeldolgozásra vagy újrahasználatra vonatkozó speciális követelmények hatálya alá. Az egyéb termékek és hulladékok esetében az intézkedéseket a hatályos uniós joggal összhangban kell végrehajtani.

Az (1) bekezdés b), c) és d) pontja tekintetében az e pontokban említett programokba – az EUMSZ 107. és 108. cikkének sérelme nélkül – belefoglalható a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében releváns hasznosítási potenciállal rendelkező termékek újrahasználatra való előkészítésére és újrahasználatára, valamint az ilyen termékekből származó hulladék gyűjtésére és kezelésére irányuló pénzügyi ösztönzők, például kedvezmények, pénzjutalmak vagy betétdíjas rendszerek bevezetése.

(4) Az (1) és (2) bekezdésben említett nemzeti intézkedéseket úgy kell kialakítani, hogy az EUMSZ-szel összhangban elkerülhető legyenek a kereskedelmet gátló akadályok és a versenytorzulások.

(5) A tagállamok külön-külön azonosítják és jelentik az elektromos és elektronikus berendezések hulladékaiból eltávolított kritikus fontosságú nyersanyagok releváns mennyiségeit tartalmazó alkotóelemek mennyiségét, valamint az ilyen berendezésekből hasznosított kritikus fontosságú nyersanyagok mennyiségét.

A Bizottság a szóban forgó adatszolgáltatás formátumát és részleteit meghatározó végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 39. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Az első adatszolgáltatási időszak az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadását követő első teljes naptári évre terjed ki. A tagállamok ezeket az adatokat akkor nyújtják be, amikor a 2012/19/EU irányelv 16. cikkének (6) bekezdésének megfelelően adatokat szolgáltatnak a Bizottságnak az elektromos és elektronikus berendezések újrafeldolgozott hulladékainak mennyiségéről.

(6) A tagállamok a 45. cikk szerint benyújtott jelentéseikben tájékoztatást nyújtanak az (1) bekezdésben említett nemzeti programok elfogadásáról, valamint az e cikk (1) és (2) bekezdése alapján hozott intézkedések tényleges végrehajtásának előrehaladásáról.

(7) A Bizottság 2025. május 24-ig végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyek meghatározzák azon termékek, alkotóelemek és hulladékok jegyzékét, amelyek az (1) bekezdés b) és c) pontja értelmében legalább a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében releváns hasznosítási potenciállal rendelkezőnek minősülnek.

E jegyzék összeállításakor a Bizottság figyelembe veszi a következőket:

- a) az említett termékekből, alkotóelemekből és hulladékokból hasznosítható kritikus fontosságú nyersanyagok teljes mennyisége;
- b) az említett termékek, alkotóelemek és hulladékok milyen mértékben tartoznak az uniós jog hatálya alá;
- c) szabályozási hiányosságok;
- d) a termékek, alkotóelemek és hulladékok gyűjtését és hulladékkezelését érintő sajátos kihívások;
- e) a termékekre, alkotóelemekre és hulladékokra vonatkozó, meglévő gyűjtési és hulladékkezelési rendszerek.

Az e bekezdés első albekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokat a 39. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

27. cikk

Kritikus fontosságú nyersanyagoknak az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékból történő hasznosítása

(1) A 2006/21/EK irányelv 5. cikkével összhangban hulladékgazdálkodási tervek benyújtására kötelezett üzemeltetők az említett irányelv 3. cikkének 27. pontjában meghatározott illetékes hatóság részére előzetes gazdasági értékelő tanulmányt készítenek a kritikus fontosságú nyersanyagok következőkből történő lehetséges hasznosításáról:

- a) a létesítményben tárolt, ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladék; valamint
- b) az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó, annak során keletkezett hulladék, vagy ha hatékonyabbnak tűnik, a kitermelt mennyiség annak hulladékká válása előtt.

Az üzemeltetők mentesülnek az e bekezdés első albekezdésében meghatározott kötelezettség alól, ha képesek nagy fokú bizonyossággal bizonyítani a 2006/21/EK irányelv 3. cikkének 27. pontjában meghatározott illetékes hatóságnak, hogy az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladék nem tartalmaz műszakilag hasznosítható kritikus fontosságú nyersanyagokat.

(2) Az (1) bekezdésben említett tanulmánynak tartalmaznia kell legalább az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékokban és a kitermelt mennyiségben található kritikus fontosságú nyersanyagok mennyiségének és koncentrációjának becslését, valamint azok műszaki és gazdasági hasznosíthatóságának értékelését. Az üzemeltetők megadják a mennyiségek és koncentrációk becslésére használt módszereket.

(3) A hulladékkezelő létesítmények üzemeltetői 2026. november 24-ig benyújtják az e cikk (1) bekezdésében említett tanulmányt a 2006/21/EK irányelv 3. cikkének 27. pontjában említett illetékes hatóságnak. Az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő új létesítmények üzemeltetői a hulladékgazdálkodási tervüknek a 2006/21/EK irányelv 7. cikkével összhangban történő benyújtásakor nyújtják be ezt a tanulmányt a 2006/21/EK irányelv 3. cikkének 27. pontjában meghatározott illetékes hatóságnak.

(4) A tagállamok adatbázist hoznak létre a területükön található, ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő bezárt létesítményekről, kivéve az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő olyan bezárt létesítményeket, ahol a hulladéktelepek különös jellemzői vagy a geológiai adottságok valószínűtlenül teszik a kritikus fontosságú nyersanyagok technikailag potenciálisan hasznosítható mennyiségének jelenlétét. Ennek az adatbázisnak a következőkre vonatkozó információkat kell tartalmaznia:

- a) az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítmény elhelyezkedése, területi kiterjedése és hulladékmennyisége, vagy adott esetben a becsült térfogata;
- b) az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítmény üzemeltetője vagy korábbi üzemeltetője és adott esetben azok jogutódja;
- c) az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékban és adott esetben az eredeti ásványtelepeken található összes nyersanyag hozzávetőleges mennyisége és koncentrációja, a (7) bekezdéssel összhangban;
- d) bármely olyan további információ, amelyet a tagállam relevánsnak tart a kritikus fontosságú nyersanyagok ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítményből való hasznosításának lehetővé tételében.

(5) A tagállamok 2027. november 24-ig intézkedéseket fogadnak el és hajtanak végre a kritikus fontosságú nyersanyagok ásványi nyersanyag-kitermelésből – különösen a (4) bekezdésben említett adatbázisban gazdaságosan hasznosítható kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazóként azonosított, bezárt hulladékkezelő létesítményekből – származó hulladékból történő hasznosításának előmozdítása érdekében.

(6) A (4) bekezdésben említett adatbázist 2026. november 24-ig létre kell hozni, és az összes információt 2027. május 24-ig be kell vezetni az említett adatbázisba. Az adatbázist nyilvánosan hozzáférhető és digitális formában kell rendelkezésre bocsátani, és legalább háromévente frissíteni kell, hogy tartalmazza a rendelkezésre álló további információkat és az újonnan bezárt vagy újonnan azonosított létesítményeket.

(7) A (4) bekezdés c) pontjában említett információk közzétevése érdekében a tagállamok legalább a következő tevékenységeket végzik:

- a) ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő bezárt létesítmény esetében a tagállamok 2026. november 24-ig átfogóan felülvizsgálják a rendelkezésre álló engedélyezési adatállományokat vagy egyéb rendelkezésre álló dokumentációt, amennyiben engedélyezési adatállományok nem léteznek;
- b) az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő azon létesítmények esetében, amelyeknél a rendelkezésre álló információk a kritikus fontosságú nyersanyagok esetlegesen gazdaságosan hasznosítható mennyiségeinek jelenlétére utalhatnak, a tagállamok 2026. május 24-ig reprezentatív geokémiai mintavételt is végeznek;
- c) az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő azon hulladékkezelő létesítmények esetében, amelyeknél az e bekezdés a) és b) pontjában ismertetett tevékenységek a kritikus fontosságú nyersanyagok esetlegesen hasznosítható mennyiségét jelezték, a tagállamok 2027. március 24-ig részletesebb mintavételt is végeznek az ezt követő kémiai és ásványtani jellemzéssel, amely kiterjed az alapvető adatnaplózási vagy azokkal egyenértékű technikákra, amennyiben ez az alkalmazandó uniós szintű környezetvédelmi követelményekkel és adott esetben a 2006/21/EK irányelv követelményeivel összhangban környezetvédelmi szempontból megfelelő.

(8) A (7) bekezdésben említett tevékenységeket a nemzeti jogrendszerek ásványkincsekre, hulladékokra, tulajdonjogra, földtulajdonra, környezeti és egészségügyi hatásokra vonatkozó rendelkezéseinek keretein belül, illetve bármely egyéb releváns rendelkezés keretein belül kell végezni. Amennyiben ilyen tényezők gátolják a tevékenységeket, a tagállami hatóságok együttműködésre törekednek az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítmény üzemeltetőjével vagy tulajdonosával. A (7) bekezdésben említett tevékenységek eredményeit a (4) bekezdésben említett adatbázis részeként hozzáférhetővé kell tenni. A tagállamok lehetőség szerint feltüntetik az adatbázisban az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladék kezelésére szakosodott, bezárt létesítményeknek az ENSZ erőforrás-keretössztályozása szerinti osztályozását.

28. cikk

Az állandó mágnesek újrafeldolgozhatósága

(1) A (2) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus hatálybalépésének napjától számított két év elteltével a mágneses rezonanciás képalkotó eszközöket, szélenergia-generátorokat, ipari robotokat, gépjárműveket, könnyű szállítóeszközöket, hűtőgenerátorokat, hőszivattyúkat, villanymotorokat – a villanymotorok más termékekbe történő beépítése esetén is –, automata mosógépeket, szárítógépeket, mikrohullámú készülékeket, szárítógépeket, porszívókat vagy mosogatógépeket forgalomba hozó természetes vagy jogi személy köteles gondoskodni arról, hogy ezeken a termékeken feltűnő, jól olvasható és letörölhetetlen címke szerepeljen, amelyen fel kell tüntetni a következőket:

- a) a szóban forgó termékek tartalmazzak-e egy vagy több állandó mágneset;
- b) ha a termék egy vagy több állandó mágneset tartalmaz, az állandó mágnesek a következő típusok valamelyikébe tartoznak-e:
 - i. neodímium-vas-bór;
 - ii. samárium-kobalt;
 - iii. alumínium-nikkel-kobalt;
 - iv. ferrit.

(2) A Bizottság 2026. november 24-ig az e cikk (1) bekezdésében említett címkézés formátumát megállapító végrehajtási jogi aktust fogad el. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 39. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) A (2) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus hatálybalépésének napjától számított két év elteltével az (1) bekezdés b) pontjában említett egy vagy több állandó mágneset tartalmazó, az (1) bekezdésben említett termékeket forgalomba hozó természetes vagy jogi személy köteles gondoskodni arról, hogy a terméken vagy a termékben legyen adathordozó.

(4) A (3) bekezdésben említett adathordozót egyedi termékazonosítóhoz kell társítani, amely hozzáférést biztosít a következőkhöz:

- a) a felelős természetes vagy jogi személy neve, bejegyzett kereskedelmi neve vagy lajstromozott védjegye és levelezési címe, és amennyiben rendelkezésre áll, az az elektronikus kommunikációs eszköz, amelyen felvehető vele a kapcsolat;
- b) a termékben található összes állandó mágnes tömegére, helyére és kémiai összetételére, valamint a felhasznált mágnesbevonatok, ragasztók és adalékanyagok jelenlétére és típusára vonatkozó információk;
- c) a termékbe beépített összes állandó mágneshez való hozzáférést és azok biztonságos eltávolítását lehetővé tevő információk, beleértve legalább az állandó mágneshez való hozzáféréshez és annak eltávolításához szükséges valamennyi eltávolítási lépés, eszköz vagy technológia sorrendjét, a 2012/19/EU irányelv 15. cikke (1) bekezdése szerinti, a hulladékkezelő létesítmények számára történő információközlés sérelme nélkül.

(5) Azon termékek esetében, amelyeknél a beépített állandó mágnesek kizárólag a termékbe beépített egy vagy több villanymotor részét képezik, a (4) bekezdés b) pontjában említett információk helyettesíthetők a villanymotorok helyére vonatkozó információkkal, a (4) bekezdés c) pontjában említett információk pedig helyettesíthetők a villanymotorokhoz való hozzáférésre és az azok eltávolítására vonatkozó információkkal, amelyeknek tartalmazniuk kell legalább a villanymotorokhoz való hozzáféréshez és az azok eltávolításához szükséges valamennyi eltávolítási lépés, eszköz vagy technológia sorozatát.

(6) A (3) bekezdésben említett termékek esetében, amelyekhez egy másik uniós jogi aktus értelmében meghatározott termékűtlévlé szükséges, a (4) bekezdésben említett információkat fel kell tüntetni a termékűtlévlében.

(7) A (3) bekezdésben említett terméket forgalomba hozó természetes vagy jogi személy biztosítja, hogy a (4) bekezdésben említett információk hiánytalanok, naprakészek és pontosak legyenek, és legalább a termék átlagos élettartamát tíz évvel meghaladó ideig rendelkezésre álljanak, többek között a felelős természetes vagy jogi személy Unión belüli fizetésektelenségét, felszámolását vagy megszűnését követően is. Az említett személy felhatalmazhat egy másik természetes vagy jogi személyt arra, hogy a nevében eljárjon.

A (4) bekezdésben említett információknak a termékmodellre, vagy amennyiben ugyanazon modell egységei esetében eltérnek az információk, egy adott tételre vagy egységre kell vonatkozniuk. A (4) bekezdésben említett információknak hozzáférhetőnek kell lenniük a javítók, az újrafeldolgozók, a piacfelügyeleti hatóságok és a vámhatóságok számára.

(8) Amennyiben az állandó mágnesek újrafeldolgozására vonatkozó tájékoztatási követelményeket az (1) bekezdésben felsorolt termékek bármelyikére vonatkozó uniós harmonizációs jogszabály állapítja meg, e cikk rendelkezései helyett azokat a követelményeket kell alkalmazni.

(9) Az elsősorban védelmi vagy úripari alkalmazásra tervezett termékek mentesülnek az e cikkben meghatározott követelmények alól.

(10) A mágneses rezonanciás képalkotó eszközökre, a gépjárművekre és az L kategóriájú, típusjövahagyással rendelkező könnyű szállítóeszközökre 2029. május 24-től e cikket kell alkalmazni.

(11) E cikk nem vonatkozik a következőkre:

- a) az (EU) 2018/858 rendelet 3. cikkének 31. pontjában meghatározottak szerinti különleges rendeltetésű járművek;
- b) a jármű egyéb, az alapjárműtől eltérő alkatrészei, amelyeket az N_1 , N_2 , N_3 , M_2 vagy M_3 kategóriájú járművek többlépcsős típusjövahagyása keretében hagytak jóvá;
- c) az (EU) 2018/858 rendelet 3. cikkének 30. pontjában meghatározottak szerinti kis sorozatban gyártott járművek.

(12) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 38. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el e rendelet – az e cikk (1) bekezdésében említett termékeknek megfelelő Kombinált Nomenklatura-kódok jegyzékének a 2658/87/EGK tanácsi rendelet⁽⁴⁴⁾ I. mellékletével összhangban történő közlése és a terméknevezések közlése révén történő – kiegészítése céljából, hogy ily módon megkönnyítse a vámhatóságok által az e termékekkel, valamint az e cikkben és a 29. cikkben meghatározott követelményekkel kapcsolatban végzett munkát.

29. cikk

Az állandó mágnesek újrafeldolgozott tartalma

(1) 2027. május 24-ig vagy a (2) bekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépésének napjától számított két év elteltével – a későbbi dátum alkalmazandó –, a 28. cikk (1) bekezdésében említett olyan termékeket forgalomba hozó természetes vagy jogi személyek, amelyek a 28. cikk (1) bekezdése b) pontjának i., ii. és iii. alpontjában említett egy vagy több állandó mágneset tartalmaznak, és amelyek esetében az ilyen állandó mágnesek összömege meghaladja a 0,2 kg-ot, szabadon hozzáférhető internetes oldalon nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a termékbe beépített állandó mágnesekben található, fogyasztói hulladékból hasznosított neodímium, diszprózium, praeodímium, terbium, bór, szamárium, nikkel és kobalt részarányát.

(2) A Bizottság 2026. május 24-ig a 38. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el e rendelet oly módon történő kiegészítése érdekében, hogy az e cikk (1) bekezdésében említett termékekbe beépített állandó mágnesben található, fogyasztói hulladékból hasznosított neodímium, diszprózium, praeodímium, terbium, bór, szamárium, nikkel és kobalt részarányának kiszámítására és ellenőrzésére vonatkozó szabályokat állapít meg.

A számítási és ellenőrzési szabályok a 768/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozat⁽⁴⁵⁾ II. mellékletében foglalt modulok közül meghatározzák az alkalmazandó megfelelőségértékelési eljárást, az érintett termékekre tekintettel szükséges kiigazításokkal. Az alkalmazandó megfelelőségértékelési eljárás meghatározásakor a Bizottság az alábbi kritériumokat veszi figyelembe:

- a) az érintett modul megfelelő-e a termék típusához, és arányos-e az érvényesíteni kívánt közérdekkel;
- b) a termékkel járó veszélyek jellege és annak mértéke, amennyire a veszély foka és jellege összhangban van a megfelelőségértékeléssel;
- c) amennyiben harmadik fél bevonása kötelező, szükséges, hogy a gyártó választani tudjon a 768/2008/EK határozat II. mellékletében meghatározott minőségbiztosítási és terméktanúsítási modulok közül.

(3) A (2) bekezdés szerint elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépését követően, de legkésőbb 2031. december 31-ig a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el e rendelet oly módon történő kiegészítése céljából, hogy megállapítja az (1) bekezdésben említett termékekbe beépített állandó mágnesben kötelezően jelen lévő, fogyasztói hulladékból hasznosított neodímium, diszprózium, praeodímium, terbium, bór, szamárium, nikkel és kobalt minimális részarányát.

Az első albekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok különböző termékekre eltérő minimális részarányokat alkalmazhatnak, és bizonyos termékeket kizárhatnak. Az említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak a megfelelő biztosítását célzó intézkedés hatálya alá tartozó termékek elfogadásának nehézségéhez igazodó átmeneti időszakokat kell előírniuk.

Az első albekezdésben említett minimális részarányok a hatások előzetes értékelésén kell alapulnia, figyelembe véve a következőket:

⁽⁴⁴⁾ A Tanács 2658/87/EGK rendelete (1987. július 23.) a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról (HL L 256., 1987.9.7., 1. o.).

⁽⁴⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 768/2008/EK határozata (2008. július 9.) a termékek forgalomba hozatalának közös keretrendszeréről, valamint a 93/465/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13., 82. o.).

- a) a fogyasztói hulladékból hasznosított neodímium, diszpróziium, praeodímium, terbium, bór, szamárium, nikkel és kobalt aktuális és előre jelzett rendelkezésre állása;
- b) az (1) bekezdés alapján gyűjtött információk és az (1) bekezdésben említett, forgalomba hozott termékekbe beépített állandó mágnesek újrafeldolgozott tartalmának relatív megoszlása;
- c) műszaki és tudományos fejlődés, beleértve az állandó mágneseken alapuló technológiák jelentős változásait, amelyek hatással vannak a hasznosított anyagok típusára;
- d) a minimális részarány tényleges és potenciális hozzájárulása az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseire;
- e) az állandó mágneseket tartalmazó termékek működésére gyakorolt lehetséges hatások;
- f) az állandó mágnesek és az állandó mágneseket tartalmazó termékek megfizethetőségére gyakorolt aránytalan negatív hatások megelőzésének szükségessége.

(4) Amennyiben az állandó mágnesek újrafeldolgozott tartalmára vonatkozó követelményeket az (1) bekezdésben felsorolt termékek bármelyikére vonatkozó uniós harmonizációs jogszabály állapítja meg, az érintett termékekre az említett követelményeket kell alkalmazni e cikk helyett.

(5) Az (1) bekezdésben meghatározott követelmény alkalmazásának időpontjától kezdődően az (1) bekezdésben említett termékek eladásra kínálásakor – beleértve a távértékesítést is –, vagy kereskedelmi tevékenység keretében történő megjelenítésekor az (1) bekezdésben említett termékeket forgalomba hozó természetes és jogi személyek gondoskodnak arról, hogy vevőik hozzáférhessenek az (1) bekezdésben említett információkhoz, mielőtt valamilyen adásvételi szerződés kötné őket.

Az (1) bekezdésben említett termékeket forgalomba hozó természetes és jogi személyek nem bocsáthatnak rendelkezésre és nem jeleníthetnek meg olyan címkéket, jelöléseket, szimbólumokat vagy feliratokat, amelyek az (1) bekezdésben említett információk tekintetében félrevezethetik vagy megtéveszthetik a vevőket. Az elsősorban védelmi vagy úripari alkalmazásra tervezett termékek mentesülnek az e cikkben meghatározott követelmények alól.

(6) A mágneses rezonanciás képalkotó eszközök, a gépjárművek és az L kategóriájú, típusjövahagyással rendelkező könnyű szállítóeszközök esetében az (1) és (5) bekezdésben meghatározott követelményeket a (2) bekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépésének napjától számított öt év elteltével kell alkalmazni.

(7) E cikk nem vonatkozik a következőkre:

- a) az (EU) 2018/858 rendelet 3. cikkének 31. pontjában meghatározottak szerinti különleges rendeltetésű járművek;
- b) a jármű egyéb, az alapjárműtől eltérő alkatrészei, amelyeket az N₁, N₂, N₃, M₂ vagy M₃ kategóriájú járművek többlépcsős típusjövahagyása keretében hagytak jóvá;
- c) az (EU) 2018/858 rendelet 3. cikkének 30. pontjában meghatározottak szerinti kis sorozatban gyártott járművek.

2. SZAKASZ

Tanúsítás és környezeti lábnyom

30. cikk

Elismert rendszerek

(1) A kritikus fontosságú nyersanyagok fenntarthatóságával kapcsolatos tanúsítási rendszereket kidolgozó és felügyelő kormányok, iparszövetségek és érdekelt szervezetek csoportosulásai (a továbbiakban: rendszertulajdonosok) kérelmezhetik a rendszerük Bizottság általi elismerését.

Az e bekezdés első albekezdésében említett kérelmeknek tartalmazniuk kell a IV. mellékletben megállapított kritériumok teljesülésével kapcsolatos releváns bizonyítékokat.

A Bizottság 2027. május 24-ig végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amely meghatározza azon egységes sablonokat, amelyeket a rendszertulajdonosok azon minimuminformációk közzétételére használnak, amelyeket az e bekezdés első albekezdésében említett kérelmeknek tartalmaznia kell. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 39. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

A harmadik albekezdésben említett egységes sablon kitöltéséhez szükséges dokumentáció mértékének észszerűnek kell lennie.

(2) Amennyiben az e cikk (1) bekezdése értelmében benyújtott bizonyítékok alapján a Bizottság megállapítja, hogy valamely tanúsítási rendszer megfelel a IV. mellékletben megállapított kritériumoknak vagy azok egy részének, a rendszert elismerő végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyben meghatározza a rendszer elismert alkalmazási körét. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 39. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) Az egyes rendszerek elismert alkalmazási körét a következő dimenziók mentén kell meghatározni:

- a) a rendszer hatálya alá tartozó nyersanyag-értéklánc szakaszai;
- b) a projekt életciklusának azon szakaszai, beleértve a lezárás előtti, alatti és utáni szakaszokat is, amelyek a rendszer hatálya alá tartoznak; valamint
- c) a IV. melléklet b) pontjában felsorolt azon fenntarthatósági dimenziók és környezeti kockázati kategóriák, amelyekkel a rendszer foglalkozik.

A IV. melléklet a)–d) pontjában meghatározott követelmények a rendszer elismerésének előfeltételét képezik.

(4) A Bizottság a (2) bekezdés alapján elfogadott bármely végrehajtási jogi aktus alkalmazásának kezdőnapjától számított legalább háromévente ellenőrzi, hogy az továbbra is megfelel-e a IV. mellékletben megállapított kritériumoknak vagy e kritériumok egy elismert részének.

(5) Az elismert rendszerek tulajdonosai haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot a IV. mellékletben meghatározott kritériumok vagy e kritériumok egy elismert részének teljesítése tekintetében a rendszerekben bekövetkező változásokról vagy frissítésekről. A Bizottság értékeli, hogy ezek a változások vagy aktualizálások hatással vannak-e az elismerés alapjára, és megfelelő intézkedéseket hoz.

(6) Amennyiben bizonyíték van olyan ismétlődő vagy jelentős esetekre, amikor elismert rendszert végrehajtó gazdasági szereplők nem tesznek eleget a rendszer követelményeinek, a Bizottság az elismert rendszer tulajdonosával egyeztetve megvizsgálja, hogy ezek az esetek az elismerés alapját érintő hiányosságokra utalnak-e, és megfelelő intézkedéseket hoz.

(7) Amennyiben a Bizottság valamely elismert rendszer tekintetében olyan hiányosságokat tár fel, amelyek befolyásolják az elismerés alapját, 12 hónapot meg nem haladó megfelelő időt biztosíthat a rendszer tulajdonosának a korrekciós intézkedések meghozatalára.

(8) Amennyiben a rendszer tulajdonosa elmulasztja vagy megtagadja a szükséges korrekciós intézkedések meghozatalát, és amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy az cikk (6) bekezdésében említett hiányosságok miatt a rendszer már nem felel meg a IV. mellékletben megállapított kritériumoknak vagy e kritériumok elismert részének, a Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén visszavonja a rendszer elismerését. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 39. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(9) A Bizottság létrehozza az elismert rendszerek nyilvántartását, és azt naprakészen tartja. Ezt a nyilvántartást egy szabadon hozzáférhető internetes oldalon nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni. Az internetes oldalon lehetővé kell tennie az elismert rendszerek végrehajtásával kapcsolatban az összes érintett érdekelt féltől érkező visszajelzések gyűjtését is. Ezeket a visszajelzéseket megfontolás céljából be kell nyújtani az érintett rendszertulajdonosoknak.

31. cikk

A környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozat

(1) Figyelembe véve az e cikk (2) bekezdésében említett jelentés és az e cikk (3) bekezdése alkalmazásában a szükségességre és arányosságra vonatkozó értékelés eredményét, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 38. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy – az V. melléklettel összhangban, valamint a tudományosan megalapozott értékelési módszerek és a vonatkozó nemzetközi szabványok figyelembevételével – a különböző kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására és ellenőrzésére vonatkozó szabályok megállapításával kiegészítse ezt a rendeletet. A számítási és ellenőrzési szabályok meghatározzák legalább azt a három legrelevánsabb környezeti hatáskategóriát, amelyek a teljes környezeti lábnyom többségét teszik ki. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás a környezeti hatáskategóriák egyike. A lábnyomra vonatkozó nyilatkozatnak ezekre a környezeti hatáskategóriákra kell korlátozódnia.

(2) A Bizottság 2026. november 24-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben meghatározza, hogy mely kritikus fontosságú nyersanyagok élveznek prioritást annak értékeléséhez, hogy szükséges és arányos-e a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának bejelentésére vonatkozó kötelezettség.

Az általa prioritásként azonosított kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében a Bizottság az e bekezdés első albekezdésében említett jelentés benyújtásának napjától számított 12 hónap leteltéig benyújtja a (3) bekezdés alkalmazásában a szükségességre és arányosságra vonatkozó értékelés következtetéseit.

(3) A Bizottság egy adott kritikus fontosságú nyersanyag tekintetében számítási és ellenőrzési szabályokat fogad el, ha a különböző releváns környezeti hatáskategóriák mérlegelését követően arra a következtetésre jut, hogy az érintett kritikus fontosságú nyersanyag jelentős környezeti lábnyommal rendelkezik, és ezért forgalomba hozatalkor az (1) bekezdésben említett környezeti hatáskategóriák tekintetében a kritikus fontosságú nyersanyag környezeti lábnyomára vonatkozó nyilatkozat tételével kapcsolatos kötelezettség szükséges és arányos ahhoz, hogy hozzájáruljon az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseivel, hogy elősegíti az alacsonyabb környezeti lábnyomú kritikus fontosságú nyersanyagok ellátását.

(4) Az e cikk (6) bekezdésében előírt kötelezettség szükségességének mérlegelésekor a Bizottság a következőket veszi figyelembe:

- a) az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzései az érintett kritikus fontosságú nyersanyagra alkalmazandó egyéb uniós jogi aktusok keretében már megvalósultak-e, és ha igen, hogyan és mennyire hatékonyan;
- b) a vonatkozó nemzetközi szabványok és iránymutatások megléte és alkalmazása, vagy az ilyen szabványokról való nemzetközi szintű megállapodásra vonatkozó kilátások, valamint a fenntartható piaci gyakorlatok, beleértve a 30. cikk (2) bekezdése szerint elismert önkéntes rendszereket is;
- c) a stratégiai partnerségek, a stratégiai projektek, a kereskedelmi megállapodások és más nemzetközi eszközök eredményessége, valamint az Unió által az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseinek elérése érdekében folytatott tájékoztatás hatékonysága;
- d) a gazdasági szereplők kapcsolódó gazdasági költségei és adminisztratív terhei.

(5) A Bizottság előzetes hatásvizsgálatot végez annak eldöntése érdekében, hogy elfogadjon-e az (1) bekezdés szerinti, felhatalmazáson alapuló jogi aktust. Az értékelésnek:

- a) többek között a következőkkel folytatott konzultáción kell alapulnia:
 - i. érdekelt fél, például az ipar, beleértve a feldolgozóipart is, a kkv-k, és – adott esetben – a kézműipar, a szociális partnerek, a kereskedők, a kiskereskedők, az importőrök, az emberi egészség és a környezet védelmét előmozdító szervezetek, a fogyasztói szervezetek és a tudományos világ;
 - ii. azon harmadik országok vagy TOT-ok, amelyeknek az Unióval folytatott kereskedelmét ez a kötelezettség jelentős mértékben érintheti;
 - iii. a testület;
 - iv. adott esetben a környezetvédelem területén hatáskörrel rendelkező uniós ügynökségek;
- b) biztosítania kell, hogy az intézkedések kidolgozására, elfogadására vagy alkalmazására ne azzal a céllal kerüljön sor, illetve az intézkedéseknek ne az legyen a hatása, hogy szükségtelen akadályokat teremtenek a nemzetközi kereskedelem előtt, és azok ne érintsék a kereskedelmet az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseinek eléréséhez szükségesnél nagyobb mértékben, figyelembe véve a harmadik országbeli beszállítók azon képességét, hogy megfeleljenek a szóban forgó nyilatkozatnak úgy, hogy az az összesített kereskedelmi forgalmat és a kritikus fontosságú nyersanyagok árát ne befolyásolja aránytalanul;
- c) értékelnie kell, hogy az uniós jog szerinti hasonló kötelezettségek kiváltották-e a kívánt hatást, és jelentősen hozzájárultak-e az uniós környezetvédelmi célok eléréséhez;
- d) fel kell mérnie, hogy az intézkedés hozzájárulna-e az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseinek eléréséhez anélkül, hogy aránytalanul befolyásolná az uniós gazdasági ágazatnak az érintett kritikus fontosságú nyersanyag beszerzésére való képességét.

(6) Minden olyan természetes vagy jogi személynek, aki vagy amely olyan kritikus fontosságú nyersanyagokat – beleértve a feldolgozott és az újrafeldolgozott kritikus fontosságú nyersanyagokat is – hoz forgalomba, amelyekre vonatkozóan a Bizottság az (1) bekezdés szerinti számítási és ellenőrzési szabályokat fogadott el, rendelkezésre kell bocsátania a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatot.

Az első albekezdésben meghatározott követelmény minden egyes forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagtípusra alkalmazandó, és nem alkalmazandó a közbenső vagy késztermékekben lévő kritikus fontosságú nyersanyagokra.

(7) A (6) bekezdésben említett, a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatnak a következő információkat kell tartalmaznia:

- a) a felelős természetes vagy jogi személy neve, bejegyzett kereskedelmi neve vagy lajstromozott védjegye és levelezési címe, és az az elektronikus kommunikációs eszköz, amelyen felvehető vele a kapcsolat;
- b) azon kritikus fontosságú nyersanyagtípusra vonatkozó információk, amelyekre a nyilatkozat vonatkozik;
- c) adott esetben a kritikus fontosságú nyersanyag kitermelésének, feldolgozásának, finomításának és újrafeldolgozásának helye szerinti országra és régióra vonatkozó információk;

- d) a kritikus fontosságú nyersanyagok az (1) bekezdés alapján elfogadott, alkalmazandó ellenőrzési és számítási szabályokkal összhangban kiszámított környezeti lábnyoma;
- e) a környezeti lábnyom azon teljesítményosztálya, amelynek a kritikus fontosságú nyersanyag megfelel, a (8) bekezdés alapján elfogadott, alkalmazandó, felhatalmazáson alapuló jogi aktussal összhangban;
- f) a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatban foglalt eredményeket alátámasztó tanulmány közzétételre szánt változatához hozzáférést biztosító internetes hivatkozás.

(8) A Bizottság a 38. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el e rendelet oly módon történő kiegészítése céljából, hogy észszerű időn belül az V. melléklettel összhangban meghatározza azon kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának teljesítményosztályait, amelyekre vonatkozóan az e cikk (1) bekezdése alapján számítási és ellenőrzési szabályok elfogadására került sor.

(9) A kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó közbenső és végtermékek környezeti lábnyomára vonatkozó számítási szabályok meghatározásakor a Bizottság lehetőség szerint előírja az e cikkben említett, környezeti lábnyom kiszámítására vonatkozó szabályok alkalmazását.

(10) A környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatot rendelkezésre kell bocsátani egy szabadon hozzáférhető internetes oldalon és e nyilatkozatnak könnyen érthetőnek kell lennie.

A Bizottság a környezeti lábnyomra vonatkozó, az e cikk (6) bekezdésében említett nyilatkozat formátumát megállapító végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 39. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(11) A kritikus fontosságú nyersanyagok eladásra kínálásakor – beleértve a távértékesítést is –, vagy kereskedelmi tevékenység keretében történő megjelenítések a kritikus fontosságú nyersanyagokat forgalomba hozó természetes és jogi személyek gondoskodnak arról, hogy vevőik hozzáférhessenek a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó nyilatkozathoz, mielőtt valamilyen adásvételi szerződés kötné őket.

A kritikus fontosságú nyersanyagokat forgalomba hozó természetes és jogi személyek nem bocsáthatnak rendelkezésre és nem jeleníthetnek meg olyan címkéket, jelöléseket, szimbólumokat vagy feliratokat, amelyek a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatban közölt információk tekintetében félrevezethetik vagy megtéveszthetik a vevőket.

3. SZAKASZ

Szabad mozgás, megfelelés és piacfelügyelet

32. cikk

Szabad mozgás

(1) A tagállamok az állandó mágnesek újrafeldolgozására vagy újrafeldolgozott tartalmára vonatkozó információkkal vagy az e rendelet hatálya alá tartozó kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó információkkal kapcsolatos okokból nem tilthatják meg, nem korlátozhatják, illetve nem akadályozhatják az állandó mágneseket tartalmazó termékek vagy az e rendeletnek megfelelő kritikus fontosságú nyersanyagok forgalmazását vagy használatbavételét.

(2) Kereskedelmi vásárokon, kiállításokon, bemutatókon vagy hasonló eseményeken a tagállamok nem akadályozhatják meg az e rendeletnek nem megfelelő állandó mágneseket vagy kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó termékek bemutatását, amennyiben egy jól látható jelölés egyértelműen feltünteti, hogy az adott termékek vagy kritikus nyersanyagok nem felelnek meg ennek a rendeletnek, és hogy nem forgalmazhatók mindaddig, amíg azokat a rendeletnek megfelelővé nem tették.

33. cikk

Megfelelés és piacfelügyelet

(1) A 28. vagy 29. cikk hatálya alá tartozó termék forgalomba hozatala előtt a felelős természetes vagy jogi személyek gondoskodnak az alkalmazandó megfelelésértékelési eljárás lefolytatásáról és az előírt műszaki dokumentáció kidolgozásáról. Amennyiben a megfelelésértékelési eljárás során bizonyítást nyer, hogy a termék megfelel az alkalmazandó követelményeknek, a felelős természetes vagy jogi személyek gondoskodnak az EU-megfelelési nyilatkozat kiállításáról és a CE-jelölés elhelyezéséről.

(2) Az e rendelet 28. cikkében meghatározott követelmények hatálya alá tartozó termékekre vonatkozó megfelelésértékelési eljárás a 2009/125/EK irányelv IV. mellékletében meghatározott eljárás, kivéve, ha a szóban forgó termékek az e rendelet 29. cikkében meghatározott követelmények hatálya alá is tartoznak, amely esetben a megfelelésértékelési eljárás az e rendelet 29. cikkének (2) bekezdése alapján elfogadott számítási és ellenőrzési szabályokban meghatározott eljárás.

(3) Ez a cikk nem alkalmazandó az (EU) 2018/858 vagy a 168/2013/EU rendelet szerinti típusjövahagyás hatálya alá tartozó termékekre.

34. cikk

Végrehajtás és az uniós harmonizációs jogszabályokkal való összehangolás

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 38. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 28., 29., 31. és 33. cikk kiegészítése céljából, annak érdekében, hogy:

- a) megállapítsa a 28. cikk (3) és (4) bekezdésében említett adathordozó és egyedi termékazonosító műszaki tervezésére és működésére vonatkozó követelményeket;
- b) hivatkozzon a 28. cikk (3) és (4) bekezdésében említett adathordozóval és egyedi termékazonosítóval kapcsolatban alkalmazandó műszaki szabványokra;
- c) szabályokat állapítson meg a 28. cikk (4) bekezdésében említett egyedi termékazonosítónak a piacfelügyelet és a vámellenőrzés szempontjából releváns nyilvántartásokba való felvételére vonatkozóan;
- d) megállapítsa a 28. cikk (3) és (4) bekezdésében említett adathordozóval és egyedi termékazonosítóval kapcsolatos vámellenőrzésre vonatkozó követelményeket;
- e) nemzeti szinten eljárásokat alakítson ki a kockázatot jelentő termékek vagy az előírások formai megsértése kezelésére, valamint kapcsolódó védintézkedési eljárásokat arra az esetre, ha kifogást emelnek a meghozott piacfelügyeleti intézkedésekkel szemben;
- f) megállapítsa az EU-megfelelőségi nyilatkozatra vonatkozó követelményeket, valamint a CE-jelölés elhelyezésére vonatkozó általános elveket, szabályokat és feltételeket.

Az említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok hivatkoznak más uniós harmonizációs jogszabályra, különösen a 2009/125/EK irányelvre, vagy biztosítják az azzal való összehangolást, és figyelembe veszik az adminisztratív terhek korlátozásának szükségességét, miközben biztosítják az e rendelet 28., 29. és 31. cikkének tényleges végrehajtását.

6. FEJEZET

IRÁNYÍTÁS

35. cikk

A kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testület

- (1) Létrejön a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testület (a továbbiakban: a testület).
- (2) A testület tanácsot ad a Bizottságnak, és az e rendeletben meghatározott feladatokat látja el.

36. cikk

A testület összetétele és működése

- (1) A testület valamennyi tagállam és a Bizottság képviselőiből áll. Elnöke a Bizottság képviselője (a továbbiakban: az elnök).
- (2) Minden tagállam egy magas szintű képviselőt jelöl ki a testületbe. Amennyiben a tisztség és a szakértelem szempontjából releváns, egy tagállam különböző képviselőket is kijelölhet a testület különböző feladatai tekintetében. A testületbe kinevezett minden egyes tagnak van egy póttag helyettese. Csak a tagállamok rendelkeznek szavazati joggal. Minden tagállam a képviselői számától függetlenül csak egy szavazattal rendelkezik.

Az elnök meghívja az Európai Parlament képviselőit, hogy megfigyelőként vegyenek részt a testület ülésein, többek között a (8) bekezdésben említett állandó vagy ideiglenes alcsoportok ülésein.

- (3) Az elnök adott esetben meghívhatja az ipar, különösen a kkv-k, a civil társadalom, a tudományos élet, a szakszervezetek, a helyi vagy regionális hatóságok, harmadik országok, TOT-ok, valamint az Európai Védelmi Ügynökség, az Európai Vegyianyag-ügynökség, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az Európai Külügyi Szolgálat képviselőit, hogy megfigyelőként vagy írásbeli hozzászólás formájában vegyenek részt a testület vagy a (8) bekezdésben említett állandó vagy ideiglenes alcsoportok ülésein. A megfigyelők nem vehetnek részt a testület és alcsoportjai tanácsainak megfogalmazásában.

(4) A testület az első ülésén a Bizottság javaslata alapján tagjainak egyszerű többségével elfogadja eljárási szabályzatát.

(5) A testület rendszeres időközönként ülésezik annak érdekében, hogy lehetővé tegye az e rendeletben előírt feladatainak eredményes ellátását. Szükség esetén a testület a Bizottság vagy valamely tagállam indokolással ellátott kérése alapján ülésezik, amely megindokolja a területén lévő stratégiai projekthez fűződő különleges érdeket, és amely további ülést tesz szükségessé.

A testület legalább az alábbi időközönként ülésezik:

- a) a stratégiai projektekre vonatkozó kérelmeknek a 3. fejezet 2. szakasza szerinti értékelése céljából háromhavonta;
- b) a 4. fejezet szerinti nyomon követés fejlesztése céljából hathavonta;
- c) a feltáráshoz kapcsolódó, a 3. fejezet 5. szakaszában meghatározott tagállami kötelezettségek végrehajtása terén – többek között a stratégiai vagy kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó jegyzékek aktualizálásának fényében – elért előrehaladás megvitatása céljából évente egyszer.

(6) A Bizottság egy technikai és logisztikai támogatást nyújtó végrehajtó titkárság közreműködésével koordinálja a testület munkáját.

(7) A testület a következő feladatokat végzi:

- a) rendszeresen megvitatja a 9. cikk végrehajtását, és megosztja a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek engedélyezési eljárásának felgyorsítását, valamint a projektek kapcsán a társadalmi részvétel és a nyilvános konzultáció javítását célzó bevált gyakorlatokat;
- b) adott esetben javaslatot tesz a Bizottságnak a 9. cikk (1) bekezdésének végrehajtására vonatkozó, az egyablakos ügyintézési pontok által figyelembe veendő iránymutatásokra;
- c) rendszeres időközönként megvitatja a stratégiai projektek végrehajtását, valamint szükség esetén a projektgazda vagy a stratégiai projektben érintett tagállam által a stratégiai projektek végrehajtását elősegítő intézkedések 15. cikk szerinti végrehajtását;
- d) tanácsot ad a Bizottságnak a közös beszerzési rendszer létrehozásának a 25. cikk szerinti értékelésével kapcsolatban;
- e) elősegíti a 26. cikk szerinti nemzeti programjaik fejlesztésével kapcsolatos bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét.

(8) A testület konkrét kérdések és feladatok kezelése érdekében állandó vagy ideiglenes alcsoportokat hozhat létre.

A testület legalább a következő állandó alcsoportokat hozza létre:

- a) a stratégiai projektek finanszírozásának a 16. cikkel összhangban történő megvitatására és koordinálására szakosodott alcsoport, ahová megfigyelőként meghívást kapnak a nemzeti fejlesztési bankok és intézmények, az export-hitel-ügynökségek, az európai fejlesztésfinanszírozási intézmények, az Európai Beruházási Bank Csoport, valamint más nemzetközi pénzügyi intézmények, köztük az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank és adott esetben magánszektorbeli pénzügyi intézmények képviselői;
- b) egy alcsoport, amelynek feladata a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncára vonatkozó nyilvános ismeretek bővítését célzó intézkedések megvitatása és cseréje, valamint a nyilvánosság részvételével és az érdekelt feleknek a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos projekteken való részvételével kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztása, ahová rendszeres meghívást kapnak a civil társadalmi szervezetek;
- c) nemzeti – vagy adott esetben regionális – földtani intézeteket vagy felméréseket tömörítő alcsoport, illetve ilyen intézet vagy felmérés hiányában az általános feltárástért felelős illetékes nemzeti hatóság, a 19. cikk szerint létrehozott nemzeti feltárási programok összehangolásához való hozzájárulás céljából;
- d) egy alcsoport, amelynek feladata a körforgásos jelleg, az erőforrás-hatékonyság és a kritikus fontosságú nyersanyagok helyettesítésének előmozdítását célzó intézkedések megvitatása és azokról való eszmecsere;
- e) a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátásával és az azokkal kapcsolatos tájékoztatással foglalkozó ügynökségeket tömörítő alcsoport, vagy ilyen ügynökség hiányában az ezen ügyért felelős illetékes nemzeti hatóság, azzal a céllal, hogy hozzájáruljon a Bizottság 20. cikk szerinti, nyomonkövetésre és stressztesztekre vonatkozó feladataihoz;

- f) a nemzeti szükséghelyzeti ügynökséget és a stratégiai készletekért felelős nemzeti hatóságokat, illetve ilyen ügynökség és hatóság hiányában az ezen ügyért felelős illetékes nemzeti hatóságot tömörítő alcsoport, azzal a céllal, hogy hozzájáruljon a stratégiai készletek 23. cikkben meghatározott összehangolásához.

Feladatainak ellátása során a testület – adott esetben – biztosítja a koordinációt, az együttműködést és az információcserét az uniós jog alapján létrehozott megfelelő válságreakálási és válsághelyzetekre való felkészülési struktúrákkal.

(9) A testület meghozza a szükséges intézkedéseket a bizalmas és az érzékeny üzleti adatok 46. cikk szerinti biztonságos kezelésének és feldolgozásának biztosítása érdekében.

(10) A testület mindent megtesz annak érdekében, hogy konszenzussal hozzon döntéseket.

37. cikk

Nemzetközi együttműködés és stratégiai partnerségek

(1) A testület rendszeresen megvitatta a következőket:

a) az Unió által létesített stratégiai partnerségek következőkhöz való hozzájárulásának mértéke:

- i. az Unió ellátásbiztonságának javítása, beleértve az 5. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott referenciamutatókat;
- ii. az Unió és a partnerországok közötti együttműködés javítása a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca mentén, beleértve a kapacitásépítési és technológiatranszfer-programokat a körforgás és a kritikus fontosságú ásványok termelő országokban történő felelős újrafeldolgozásának előmozdítása érdekében;
- iii. a partnerországok gazdasági és társadalmi fejlődése, többek között a fenntartható és körforgásos gazdasági gyakorlatok, a tisztességes munkakörülmények és az emberi jogok tiszteletben tartásának előmozdítása révén a nyersanyag-értékláncaikban;

b) a tagállamok érintett harmadik országokkal folytatott kétoldalú együttműködése és az Unió által a stratégiai partnerségek keretében végrehajtott fellépések közötti összhang és a lehetséges szinergiák;

c) mely harmadik országok részesíthetők előnyben a stratégiai partnerségek létesítéséhez, figyelembe véve az alábbi kritériumokat:

- i. ellátásbiztonsághoz és annak rezilienciájához való potenciális hozzájárulás, figyelembe véve a harmadik országok kritikus fontosságú nyersanyagokból képzett lehetséges tartalékait és az azokhoz kapcsolódó kitermelési, feldolgozási és újrafeldolgozási kapacitásait;
- ii. az Unió és egy harmadik ország közötti együttműködés javíthatja-e a harmadik ország képességét a káros környezeti hatások nyomon követésére, megelőzésére és minimálisra csökkentésére a szabályozási keretén és annak végrehajtásán keresztül, a társadalmi felelősség szemléletének megfelelő gyakorlatok alkalmazását, beleértve az emberi és a munkavállalói jogok tiszteletben tartását, különösen a kényszermunka és gyermekmunka vonatkozásában, a helyi közösségekkel, köztük az őslakos népekkel való érdemi együttműködést, az átlátható és felelős üzleti gyakorlatok alkalmazását, valamint a közigazgatás és a jogállamiság megfelelő működésére gyakorolt káros hatások megelőzését;
- iii. hogy léteznek-e együttműködési megállapodások az Unió és valamely harmadik ország között, valamint a feltörekvő piacok és a fejlődő gazdaságok esetében a „Global Gateway” stratégia szerinti beruházási projektek elterjedésének lehetősége, többek között a stratégiai projektekbe történő beruházások megkönnyítése céljából;
- iv. a feltörekvő piacok és a fejlődő gazdaságok esetében az a kritérium, hogy egy partnerség hozzájárulhat-e a helyi értékteremtéshez, ezen belül a downstream tevékenységek kialakításához, és ha igen, hogyan, és kölcsönösen előnyös lenne-e az Unió és a partnerország számára.

d) tanácsadás a Bizottságnak arra vonatkozóan, hogy miként biztosítható, hogy az e bekezdéssel összefüggésben említett stratégiai partnerségek összhangban legyenek a feltörekvő piacokkal és a fejlődő gazdaságokkal kapcsolatos uniós szakpolitikákkal.

(2) A testület (1) bekezdés szerinti megbeszélései nem érintik a Tanács Szerződés szerinti előjogait.

- (3) A tagállamok:
- tájékoztatják a Bizottságot az érintett harmadik országokkal folytatott kétoldalú együttműködésükről, amennyiben annak hatálya kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncára is kiterjed;
 - támogathatják a Bizottságot a stratégiai partnerségekben meghatározott együttműködési intézkedések végrehajtásában a nyersanyag-értéklánc mentén.
- (4) A Bizottság évente egyszer tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a testület (1) bekezdés szerinti megbeszéléseinek tartalmáról és eredményéről.

7. FEJEZET

FELHATALMAZÁS ÉS BIZOTTSÁGI ELJÁRÁS

38. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottság 2024. június 24-től nyolc évre szóló felhatalmazást kap a 3. cikk (2) bekezdésében, a 4. cikk (2) bekezdésében, az 5. cikk (3) bekezdésében, a 6. cikk (2) bekezdésében, a 28. cikk (12) bekezdésében, a 29. cikk (2) és (3) bekezdésében, a 31. cikk (1) és (8) bekezdésében és a 34. cikk (1) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal a nyolcéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3. cikk (2) bekezdésében, a 4. cikk (2) bekezdésében, az 5. cikk (3) bekezdésében, a 6. cikk (2) bekezdésében, a 28. cikk (12) bekezdésében, a 29. cikk (2) és (3) bekezdésében, a 31. cikk (1) és (8) bekezdésében és a 34. cikk (1) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a határozatban megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) A 3. cikk (2) bekezdése, a 4. cikk (2) bekezdése, az 5. cikk (3) bekezdése, a 6. cikk (2) bekezdése, a 28. cikk (12) bekezdése, a 29. cikk (2) vagy (3) bekezdése, a 31. cikk (1) vagy (8) bekezdése vagy a 34. cikk (1) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbítható.

39. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

8. FEJEZET
MÓDOSÍTÁSOK

40. cikk

A 168/2013/EU rendelet módosítása

A 168/2013/EU rendelet II. mellékletében szereplő táblázat C1. szakasza a következő bejegyzéssel egészül ki:

„15a	18	az állandó mágnesek körforgásos jellegére vonatkozó követelmények	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1252 rendelete (*)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
------	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1252 rendelete (2024. április 11.) a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátást biztosító keret létrehozásáról és a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1724 és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1252, 2024.5.3., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).

41. cikk

Az (EU) 2018/858 rendelet módosítása

Az (EU) 2018/858 rendelet II. mellékletében az I. rész „Környezeti teljesítmény és kibocsátások” című G szakaszában szereplő táblázat a következő bejegyzéssel egészül ki:

„G 15	Az állandó mágnesek körforgásos jellegére vonatkozó követelmények	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1252 rendelete (*)	X	X	X	X	X	X									X	X
-------	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1252 rendelete (2024. április 11.) a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátást biztosító keret létrehozásáról és a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1724 és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1252, 2024.5.3., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).

42. cikk

Az (EU) 2018/1724 rendelet módosításai

Az (EU) 2018/1724 rendelet a következőképpen módosul:

1. Az I. melléklet a következő sorral egészül ki.

„AJ. Kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek	1. az (EU) 2024/1252 európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 9. cikkének (1) bekezdése szerint létrehozott vagy kijelölt egyablakos ügyintézési pontok 2. az engedélyezési eljárásra vonatkozó információk
---	--

	3. a finanszírozási és befektetési szolgáltatásokra vonatkozó információk 4. uniós vagy tagállami szintű finanszírozási lehetőségekre vonatkozó információk 5. vállalkozástámogatási szolgáltatásokra vonatkozó információk, többek között, de nem kizárólag a társaságiadó-bevallás, a helyi adójogszabályok vagy a munkajog területén

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1252 rendelete (2024. április 11.) a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátást biztosító keret létrehozásáról és a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1724 és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1252, 2024.5.3., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>)."

2. A II. melléklet a következő sorral egészül ki.

„Kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek	A kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek kivitelezéséhez és működtetéséhez szükséges összes releváns engedélyre kiterjedő eljárás, beleértve az építési, a vegyipari és a hálózati csatlakozási engedélyeket, valamint a környezetvédelmi vizsgálatokat és engedélyeket, amennyiben ezek szükségesek, és amely magában foglalja az összes kérelmet és eljárást a kérelem hiánytalanságának elismerésétől az eljárás kimenetelére vonatkozó, az (EU) 2024/1252 rendelet 9. cikke szerinti érintett egyablakos ügyintézési pont által hozott átfogó határozatról szóló értesítésig.	Az eljárások valamennyi eredménye, a kérelem hiánytalanságának elismerésétől az (EU) 2024/1252 rendelet 9. cikke szerinti érintett egyablakos ügyintézési pont által az eljárás kimeneteléről hozott átfogó határozatról szóló értesítésig.”
---	---	--

3. A III. melléklet a következő ponttal egészül ki:

„9. Az (EU) 2024/1252 rendelet 9. cikke szerinti érintett egyablakos ügyintézési pont.”

43. cikk

Az (EU) 2019/1020 rendelet módosításai

Az (EU) 2019/1020 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 4. cikk (5) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(5) E cikk csak a 305/2011/EU ^{(1)*}, az (EU) 2016/425 ^{(2)*}, az (EU) 2016/426 rendelet ^{(3)*}, valamint az (EU) 2024/1252 európai parlamenti és tanácsi rendelet ^{(4)*} és a 2000/14/EK ^{(5)*}, a 2006/42/EK ^{(6)*}, a 2009/48/EK ^{(7)*}, a 2009/125/EK ^{(8)*}, a 2011/65/EU ^{(9)*}, a 2013/29/EU ^{(10)*}, a 2013/53/EU ^{(11)*}, a 2014/29/EU ^{(12)*}, a 2014/30/EU ^{(13)*}, a 2014/31/EU ^{(14)*}, a 2014/32/EU ^{(15)*}, a 2014/34/EU ^{(16)*}, a 2014/35/EU ^{(17)*}, a 2014/53/EU ^{(18)*} és a 2014/68/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ^{(19)*} hatálya alá tartozó termékek tekintetében alkalmazandó.

- ^{(1)*} Az Európai Parlament és a Tanács 305/2011/EU rendelete (2011. március 9.) az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 88., 2011.4.4., 5. o.).
- ^{(2)*} Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/425 rendelete (2016. március 9.) az egyéni védőeszközökről és a 89/686/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 81., 2016.3.31., 51. o.).
- ^{(3)*} Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/426 rendelete (2016. március 9.) a gáz halmazállapotú tüzelőanyag égetésével üzemelő berendezésekről és a 2009/142/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 81., 2016.3.31., 99. o.).
- ^{(4)*} Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1252 rendelete (2024. április 11.) a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátást biztosító keret létrehozásáról és a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1724 és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1252, 2024.5.3., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>).
- ^{(5)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2000/14/EK irányelve (2000. május 8.) a kültéri használatra tervezett berendezések zajkibocsátására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 162., 2000.7.3., 1. o.).
- ^{(6)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2006/42/EK irányelve (2006. május 17.) a gépekről és a 95/16/EK irányelv módosításáról (HL L 157., 2006.6.9., 24. o.).
- ^{(7)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2009/48/EK irányelve (2009. június 18.) a játékok biztonságáról (HL L 170., 2009.6.30., 1. o.).
- ^{(8)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2009/125/EK irányelve (2009. október 21.) az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról (HL L 285., 2009.10.31., 10. o.).
- ^{(9)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2011/65/EU irányelve (2011. június 8.) egyes veszélyes anyagok elektromos és elektronikus berendezésekben való alkalmazásának korlátozásáról (HL L 174., 2011.7.1., 88. o.).
- ^{(10)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2013/29/EU irányelve (2013. június 12.) a pirotechnikai termékek forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról (HL L 178., 2013.6.28., 27. o.).
- ^{(11)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2013/53/EU irányelve (2013. november 20.) a kedvtelési célú vízi járművekről és a motoros vízi sporteszközökről, valamint a 94/25/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 90. o.).
- ^{(12)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2014/29/EU irányelve (2014. február 26.) az egyszerű nyomástartó edények forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról (HL L 96., 2014.3.29., 45. o.).
- ^{(13)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2014/30/EU irányelve (2014. február 26.) az elektromágneses összeférhetőségre vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizálásáról (átdolgozás) (HL L 96., 2014.3.29., 79. o.).
- ^{(14)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2014/31/EU irányelve (2014. február 26.) a nem automatikus működésű mérlegek forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról (átdolgozás) (HL L 96., 2014.3.29., 107. o.).
- ^{(15)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2014/32/EU irányelve (2014. február 26.) a mérőműszerek forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizálásáról (HL L 96., 2014.3.29., 149. o.).
- ^{(16)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2014/34/EU irányelve (2014. február 26.) a robbanásveszélyes légkörben való használatra szánt felszerelésekre és védelmi rendszerekre vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról (átdolgozás) (HL L 96., 2014.3.29., 309. o.).
- ^{(17)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2014/35/EU irányelve (2014. február 26.) a meghatározott feszültséghatáron belüli használatra tervezett elektromos berendezések forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról (HL L 96., 2014.3.29., 357. o.).
- ^{(18)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2014/53/EU irányelve (2014. április 16.) a rádióberendezések forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról és az 1999/5/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 153., 2014.5.22., 62. o.).
- ^{(19)*} Az Európai Parlament és a Tanács 2014/68/EU irányelve (2014. május 15.) a nyomástartó berendezések forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról (HL L 189., 2014.6.27., 164. o.).”

2. Az I. melléklet a következő ponttal egészül ki:

„71. Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1252 rendelete (2024. április 11.) a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátást biztosító keret létrehozásáról és a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1724 és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1252, 2024.5.3., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj>), amennyiben érinti az említett rendelet 28., 29. vagy 31. cikkében foglalt követelményeket.”

9. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

44. cikk

Az előrehaladás nyomon követése

(1) 2026. november 24-ig a Bizottság jelentést nyújt be, amely tartalmazza az egyes kritikus fontosságú nyersanyagok 2030-as, 2040-es és 2050-es éves fogyasztásának indikatív előrejelzését, beleértve egy alacsony, egy magas és egy referencia-előrejelzést, valamint az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott referenciamutatók 2030-ra történő teljesítése érdekében a stratégiai fontosságú nyersanyagokénti kitermelés és feldolgozás indikatív referenciamutatóit.

(2) A Bizottság 2027. május 24-ig és azt követően legalább háromévente – a testület által biztosított tanácsadás figyelembevételével – nyomon követi az 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott referenciamutatók megvalósítása felé tett előrelépést, és az 5. cikk (2) bekezdésében említett kritikus fontosságú nyersanyagok uniós fogyasztása várható növekedésének mérséklését, és jelentést tesz közzé, amelyben részletezi az Unió által e referenciamutatók és e mérséklés megvalósítása terén elért eredményeket.

(3) A (2) bekezdésben említett jelentésnek ki kell terjednie a következőkre:

- a) mennyiségi információk az 5. cikkben említett referenciamutatók és mérséklés felé az Unió által tett előrelépés mértékéről;
- b) az Unió és harmadik országok között létrejött, nyersanyagokra vonatkozó stratégiai partnerségek jegyzéke; valamint
- c) a stratégiai partnerségek az 5. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott referenciamutatók eléréséhez való hozzájárulásának értékelése.

E cikk alkalmazásában a gazdasági szereplők nem kötelezhetők arra, hogy a 21. cikk alapján szolgáltatott információkon túl további információkat nyújtsanak be.

(4) E rendelet koherens végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottság nyomon követi, hogy a rendelet végrehajtása érdekében hozott intézkedései összhangban vannak-e más uniós jogszabályokkal. Ezenkívül a Bizottság 2025. május 24-ig jelentést tesz közzé az e rendelet és más uniós jogszabályok közötti összhangról.

(5) Amennyiben az (1) bekezdésben említett jelentés alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy az Unió valószínűleg nem fogja elérni az 5. cikkben meghatározott célokat, a célok elérésének biztosítása érdekében értékeli az intézkedésekre irányuló javaslatok megvalósíthatóságát és arányosságát.

(6) A Bizottság felkéri az európai szabványügyi szervezeteket, hogy dolgozzanak ki európai szabványokat vagy európai szabvány jellegű dokumentumokat a rendelet célkitűzéseinek támogatása érdekében.

45. cikk

A tagállamok általi jelentéstétel

(1) A tagállamok 2026. május 24-ig és azt követően évente jelentést nyújtanak be a Bizottságnak, amely tartalmazza a 19. cikk (5) bekezdésében, a 21. cikk (1) és (2) bekezdésében, a 22. cikk (1) bekezdésében, a 23. cikk (5) bekezdésében és a 26. cikk (6) bekezdésében említett információkat.

A gazdasági szereplők nem kötelezhetők arra, hogy az első albekezdésben felsorolt rendelkezésekkel összefüggésben szolgáltatott információkon túl további információkat szolgáltatassanak.

(2) A Bizottság az e cikk (1) bekezdésében említett jelentések sablonját meghatározó végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el. A sablonban feltüntethető az e cikk (1) bekezdésében említett információk közzétételének módja. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 39. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) Az e cikk (1) bekezdésében említett jelentésekben foglalt információk a 46. cikk alá tartoznak.

46. cikk

Bizalmas információk kezelése

(1) Az e rendelet végrehajtása során szerzett információk kizárólag e rendelet céljaira használhatók fel, és ezen információkat a vonatkozó uniós és nemzeti jog védik.

(2) A tagállamok és a Bizottság gondoskodnak az e rendelet alkalmazása során megszerzett és kezelt kereskedelmi és üzleti titkok, valamint más bizalmas és minősített információk védelméről, az uniós és a vonatkozó nemzeti joggal összhangban teendő ajánlásokra és intézkedésekre kiterjedően is.

(3) A Bizottság és a tagállamok gondoskodnak arról, hogy az e rendelet szerint rendelkezésre bocsátott vagy kicserélt minősített információt a kibocsátó előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül, a vonatkozó uniós vagy nemzeti joggal összhangban ne minősítsék vissza, illetve annak minősítését ne oldják fel.

(4) Ha valamely tagállam úgy ítéli meg, hogy az összesített információknak a 22. cikkel összefüggésben történő közzététele valószínűleg veszélyezteti nemzetbiztonsági érdekét, indokolással ellátott értesítés útján kifogást emelhet az említett információk Bizottság felé történő közzététele ellen.

(5) A Bizottság és a nemzeti hatóságok, azok tisztviselői, alkalmazottai és az e hatóságok felügyelete alatt dolgozó egyéb személyek a vonatkozó uniós vagy nemzeti jogszabályokkal összhangban biztosítják a feladataik és tevékenységeik végzése során szerzett információk bizalmas kezelését. Ez a kötelezettség a testület ülésén a 36. cikk értelmében részt vevő összes tagállami képviselőre, megfigyelőre, szakértőre és egyéb résztvevőkre is vonatkozik.

(6) A Bizottság szabványosított és biztonságos eszközöket biztosít az e rendelet szerinti információgyűjtéshez, -kezeléshez és -tároláshoz.

(7) Az e rendelet szerinti információmegosztási kötelezettségek nem alkalmazandók a tagállamok alapvető biztonsági vagy védelmi érdekeit érintő adatokra.

47. cikk

Szankciók

2026. november 24-ig a tagállamok megállapítják az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghozzák az azok végrehajtásához szükséges intézkedéseket. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok e szabályokról és intézkedésekről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot, és haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot az e szabályokat és intézkedéseket érintő minden későbbi módosításról.

48. cikk

Értékelés

(1) A Bizottság 2028. május 24-ig az elérni kívánt célkitűzések alapján értékeli e rendeletet, és erről jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

(2) Az (1) bekezdésben említett jelentésben legalább a következőket kell értékelni:

a) helyénvaló-e a környezeti lábnyomra vonatkozó maximális küszöbértékeket megállapítani azon kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében, amelyekre vonatkozóan számítási és ellenőrzési szabályok elfogadására került sor, valamint értékelni kell azt is, hogy 2030 után tovább kell-e erősíteni a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncait;

- b) a 2040-ra és 2050-ra vonatkozó referenciamutatók megállapításának helyénvalósága összesített szinten és stratégiai fontosságú nyersanyagokként;
- c) az uniós környezetvédelmi jog és e rendelet közötti összhang, különösen a stratégiai projektek kiemelt státusza kapcsán;
- d) a hulladékmennyiségekre és a releváns hulladékáramokon belül található stratégiai fontosságú nyersanyagok mennyiségére vonatkozó információk rendelkezésre állása;
- e) a 25. cikk alapján létrehozott közös beszerzési rendszernek a belső piaci versenyre gyakorolt hatása;
- f) helyénvaló-e további intézkedéseket hozni a hulladékok gyűjtésének, válogatásának és feldolgozásának növelésére, különösen a fémhulladékok, köztük a vashulladékok tekintetében.
- (3) A Bizottság szükség esetén az (1) bekezdésben említett jelentés alapján megfelelő jogalkotási javaslatokat nyújt be.

49. cikk

Hatálybalépés

- (1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.
- (2) Az e cikk (1) bekezdésétől eltérve, a 40. és a 41. cikket 2028. május 24-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2024. április 11-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

R. METSOLA

a Tanács részéről

az elnök

H. LAHBIB

I. MELLÉKLET

Stratégiai fontosságú nyersanyagok

1. Szakasz

A STRATÉGIAI FONTOSSÁGÚ NYERSANYAGOK JEGYZÉKE

A következő nyersanyagok tekintendők stratégiai fontosságúnak:

- a) bauxit/timföld/alumínium
- b) bizmut
- c) bór – kohászati minőségű
- d) kobalt
- e) réz
- f) gallium
- g) germánium
- h) lítium – akkumulátorminőségű
- i) magnéziumfém
- j) mangán – akkumulátorminőségű
- k) grafit – akkumulátorminőségű
- l) nikkel – akkumulátorminőségű
- m) platinacsoportba tartozó fémek
- n) állandó mágnesekhez használt ritkaföldfémek (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm és Ce)
- o) szilíciumfém
- p) titánfém
- q) volfrám

2. Szakasz

A STRATÉGIAI FONTOSSÁGÚ NYERSANYAGOK KIVÁLASZTÁSÁNAK MÓDSZERTANA

- (1) A stratégiai jelentőséget annak alapján kell meghatározni, hogy egy-egy nyersanyag mennyire releváns a zöld és digitális átállás, valamint a védelmi és repülés- és űrtechnológiai alkalmazások szempontjából, a következő kritériumok szerint:
 - a) a nyersanyagnak a stratégiai technológiák által bemeneti anyagként felhasznált mennyisége;
 - b) a nyersanyagnak a releváns stratégiai technológiák gyártásához szükséges mennyisége;
 - c) a releváns stratégiai technológiák iránti várható globális kereslet.
- (2) Az előre jelzett keresletnövekedés ($DF/C, \tau$) kiszámítása a következőképpen történik:

$$D_{F/C, \tau} = \frac{DF_{\tau}}{GS_{\tau_0}}$$

ahol:

DF_{τ} : egy adott nyersanyag iránti keresletre vonatkozó globális éves előrejelzés a τ . évben;

GS_{τ_0} egy adott, τ_0 referencia-időszakra vonatkoztatott globális éves nyersanyagtermelés.

- (3) A termelés növelésének nehézségét legalább a következők figyelembevételével kell meghatározni:
- a) valamely nyersanyagnak a jelenlegi globális éves termelési nagyságrendje;
 - b) egy nyersanyag esetében a tartalékok termeléshez viszonyított aránya, amely a gazdaságosan kitermelhető geológiai erőforrásainak ismert tartalékain és az aktuális globális éves termelésen alapul;
 - c) az ellátási kapacitást növelő új projektek átfutási ideje, amennyiben megbízható információk állnak rendelkezésre.
-

II. MELLÉKLET

Kritikus fontosságú nyersanyagok**1. Szakasz****A kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzéke**

A következő nyersanyagok tekintendők kritikus fontosságúnak:

- a) antimon
- b) arzén
- c) bauxit/timföld/alumínium
- d) barit
- e) berillium
- f) bizmut
- g) bór
- h) kobalt
- i) kokszolható szén
- j) réz
- k) földpát
- l) folypát
- m) gallium
- n) germánium
- o) hafnium
- p) hélium
- q) nehéz ritkaföldfémek
- r) könnyű ritkaföldfémek
- s) lítium
- t) magnézium
- u) mangán
- v) grafit
- w) nikkel – akkumulátorminőségű
- x) nióbium

- y) nyersfoszfát
- z) foszfor
- aa) platinacsoportba tartozó fémek
- ab) szkandium
- ac) szilíciumfém
- ad) stroncium
- ae) tantál
- af) titánfém
- ag) volfrám
- ah) vanádium

2. Szakasz

A gazdasági jelentőség és az ellátási kockázat kiszámítása

- (1) Valamely értékelt nyersanyag gazdasági jelentőségét (EI) a következőképpen kell kiszámítani:

$$EI = \sum_s (A_s * Q_s) * SIEI$$

ahol:

s: a gazdaságnak a NACE-nómenklatúra szerinti (két számjeggyel azonosított szintnek megfelelő) ágazatait jelöli;

As: az értékelt nyersanyag végfelhasználásának aránya a NACE-nómenklatúra szerinti (két számjeggyel azonosított szintnek megfelelő) ágazatban (uniós értékek felhasználásával, ha rendelkezésre állnak, egyébként globális részesedések felhasználásával);

Qs: a NACE-nómenklatúra szerinti (két számjeggyel azonosított szintnek megfelelő) érintett ágazat hozzáadott értéke, a teljes gazdaság részarányaként kifejezve;

SIEI: a gazdasági jelentőséghez kapcsolódó helyettesítési index.

- (2) Valamely értékelt nyersanyag gazdasági jelentőségéhez kapcsolódó helyettesítési indexét (SIEI) a legrelevánsabb ipari alkalmazások alapján, a következőképpen kell kiszámítani:

$$SIEI = \sum_i \sum_a SPP_{i,a;EI} * Sub_share_{i,a} * Share_a$$

ahol:

i: egy egyedi helyettesítő anyagot jelöl;

a: a nyersanyag egyedi alkalmazását jelöli;

SPP_{i,a;EI}: az egyes i helyettesítő anyagok gazdasági jelentőségre vonatkozó teljesítményparamétere, az értékelt nyersanyaghoz viszonyítva, a műszaki teljesítmény – beleértve a funkcionalitást – és a költségteljesítmény alapján, az egyes alkalmazásokra vonatkozóan;

Sharea: a nyersanyagoknak a végfelhasználáson belüli aránya;

Sub_sharei,a: az egyes alkalmazásokon belül az egyes helyettesítő anyagok részaránya.

(3) Valamely értékelt nyersanyag ellátási kockázatát (SR) a következőképpen kell kiszámítani:

$$SR = \left[(HHI_{WGI,t_c})_{GS} * \frac{IR}{2} + (HHI_{WGI,t_c})_{EU_sourcing} * \left(1 - \frac{IR}{2}\right) \right] * (1 - EoLRIR) * SISR$$

ahol:

GS: az értékelt nyersanyag globális éves termelését jelöli;

EU_sourcing: az Unióba irányuló ellátás, azaz az Unión belüli termelés és a harmadik országokból vagy TOT-okból származó uniós behozatal tényleges beszerzését jelöli;

HHI: a Herfindahl-Hirschman index (a kínálat országok közötti koncentrációjának helyettesítő mutatója);

WGI: a Világbank arányosított globális kormányzati mutatóin alapuló index (az egyes országok kormányzása minőségének helyettesítő mutatója);

t_c: a WGI-t kiigazító kereskedelmi paraméter, amelyet *c* ország által bevezetett, lehetséges (hatályos kereskedelmi megállapodás által esetlegesen mérsékelt) exportadók, fizikai exportkvóták vagy exporttilalmak figyelembevételével kell meghatározni;

EoLRIR: az életciklus végi újrafeldolgozási bemeneti arány, amely a (régii hulladékból újrafeldolgozott) másodlagos bemeneti anyagok és a nyersanyag összes (elsődleges és másodlagos) bemeneti anyagának aránya;

SISR: az ellátási kockázathoz kapcsolódó helyettesítési index;

IR: az importfüggőséget jelöli.

(4) A nyersanyagok importfüggőségét (IR) a következőképpen kell kiszámítani:

$$IR = \max \left\{ 0; \frac{Import - Export}{DomesticProduction + Import - Export} \right\}$$

(5) Valamely értékelt nyersanyag Herfindahl-Hirschman indexét (HHIWGI) a következőképpen kell kiszámítani:

$$HHI_{WGI,t_c} = \sum_c (S_c)^2 * WGI_c * t_c$$

ahol:

c: az értékelt nyersanyagot szállító országokat jelöli;

S_c: *c* országnak az értékelt nyersanyag ellátásán (GS vagy EU_sourcing) belüli részesedése;

WGI_c: a Világbank arányosított, *c* országra vonatkozó globális kormányzati mutatóin alapuló index;

t_c: valamely ország WGI-t kiigazító kereskedelmi paramétere, amelyet a *c* ország által bevezetett, lehetséges (hatályos kereskedelmi megállapodás által esetlegesen mérsékelt) exportadók, fizikai exportkvóták vagy exporttilalmak figyelembevételével kell meghatározni.

- (6) Valamely értékelt nyersanyag ellátási kockázathoz kapcsolódó helyettesítési indexét (SISR) a következőképpen kell kiszámítani:

$$SI_{SR} = \sum_i \sum_a SPP_{i,SR} * Sub_share_{i,a} * Share_a$$

ahol:

i: egy egyedi helyettesítő anyagot jelöl;

a: a nyersanyag egyedi alkalmazását jelöli;

SPP_{i,SR}: az egyes *i* helyettesítő anyagok ellátási kockázati teljesítményparamétere, azok globális termelése, kritikussága és gazdasági jelentősége alapján (alaptermék, társtermék, melléktermék);

Share_a: a helyettesítésre jelölt anyagoknak a végfelhasználáson belüli aránya;

Sub_share_{i,a}: az egyes alkalmazásokon belül az egyes helyettesítő anyagok részaránya.

- (7) Amennyiben strukturális vagy statisztikai változások valamennyi értékelt anyag esetében horizontálisan befolyásolják a gazdasági jelentőség és az ellátási kockázat mérését, a megfelelő értékeket korrigálni kell az ilyen változások ellensúlyozása érdekében.

Az e szakaszban szereplő képletek számításait azon legutóbbi öt év átlagára kell alapozni, amelyekre vonatkozóan rendelkezésre állnak adatok. Az adatok elsőbbségét, minőségét és rendelkezésre állását figyelembe kell venni.

III. MELLÉKLET

A stratégiai projektek elismerési kritériumainak értékelése

(1) Annak értékelésekor, hogy egy uniós projekt megfelel-e a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontjában megállapított kritériumnak, a következőket kell figyelembe venni:

- a) a projekt hozzájárul-e az 5. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott referenciamutatókhoz;
- b) a projekt hozzájárul-e a stratégiai fontosságú nyersanyagok éves uniós felhasználásának arányaként kifejezett uniós kapacitások fenntartásához vagy megerősítéséhez, figyelembe véve az uniós felhasználás várható növekedését.
- c) a projekt hozzájárul-e az olyan innovatív nyersanyagok előállítására irányuló uniós kapacitás megerősítéséhez, amelyek képesek egy vagy több stratégiai technológiában a stratégiai fontosságú nyersanyagok helyettesítésére, meghozva eközben az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy a helyettesített stratégiai fontosságú nyersanyagéhoz képest azonos vagy alacsonyabb környezeti lábnyomot érjenek el.

A projektnek a vonatkozó kapacitási referenciamutatókhoz való hozzájárulását a projekt üzleti tervének és a pályázatban szerepeltetett alátámasztó műszaki információknak, valamint a projekt piacra jutási idejének figyelembevételével kell értékelni.

(2) Annak értékelésekor, hogy egy harmadik országbeli vagy TOT-okbeli projekt megfelel-e a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontjában megállapított kritériumnak, a következőket kell figyelembe venni:

- a) a projekt hozzájárul-e az 5. cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott referenciamutatókhoz, vagy hozzájárul-e az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátása rezilienciájának fenntartásához;
- b) az alkalmazandó jogi keret vagy egyéb feltételek biztosítékot nyújtanak-e arra, hogy a projekttel kapcsolatos kereskedelem és beruházások nem torzulnak, figyelembe véve különösen azt, hogy az Unió kötött-e az érintett harmadik országgal vagy TOT-okkal a 37. cikkben említett stratégiai partnerséget vagy olyan kereskedelmi megállapodást, amely nyersanyagokra vonatkozó fejezetet tartalmaz, és összhangban van-e az Unió közös kereskedelempolitikájával;
- c) milyen mértékben vannak olyan vállalkozások, amelyeknek a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodást kell kötniük, illetve amelyek hajlandóak ilyen megállapodást kötni a projektgazdával a vonatkozó uniós projektek által előállított stratégiai fontosságú nyersanyagok felhasználása vagy feldolgozása céljából;
- d) a projekt összhangban van-e az Unió fejlesztési együttműködési és külpolitikai célkitűzéseivel.

A projektnek az a) pontban említett referenciamutatókhoz való hozzájárulását a projekt üzleti tervének és a pályázatban szerepeltetett alátámasztó műszaki információknak, a projekt piacra jutási idejének, valamint a projekt eredményeinek a c) pontban említett, a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó, meglévő vagy potenciális megállapodások hatálya alá tartozó részének figyelembevételével kell értékelni. ponttal kapcsolatos bizonyítékok magukban foglalhatnak szerződéses megállapodásokat, szándéknyilatkozatokat vagy egyetértési megállapodásokat.

(3) Annak értékelésekor, hogy egy uniós projekt megfelel-e a 6. cikk (1) bekezdésének b) pontjában megállapított kritériumnak, a következőket kell figyelembe venni:

- a) milyen a projekt fejlesztési potenciáljáról készített megvalósíthatósági tanulmányok minősége;
- b) a használni kívánt technológia megfelelőségét igazolták-e az adott környezetben.

(4) A (3) bekezdés a) pontjában említett megvalósíthatósági tanulmányokat a következők céljából kell megtervezni:

- a) technológiai és környezetvédelmi megfontolások elemzésével annak értékelése, hogy a javasolt projekt valószínűsíthetően sikeres lesz-e;
- b) a projekt megvalósítása során esetlegesen felmerülő, potenciális műszaki kérdések és problémák azonosítása.

A projekt megvalósíthatóságának megerősítéséhez további tanulmányokra lehet szükség.

(5) Annak értékelésekor, hogy az Unióban található projektek megfelelnek-e a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontjában megállapított kritériumnak, figyelembe kell venni annak átfogó értékelését, hogy a projekt megfelel-e a vonatkozó uniós vagy nemzeti jognak, továbbá a vonatkozó kiegészítő bizonyítékok alapján kell értékelni, figyelembe véve a projekt helyszínét.

Annak értékelésekor, hogy a harmadik országbeli vagy TOT-beli projektek megfelelnek-e a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett kritériumnak, figyelembe kell venni az alkalmazandó nemzeti jognak való megfelelést, amennyiben az említett nemzeti jog elegendő biztosítékot nyújt a kritériumnak vagy szempontjainak való megfelelésre, valamint a következő nemzetközi jogi eszközöknek való megfelelést:

- a) az ILO háromoldalú nyilatkozata a multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről;
 - b) az OECD útmutatása a felelős üzleti magatartáshoz követendő kellő gondosságról, különös tekintettel a korrupció elleni küzdelemre vonatkozó iránymutatásokra;
 - c) az OECD útmutatása a konfliktusok által érintett vagy nagy kockázatot jelentő térségekből származó ásványok felelősségteljes ellátási lánc tekintetében követendő kellő gondosságról;
 - d) az OECD útmutatása az ásványnyersanyag-kitermelő ágazaton belül az érdekeltek érdemi szerepvállalásához követendő kellő gondosságról, többek között az Egyesült Nemzeteknek az őslakos népek jogairól szóló nyilatkozatában foglalt elvekre való hivatkozásnál;
 - e) az OECD vállalatirányítási alapelvei;
 - f) az OECD-nek a multinacionális vállalatokra vonatkozó, a felelősségteljes üzleti magatartással kapcsolatos iránymutatásaira,
 - g) az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelvek.
 - h) az IFC földvásárlásra és a nem önkéntes áttelepítésre vonatkozó 5. sz. teljesítményszabványa.
- (6) A projektgazdák a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontjában megállapított kritériumnak való megfelelést az alábbiakkal is igazolhatják:
- a) bizonyítékot szolgáltatnak arra vonatkozóan, hogy az érintett projektet a 30. cikk (2) bekezdése szerint elismert egy vagy több rendszer egyedileg tanúsította, amelyek együttesen lefedik a IV. melléklet 2. pontjában felsorolt követelményeket; vagy
 - b) kötelezettséget vállalnak arra, hogy az érintett projektekre a 30. cikk (2) bekezdése szerint elismert egy vagy több rendszer – amelyek együttesen lefedik a IV. melléklet 2. pontjában felsorolt követelményeket – részeként tanúsítást szereznek, és elegendő bizonyítékot szolgáltatnak arra vonatkozóan, hogy az érintett projekt a végrehajtásakor meg tud felelni a tanúsítási kritériumoknak.
- (7) Annak értékelésekor, hogy egy uniós projekt megfelel-e a 6. cikk (1) bekezdésének d) pontjában megállapított kritériumnak, a következőket kell figyelembe venni:
- a) különböző tagállamok vállalkozásai vesznek-e részt a projektben;
 - b) a potenciális beruházáshasznosítók is egynél több tagállamban található-e;
 - c) a stratégiai fontosságú nyersanyagok egynél több tagállambeli továbbfelhasználók számára való rendelkezésre állására gyakorolt hatások.
- (8) Annak értékelésekor, hogy egy harmadik országbeli projekt megfelel-e a 6. cikk (1) bekezdésének e) pontjában megállapított kritériumnak, azt kell figyelembe venni, hogy a projekt milyen mértékben járul hozzá az érintett harmadik országban:
- a) a nyersanyag-értéklánc egynél több szakaszának megerősítéséhez az adott országban vagy tágabb régiójában;
 - b) a belföldi nyersanyag-értékláncon belüli magánberuházások ösztönzéséhez;
 - c) szélesebb körű gazdasági vagy társadalmi előnyök létrehozásához, beleértve a munkahelyteremtést is.

IV. MELLÉKLET

A tanúsítási rendszerekre vonatkozó kritériumok

- (1) Valamely elismert tanúsítási rendszernek a következő kritériumokat kell teljesítenie:
- a) átlátható, tisztességes és megkülönböztetésmentes feltételek mellett nyitva áll minden olyan gazdasági szereplő előtt, amely hajlandó és képes megfelelni a rendszer követelményeinek, továbbá többszereplős irányítás alatt áll;
 - b) a megfelelés ellenőrzése és nyomon követése objektív; nemzetközi, uniós vagy nemzeti szabványokon, követelményeken és eljárásokon alapul, és azokra az érintett gazdasági szereplőtől függetlenül kerül sor;
 - c) megfelelő követelményeket és eljárásokat tartalmaz a felelős ellenőrök kompetenciájának és függetlenségének biztosításához;
 - d) olyan követelményeket tartalmaz, amelyek biztosítják az ellenőrzési jelentés elkészítését a telephely szintjén.
- (2) a tanúsításra vonatkozó követelményeknek legalább az alábbiakat kell magukban foglalniuk:
- a) környezeti szempontból fenntartható gyakorlatokat biztosító követelmények, beleértve a környezetgazdálkodást és a környezeti hatások csökkentését biztosító követelmények a következő környezeti kockázati kategóriákon belül:
 - i. levegő, beleértve a légszennyezést, például az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását;
 - ii. víz, ideértve a tengerfenéki és a tengeri környezetet is, valamint a vízszennyezést, a vízhasználatot, a vízminységet, figyelembe véve az árvizeket vagy aszályokat és a vízhez való hozzáférést;
 - iii. talaj, ideértve a talajszennyezést, a talajeróziót, a földhasználatot és a földterület-degradációt;
 - iv. biológiai sokféleség, ideértve az élőhelyek, a vadon élő állatok, a növények és az ökoszisztémák, ezen belül az ökoszisztéma-szolgáltatások károsodását is;
 - v. veszélyes anyagok;
 - vi. zaj és rezgés;
 - vii. üzembiztonság;
 - viii. energiafelhasználás;
 - ix. hulladék és maradékanyagok;
 - b) a társadalmi felelősség szemléletének megfelelő gyakorlatok biztosítására vonatkozó követelmények, beleértve az emberi jogok és a munkavállalói jogok, ezen belül az őslakos népek közösségi életének tiszteletben tartását;
 - c) az üzleti integritás és az átláthatóság biztosítására vonatkozó követelmények, beleértve a pénzügyi, környezetvédelmi és társadalmi kérdésekkel kapcsolatos hatékony és eredményes gazdálkodásra, valamint a korrupcióellenes és megvesztegetés elleni politikák alkalmazására vonatkozó követelményeket.

V. MELLÉKLET

Környezeti lábnyom**I. rész****Fogalom meghatározások**

E melléklet alkalmazásában a következő fogalom meghatározások alkalmazandók:

- a) „tevékenységre vonatkozó adatok”: életciklusleltárak (LCI) modellezése során a folyamatokhoz társuló információk, ahol a folyamatláncok összesített LCI-eredményeit, amelyek az adott folyamat során végzett tevékenységeket tükrözik, egyenként meg kell szorozni a hozzájuk tartozó, tevékenységre vonatkozó adattal, majd ezekből együttesen kell származtatni az adott folyamathoz társuló környezeti lábnyomot;
- b) „anyagjegyzék”: a vizsgálat tárgyát képező termék gyártásához szükséges nyersanyagokat, részegységeket, köztes egységeket, alkomponenseket, alkotórészeket, valamint ezek mindegyikének mennyiségét felsoroló jegyzék;
- c) „vállalatspecifikus adatok” vagy „elsődleges adatok”: egy vagy több létesítménytől származó, közvetlenül mért vagy gyűjtött adatok (telephely-specifikus adatok), amelyek reprezentatívak a vállalat tevékenységei szempontjából;
- d) „hatásvizsgálati módszer”: az életciklusleltár-adatoknak egy aggodalomra okot adó környezeti hatáshoz való hozzájárulással történő átszámítására szolgáló protokoll;
- e) az erőforrás-felhasználás vagy a környezeti hatás azon osztálya, amelyhez az életciklusleltár adatai kapcsolódnak;
- f) „életciklus”: egy termékrendszer egymást követő és egymással kapcsolatban álló szakaszai a nyersanyagbeszerzéstől vagy a természeti erőforrásokból történő előállításától a végső ártalmatlanításig (ISO 14040:2006 szabvány);
- g) „életciklusleltár” vagy „LCI”: elemi, hulladék- és termékáramok cseréinek együttes halmaza egy LCI-adatkészletben;
- h) „életciklusleltár-adatkészlet” vagy „LCI-adatkészlet”: meghatározott termék vagy egyéb referenciaegység, mint például a telephely vagy a folyamat életciklusadatait tartalmazó dokumentum vagy fájl, amely a leíró metaadatokon túlmenően magában foglalja az életciklusleltár kvantitatív adatait, és lehet elemi folyamatra vonatkozó adatkészlet, részben összesített vagy összesített adatkészlet;
- i) „másodlagos adatok”: nem konkrét folyamatból származó adatok a környezetvédelmi lábnyomra vonatkozó vizsgálatot végző vállalat ellátási láncán belül, nevezetesen olyan adatok, amelyeket a vállalat nem közvetlenül gyűjt, mér vagy becsül meg, hanem valamely harmadik fél LCI-adatkészletből vagy más forrásokból szerez, beleértve az ágazatra jellemző átlagolt adatokat, mint például közzétett termelési adatokból, kormányzati statisztikákból és iparszövetségektől származó adatok, szakirodalmi tanulmányok, műszaki szakértői tanulmányok és szabadalmak, valamint pénzügyi adatokon is alapulhatnak, és tartalmazhatnak közelítő adatokat, továbbá egyéb generikus adatokat, valamint beleértve a horizontális összesítésen átesett elsődleges adatokat;
- j) „rendszerhatár”: az életciklus vizsgálatában figyelembe vett, illetve abból kizárt szempontok.

A kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó számítási szabályoknak tartalmazniuk kell az értelmezésükhöz szükséges további fogalom meghatározást.

II. rész**Hatály**

Ez a melléklet a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítási módjára vonatkozó alapvető tényezőket tartalmaz.

Konkrét kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására vonatkozó szabályoknak az e mellékletben foglalt alapvető tényezőkre kell épülniük, figyelembe véve a tudományosan megalapozott értékelési módszereket és az életciklus-értékelés területére vonatkozó nemzetközi szabványokat.

A kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítása a kritikus fontosságú nyersanyagok termelésében részt vevő létesítményekben használt anyagjegyzéken, energián, termelési módszereken és segédanyagokon alapul.

Konkrét kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására vonatkozó szabályok megállapításakor a Bizottság törekszik arra, hogy biztosítsa az összhangot a releváns kritikus fontosságú nyersanyagokat felhasználó közbenső és végtermékek környezeti lábnyomának kiszámítására vonatkozó szabályokkal.

III. rész

Bejelentett egység

A bejelentett egység a releváns kritikus fontosságú nyersanyag 1 kg-ja.

Konkrét kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására vonatkozó szabályok a releváns kritikus fontosságú nyersanyag jellegének vagy felhasználásának figyelembevétele érdekében – szükség esetén – magasabb vagy alacsonyabb, kg-ban kifejezett, bejelentett egységet is meghatározhatnak.

A gyártó által a karbonlábnyom számszerű meghatározása érdekében gyűjtött valamennyi bemeneti és kimeneti mennyiségi adatot ehhez a bejelentett egységhez viszonyítva kell kiszámítani.

IV. rész

Rendszerhatár

(1) A kitermelés, a dúsítás és a finomítás az elsődleges kritikus fontosságú nyersanyagok rendszerhatárába beszámítandó három életciklusszakasz, amelyek a következő folyamatokat tartalmazzák, amennyiben az adott nyersanyag szempontjából releváns:

- a) upstream folyamatok, beleértve a nyersanyag-előállítás céljából történő érckitermelést, a vegyi anyagok gyártását és ellátását, beleértve a szállítást is, a kiegészítő folyamatokat, az üzemanyagok gyártását és ellátását, beleértve a szállítást is, a villamosenergia-termelést és -ellátást, valamint az anyagoknak a nem a szervezet tulajdonát képező vagy nem a szervezet által üzemeltetett járművekben történő szállítását;
- b) ércek, dúsított termékek és nyersanyagok szállítása a szervezet tulajdonát képező vagy általa üzemeltetett járművekben;
- c) ércek, dúsított termékek és nyersanyagok tárolása;
- d) ércek zúzása és tisztítása;
- e) dúsított nyersanyagok előállítása;
- f) fémek vegyi, fizikai vagy biológiai úton történő kitermelése;
- g) olvasztás;
- h) fémátalakítás;
- i) salaktisztítás;
- j) fémfinomítás;
- k) fémelektrolízis;
- l) fémöntés vagy -csomagolás;
- m) elhasználdott anyagok és salak kezelése;
- n) valamennyi kapcsolódó kiegészítő folyamat, például a helyszíni szennyvíztisztítás, többek között a technológiai víz kezelése, a közvetlen hűtővíz, valamint a felszíni vizek tekintetében; gáz kibocsátás-csökkentő rendszerek, többek között az elsődleges és másodlagos kilépő gázokhoz; kazánok, többek között a tápvíz-előkezelés tekintetében; belső logisztika.

(2) A másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagok az újrafeldolgozás életciklus-szakaszát meghatározó rendszerhatárába beleértendő a következő folyamatok, amennyiben relevánsak az adott újrafeldolgozott nyersanyag szempontjából:

- a) upstream folyamatok, beleértve a takarmány-alapanyagok (hulladékok és primer dúsított réz) előállítását, a vegyi anyagok gyártását és ellátását (szállítását), a kiegészítő folyamatokat, az üzemanyagok gyártását és ellátását (szállítását), a villamosenergia-termelést és -ellátást, valamint az anyagoknak a nem a szervezet tulajdonát képező járművekben történő szállítását;
- b) dúsított termékek és hulladékok szállítása a szervezet tulajdonát képező vagy általa üzemeltetett járművekben;
- c) hulladékok, dúsított termékek és nyersanyagok tárolása;
- d) másodlagos nyersanyagok előkezelése;
- e) olvasztás;

- f) fémátalakítás;
 - g) fémfinomítás;
 - h) fémelektrolízis;
 - i) fémöntés vagy -csomagolás;
 - j) elhasználódott anyagok kezelése;
 - k) valamennyi kapcsolódó kiegészítő folyamat, például a helyszíni szennyvíztisztítás, többek között a technológiai vizek kezelése, a közvetlen hűtővíz, valamint a felszíni vizek tekintetében; gáz kibocsátás-csökkentő rendszerek, többek között az elsődleges és másodlagos kilépő gázokhoz; kazánok, többek között a tápvíz-előkezelés tekintetében; belső logisztika.
- (3) A felhasználási szakaszt vagy az életciklus végi szakaszt ki kell zárni a környezeti lábnyomra vonatkozó számításokból, mivel azok nem állnak a felelős gazdasági szereplő közvetlen befolyása alatt. Más folyamatok abban az esetben zárhatók ki, ha egy adott kritikus fontosságú nyersanyag környezeti lábnyomához való hozzájárulásuk jelentéktelen.

V. rész

Hatáskategóriák

A számítási szabályoknak meg kell határozniuk azokat a hatáskategóriákat, amelyeket figyelembe kell venni a környezeti lábnyom kiszámításakor. A kiválasztásnak a hulladékképződés szokásos helyszínén végzett elemzésen kell alapulnia, amelynek nemzetközi szinten kidolgozott, tudományosan megalapozott módszerekkel összhangban kell megvalósulnia, figyelembe véve a következőket:

- a) a különböző hatások relatív jelentősége, beleértve az uniós éghajlati és környezeti célkitűzések kezelése szempontjából vett relatív jelentőségüket;
- b) azon downstream vállalkozások igényei, amelyek közölni kívánják az általuk használt kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomát.

VI. rész

Vállalatspecifikus és másodlagos adatkészletek felhasználása

A számítási szabályoknak valamennyi releváns folyamat és anyag tekintetében meg kell határozniuk a vállalatspecifikus vagy másodlagos adatkészletek használatát. Ha a számítási szabályok lehetővé teszik a választást egy vállalatspecifikus és egy másodlagos adatkészlet között, a Bizottság mérlegeli a vállalatspecifikus adatkészlet használatának ösztönzését.

A vállalatspecifikus adatok használatát legalább a felelős gazdasági szereplő közvetlen befolyása alatt álló folyamatok esetében elő kell írni, és azoknak a legnagyobb mértékben hozzá kell járulniuk a releváns hatáskategóriákhoz.

A tevékenységre vonatkozó vállalatspecifikus adatokat a környezeti lábnyomnak megfelelő másodlagos adatkészletekkel együtt kell felhasználni. A számítási szabályoknak meg kell határozniuk, hogy a nemzetközi szinten kidolgozott, tudományosan megalapozott módszertanokban meghatározott kritériumokkal összhangban megengedett-e a mintavétel.

A kritikus fontosságú nyersanyag típus előállításához felhasznált anyagjegyzék vagy energiaszerkezet változása szükségessé teszi a környezeti lábnyom újbóli kiszámítását.

A számítási szabályok meghatározásakor – többek között a kritikus fontosságú nyersanyagok előállításához felhasznált villamos energia által generált üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozóan – a Bizottság biztosítja az egyéb vonatkozó uniós joggal való összhangot és összehangolást, kivéve, ha ez nem indokolt.

A felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján kidolgozandó számítási szabályoknak tartalmazniuk kell az életciklus alábbi szakaszainak részletes modellezését:

- a) az elsődleges nyersanyagok kitermelésének, dúsításának és finomításának szakasza;
- b) a másodlagos nyersanyagok beszerzésének és feldolgozásának szakasza.

VII. rész

Hatásvizsgálati módszerek

A környezeti lábnyomot olyan tudományosan megalapozott hatásvizsgálati módszerek segítségével kell kiszámítani, amelyek a releváns hatáskategóriák tekintetében figyelembe veszik az éghajlatváltozással, a vízzel, a levegővel, a talajjal, az erőforrásokkal, a földhasználattal és a toxicitással kapcsolatos nemzetközi szintű fejleményeket.

Az eredményeket jellemzett eredményekként kell rendelkezésre bocsátani, normalizálás és súlyozás nélkül.

VIII. rész

A környezeti lábnyomra vonatkozó teljesítményosztályok

A belső piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó nyilatkozatokban szereplő értékek eloszlásától függően megfelelő számú teljesítményosztály kerül meghatározásra, ahol – a piaci differenciálás lehetővé tétele érdekében – az A. kategória a legjobb osztály az életciklus során gyakorolt legalacsonyabb hatással. Az egyes teljesítményosztályokra vonatkozó küszöbérték, valamint azok tartományának meghatározása az elmúlt három évben forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok teljesítményének eloszlásán, a várható technológiai fejlesztéseken és egyéb, meghatározásra váró műszaki tényezőkön alapul.

A Bizottság háromévente felülvizsgálja a teljesítményosztályok számát és az azok közötti küszöbértékeket annak biztosítása érdekében, hogy azok továbbra is tükrözzék a piac valós helyzetét és várható fejlődését.

IX. rész

Megfelelőségértékelés

A számítási és ellenőrzési szabályok a 768/2008/EK határozat II. mellékletében meghatározott modulok közül meghatározzák az alkalmazandó megfelelőségértékelési eljárást, az érintett anyagra tekintettel szükséges kiigazításokkal.

Az alkalmazandó megfelelőségértékelési eljárás meghatározásakor a Bizottság az alábbi kritériumokat veszi figyelembe:

- a) az érintett modul megfelelő-e az anyagtípushoz, és arányos-e az érvényesíteni kívánt közérdekkel;
- b) a termékkel járó veszélyek jellege és annak mértéke, amennyire a veszély foka és jellege összhangban van a megfelelőségértékeléssel;
- c) amennyiben harmadik fél bevonása kötelező, szükséges, hogy a gyártó választani tudjon a 768/2008/EK határozat II. mellékletében meghatározott minőségbiztosítási és terméktanúsítási modulok közül.